

Gemeente Venlo

Beeldkwaliteitsplan

beschermd dorpsgezicht

Kloosterdorp Steyl

concept-eindrapportage

BRO
Tegelen

adviseurs in
ruimtelijke ordening
economie en
milieu

adviseurs in
ruimtelijke ordening
economie en
milieu

Venloseweg 25931 GT Tegelen
www.bro.nl

telefoon 077 373 06 01

fax 077 373 76 94

e-mail: tegelen@bro.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s): Gemeente Venlo

Titel rapport: Beeldkwaliteitsplan beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl

Rapporttype: concept-eindrapportage

Rapportnummer: 208x00023

Datum: 20 juli 2006

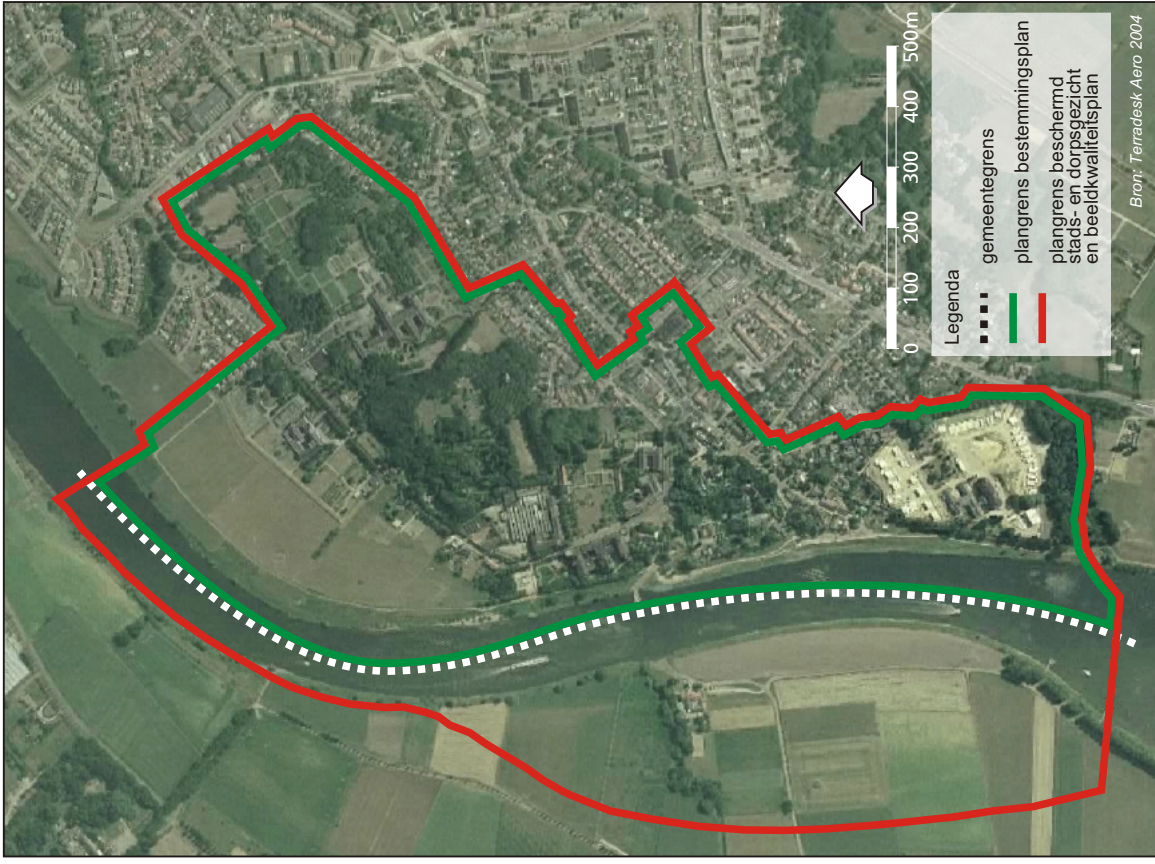
Contactpersoon op-
drachtgever(s): Mevr. D. van Vegchel

Projectteam BRO: Marc Oosting, Ciska Verhoef, Martijn Rauwers, Patrick Blom

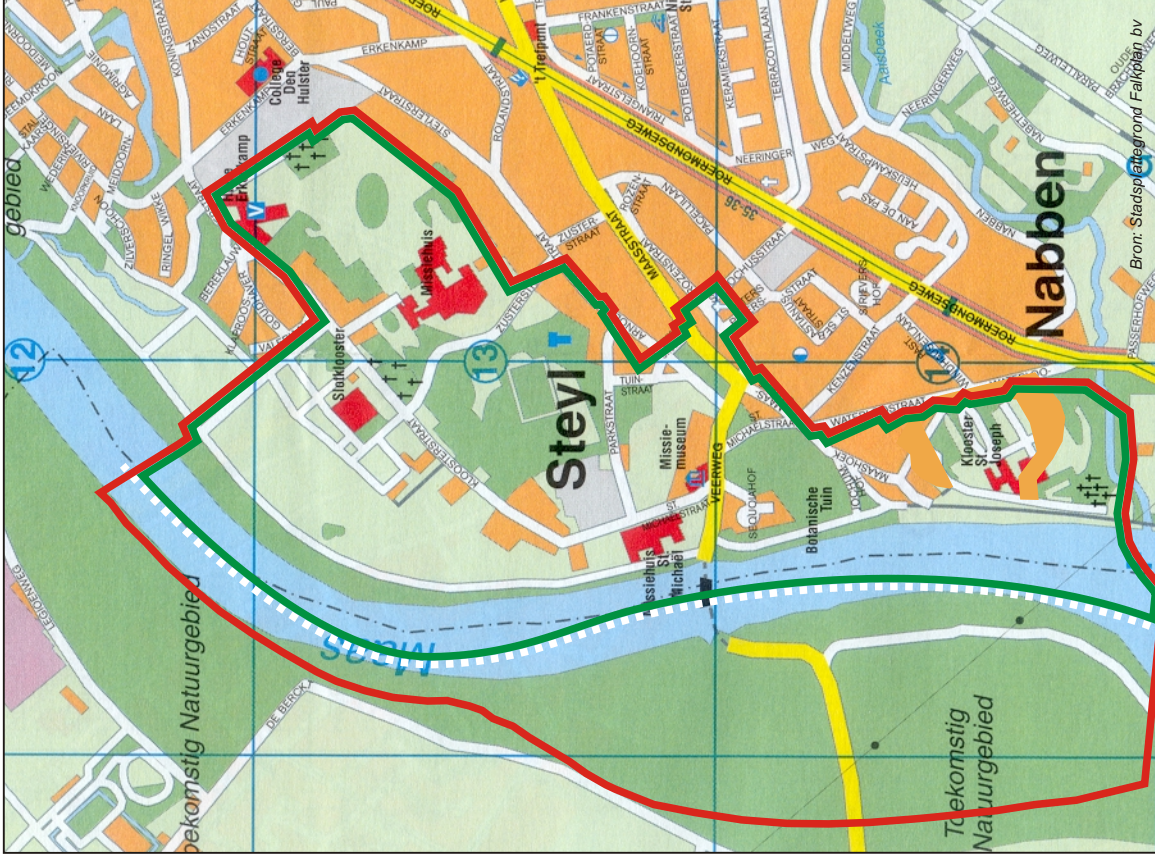
Trefwoorden: Beeldkwaliteitsplan - beschermd dorpsgezicht - Steyl

Inhoudsopgave			
	pagina		
		4.2 Onderzoek bureau SB4	24
		4.3 Conclusie	24
1. INLEIDING	5		25
1.1 Aanleiding	5		25
1.2 Reikwijdte van dit beeldkwaliteitplan	6		25
1.3 Procedure tot aanwijzing van een beschermd gezicht	6		25
		5.3 Monumentenwet	26
		5.3.1 Rijksmonumenten	26
		5.3.2 Gemeentelijke monumenten	26
VERANTWOORDING	9		
2. ABIOTISCHE ASPECTEN	11		27
2.1 Geologie, geomorfologie en water	11		27
2.2 Bodem	13		27
2.3 Conclusie	13		27
3. CULTUURHISTORIE	15		29
3.1 Archeologie	15		29
3.2 Historische geografie	15		29
3.3 Bouwhistorie - monumenten	17		30
3.4 Beeldbepalende panden	19		30
3.5 Conclusie	20		30
4. NATUURWAARDEN	23		
4.1 Onderzoek Ecologisch Adviesbureau Maes	23		
		6.1 Algemeen criterium	27
		6.2 Meer aandacht waar dat nodig is, meer vrijheid waar dat kan.	27
		6.3 Verantwoording voor de keuze van het welstandsregiem	29
		6.4 Beoordelingskader	29
		6.4.1 Sneltoetscriteria	29
		6.4.2 Gebiedsgericht beoordelingskader	30
		6.5 Excessen	30

BEELDKWALITEITSKADER	33	9.4 Waterloostraat – Maasstraat – Arnouldus Janssenstraat (deelgebied 3)	85
		9.5 Maashoek (deelgebied 4)	95
		9.6 Woonbebouwing Kloosterstraat (deelgebied 5)	99
		9.7 Plein Veerweg (deelgebied 6)	103
		9.8 Villa's Sint Michaelstraat (deelgebied 7)	107
		9.9 Sint Rochuskerk en omgeving (deelgebied 8)	111
		9.10 Sequoiahof (deelgebied 9)	115
		9.11 Maasoever (deelgebied 10)	119
		9.12 Aalsbeek (deelgebied 11)	121
7. RUIMTELIJKE STRUCTUUR	35		
7.1 Hoofdstructuur	35		
7.2 Architectuur in kloosterdorp Steyl	37		
7.2.1 Architectuur van geestelijk Steyl	37		
7.2.1 Architectuur van wereldlijk Steyl	42		
7.3 Openbare ruimte van kloosterdorp Steyl	42		
7.3.3 Inrichtingselementen	43		
8. ALGEMENE CRITERIA	45		
9. GEBIEDEN	51		
9.1 Deelgebieden	51		
9.2 Kloostercomplexen en Jochum-Hof (deelgebied 1)	53		
9.2.1 Slotklooster aanbiddingzusters van Steyl of Heilige Geestklooster	53		
9.2.2 Klooster missiezusters van de Heilige Geest of Heilig Hartklooster	61		
9.2.3 Het complex van de Congregatie van het Goddelijk Woord, Missiehuis Sint Michaël en overige complexonderdelen	67		
9.2.4 Botanische tuin Jochum-Hof	75		
9.3 Park Waterloo (voormalig Sint Josephklooster) (deelgebied 2)	79		
10. SNELTOETS CRITERIA	123		
10.1 Welstandsluwe gebieden	123		
Bijlage 1: Literatuurlijst			
Bijlage 2: Monumentenlijst			
Bijlage 3: Overzicht cultuurhistorisch waardevolle groenelementen			
Bijlage 4: Straatnamenregister			
Bijlage 5: Begrippenlijst			

Plangebied en plangrenzen

Staatnamen

1. INLEIDING

Dit beeldkwaliteitsplan is een gebiedsspecifieke uitwerking van de welstandsnota voor het kloosterdorp Steyl en dient derhalve ter vervanging van de welstandsnota voor dit gebied.

1.1 Aanleiding

De aanwijzing van het kloosterdorp Steyl tot beschermd dorpsgezicht in 2006 door de staatssecretaris van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OC&W) heeft tot gevolg dat een nieuw bestemmingsplan dient te worden opgesteld voor het betreffende gebied (art. 35 Monumentenwet 1988).

BRO Tegelen heeft van de gemeente Venlo opdracht gekregen voor het opstellen van zowel een bestemmingsplan als een beeldkwaliteitsplan.

In het bestemmingsplan worden met name functionele en kwantitatieve aspecten vastgelegd, zoals het functionele gebruik van een gebouw en de bebouwingmogelijkheden op het perceel. Met het beeldkwaliteitsplan heeft de gemeente grip op die ruimtelijke aspecten waaraan niet met een bestemmingsregeling sturing kan worden gegeven. Het gaat dan met name om kwalitatieve en waardevolle aspecten van zowel gebouwen als de publieke en de private ruimten in het dorp. In het bestemmingsplan kan hierover

weinig tot niets worden vastgelegd. Aangezien het kloosterdorp Steyl bijzonder veel voor Nederland unieke ruimtelijke waarden bezit ondersteunt een beeldkwaliteitsplan het bestemmingsplan bij de bescherming en ontwikkeling van deze unieke waarden.

Een aantal gebouwen, objecten en verzamelingen van objecten (ensembles) vallen onder een monumentenbescherming. Gebouwen en objecten die geen monumentenstatus hebben, genieten wel bescherming in het kader van het beschermde dorpsgezicht kloosterdorp Steyl en het bestemmingsplan. Met het beeldkwaliteitsplan heeft de gemeente eveneens een sturingskader voor gebouwen en objecten. Vanuit een brede inventarisatie en analyse van het kloosterdorp wordt al hetgeen waardevol is, vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan en een kader gegeven waarop bij veranderingen aan gebouwen en in publieke en private ruimten gelet dient te worden. Het beeldkwaliteitsplan is voor de gebruiker zowel een inspiratiedocument als voor de gemeente Venlo een toetsingskader.

Dit beeldkwaliteitsplan geeft een overzicht van de verschillende voor beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteit relevante aspecten die in het plangebied voorkomen. Dit betreffen:

- abiotische aspecten;
- cultuurhistorie
- natuur- en cultuurwaarden;
- ruimtelijke structuur;

De hieronder vermelde aspecten zijn terug te vinden in het bij dit beeldkwaliteitsplan opgestelde bestemmingsplan.

- functies;

- te verwachten ontwikkelingen;
- beleidsaspecten;
- milieuaspecten

Per aspect volgt een korte definitie, een beschrijving van de kenmerken voor kloosterdorp Steyl en aansluitend een conclusie. Bij de beschrijving en waardering van de verschillende hierboven genoemde aspecten zijn diverse nota's en beleidsrapporten geraadpleegd die de afgelopen jaren onder andere zijn opgesteld voor het kloosterdorp Steyl. De aspecten zijn van uiteenlopende aard en omvatten vaak ook deelaspecten.

1.2 Reikwijdte van dit beeldkwaliteitplan

Dit beeldkwaliteitplan is parallel aan het bestemmingsplan kloosterdorp Steyl opgesteld. De onzekerheid ten aanzien van wenselijke ontwikkelingen in de kloostercomplexen in de toekomst is aanleiding om het bestemmingsplan een overwegend conserverend karakter te geven. Het beeldkwaliteitplan sluit hier op aan en houdt daarom geen rekening met toekomstige ontwikkelingen. Het regelt de bestaande situatie en laat alleen kleine aanpassingen toe binnen de ruimte die het bestemmingsplan biedt.

In (grotere) herontwikkelingsopgaven voorziet het bestemmingsplan derhalve niet. Indien deze ontwikkelingen zich voordoen zal het bestemmingsplan moeten worden herzien. Parallel aan deze herziening zullen vervolgens in het beeldkwaliteitplan nieuwe

ruimtelijke kaders moeten worden vastgelegd die de op handen zijnde ontwikkelingen mogelijk kunnen maken.

1.3 Procedure tot aanwijzing van een beschermd gezicht

De procedure tot aanwijzing van een beschermd gezicht, geschiedt in drie opeenvolgende fasen: de voorbereidingsfase, aanwijzingsfase en de rechtsgevolgfase.

In de voorbereidingsfase wordt door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ) via verschillende inventarisatieronden een selectie gemaakt van stads- en dorpskernen die voor bescherming in aanmerking kunnen komen. Een gemeente kan ook zelf een verzoek indienen bij de RDMZ. Na het in behandeling nemen van het initiatief van een beschermd gezicht wordt er door de RDMZ een voorlopige begrenzing van het gebied gegeven en een toelichting gemaakt. In deze toelichting komen de historische ontwikkeling en belangrijke identiteitsbepalende structuren en functies aan de orde. De RDMZ laat zich hierbij adviseren door verschillende instanties, zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Natuurmonumenten, alsook de verantwoordelijke ministeries van VROM en OC&W. In deze fase wordt ook onderzocht of het vigerende bestemmingsplan van een voldoende beschermende kwaliteit is.

In de aanwijzingsfase wordt het traject doorlopen zoals vastgelegd in art. 35 Monumentenwet. In naam van de ministers van VROM en

OC&W wordt de eerder beschreven toelichting en kaart in procedure gebracht. Daartoe wordt een, hieruit voortvloeiend, aanwijzingsvoorstel toegezonden aan de betreffende gemeente, Gedeputeerde Staten (GS) van de betreffende provincie, de Raad voor Cultuur en de Rijksplanologische Commissie. Al deze partijen dienen hun advies te geven naar aanleiding van de aanwijzingsprocedure. Zo dient de gemeenteraad de rechtsgevolgen van het aanwijzingsvoorstel in overweging te nemen en de bevolking te zijner tijd op de hoogte te brengen van de aanwijzing. Belanghebbenden moeten hierbij de kans krijgen hun mening naar voren te brengen. Uiteindelijk zal de raad deze meningen in overweging nemen en een besluit nemen omtrent de aanwijzing. Via GS zal het advies van de raad aan de ministers gezonden worden. Dit moet gebeuren binnen zes maanden na de toezending van het voorstel aan de gemeente. GS moeten uiteraard ook de voorgenomen bescherming aan hun ruimtelijk beleid toetsen. Zij zullen uiteindelijk het nieuwe bestemmingsplan moeten toetsen. Het advies van de gemeenteraad dienen ze zoals aangegeven mee te laten wegen in hun oordeel. GS heeft na toezending van het voorstel negen maanden de tijd om te reageren.

Vervolgens zal ook de Raad voor Cultuur een uitspraak moeten doen over het aanwijzingsvoorstel. De Raad zal zich met name richten op de cultuurhistorische waarde van het aangewezen gebied. Dit advies dient binnen twaalf maanden aan de minister van OC&W gezonden te worden.

Als laatste instantie zal de Rijksplanologische Commissie een uitspraak doen over het voorstel. Hierbij houdt ze rekening met de

drie voorgaande adviezen. Het uiteindelijke advies dient binnen twaalf maanden aan de Minister van VROM toegezonden te worden. Op grond van alle adviezen zullen de betreffende ministeries een uitspraak doen over het uiteindelijke aanwijzingsbesluit. Dit dient te geschieden binnen zestien maanden na verzending van het voorstel. Zodra het besluit gepubliceerd is in de Staatscourant wordt het officieel van kracht.

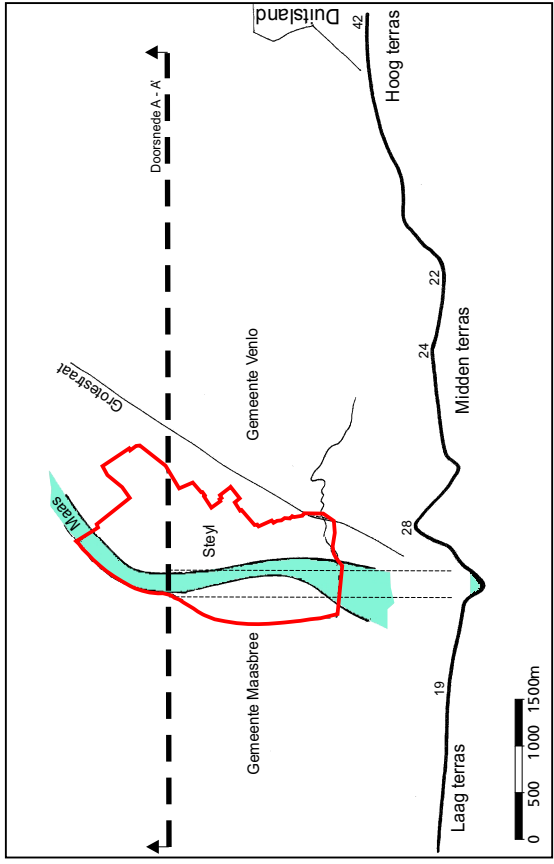
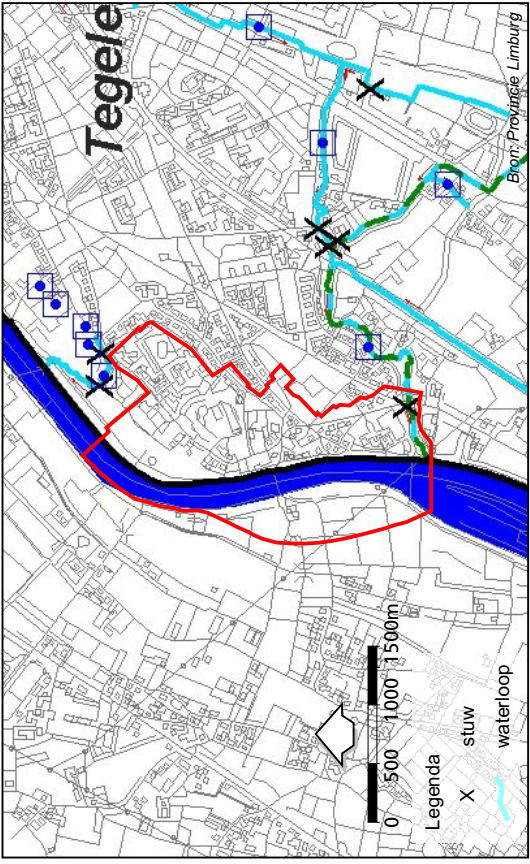
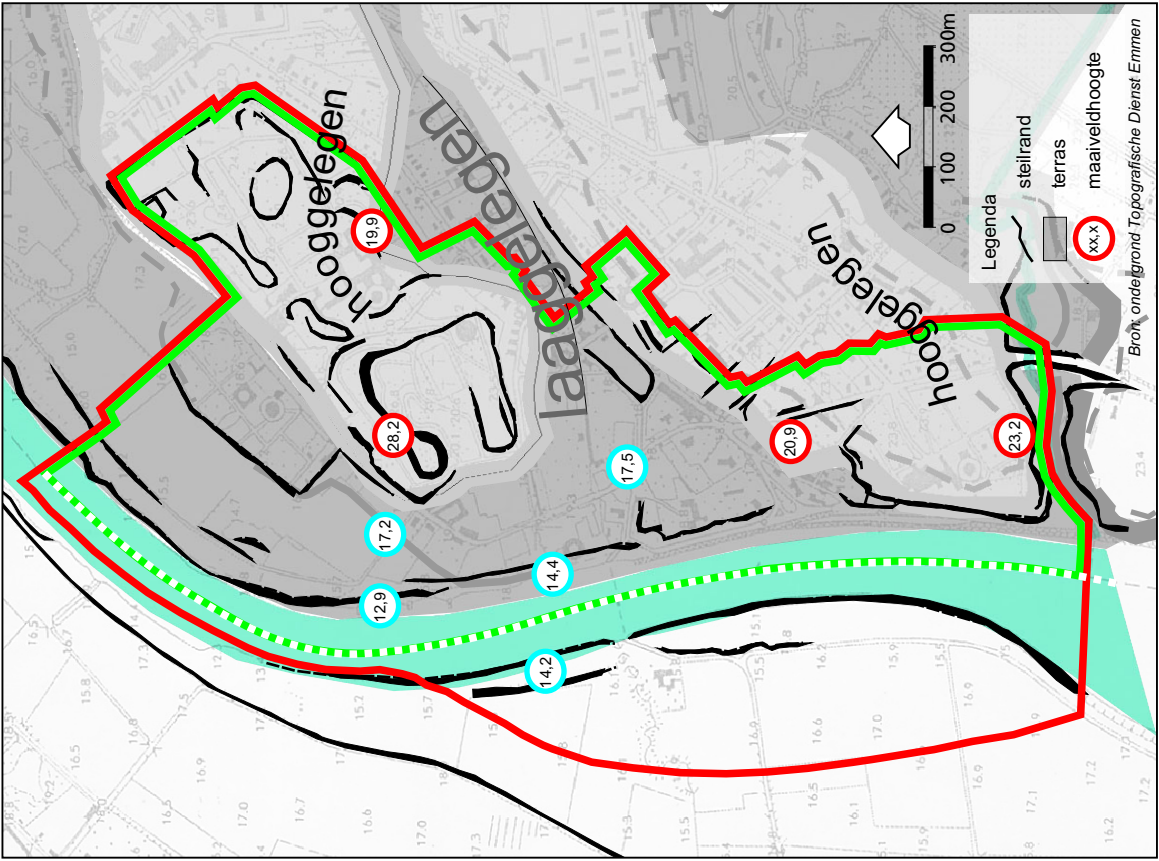
De rechtsgevolgfase betekent in feite het in werking brengen van een bestemmingsplanprocedure; het gevolg van de aanwijzingsprocedure. De in de toelichting bij het aanwijzingsbesluit genoemde ruimtelijke en historische karakteristieken zullen hierbij een integraal onderdeel van het bestemmingsplan moeten gaan uitmaken. Op deze manier kan men bereiken dat de hoofdstructuur van het plangebied in stand gehouden wordt. Ook kunnen hiermee de functionele ontwikkelingen geregeld worden. Verder geldt er binnen een beschermd gezicht voor zowel verbouw (ook voor kleine zaken die normaal vergunningsvrij zijn), nieuwbouw als sloop een vergunningsplicht. In het aanwijzingsbesluit kan een termijn gesteld worden waarbinnen het nieuwe bestemmingsplan vastgesteld dient te zijn. Bij het opstellen van het nieuwe plan dient er in ieder geval overleg plaats te vinden volgens art. 10 BRO met de RDMZ. Tussen de definitieve aanwijzing en de goedkeuring van het nieuwe bestemmingsplan geldt een voorbereidingsbescherming, zonder dat er een voorbereidingsbesluit genomen hoeft te worden. Alle, in die periode binnenkomende bouwvragen, dienen daarbij door burgemeester en wethouders aangehouden te worden. Alleen met een verklaring van geen bezwaar van GS en een daarbij behorend

advies van de RDMZ kan een bouwvergunning alsnog worden verleend.

Tegen het aanwijzingsbesluit kan in het kader van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar gemaakt worden. Dit dient echter wel te gebeuren binnen zes weken na bekendmaking van het aanwijzingsbesluit in de Staatscourant. Tegen het nieuwe bestemmingsplan staat de standaardvoorziening open zoals die ook van toepassing is op een normale bestemmingsplanprocedure.

A

VERANTWOORDING

2. ABIOTISCHE ASPECTEN

Tot de abiotische aspecten behoren de niet-levende lagen waaruit het landschap is opgebouwd. Het gaat hierbij voornamelijk over aspecten als bodem, geologie en geomorfologie en water. Deze lagen van het landschap bepalen het type landschap.

2.1 Geologie, geomorfologie en water

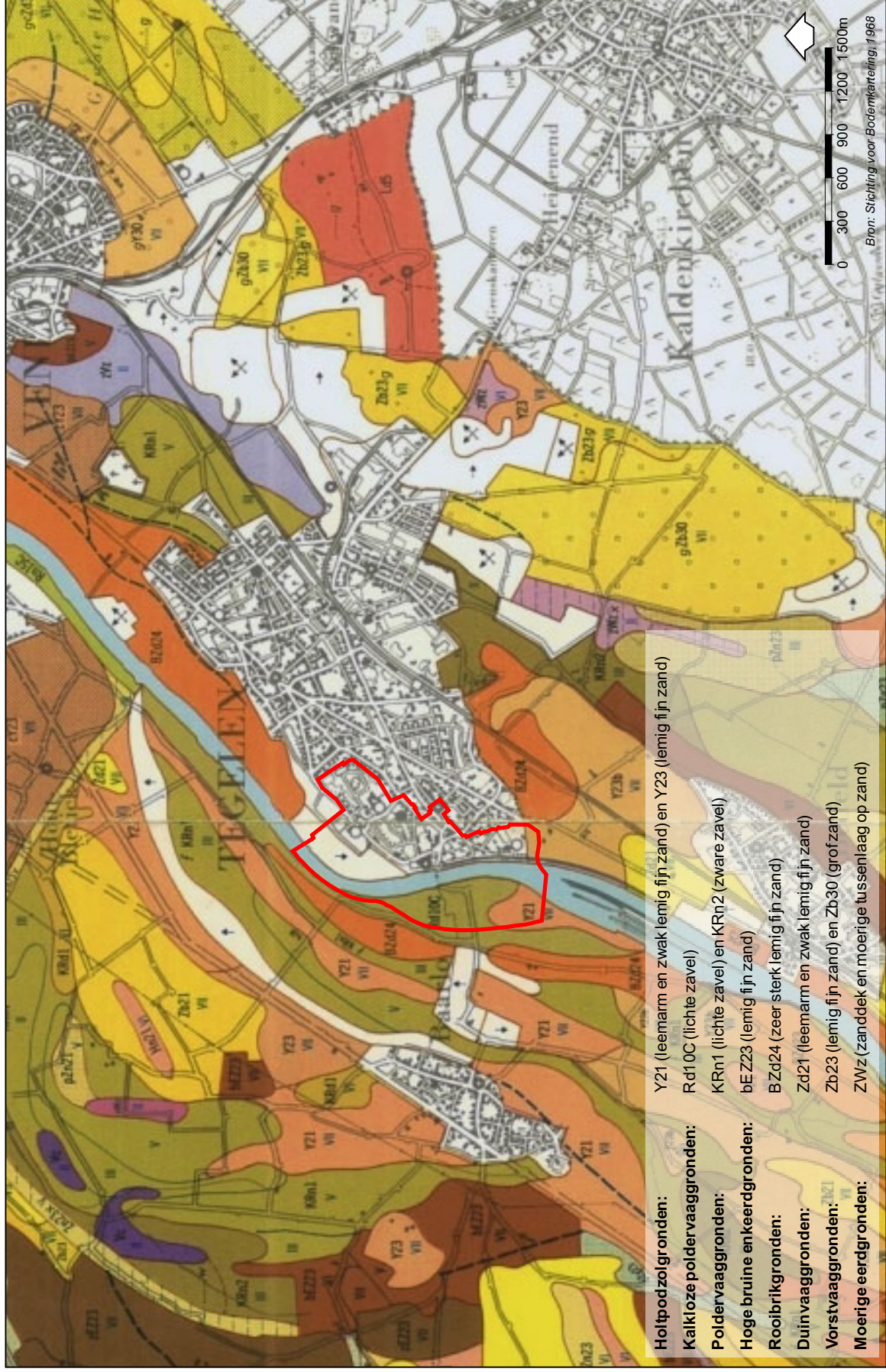
Vanaf het laat – Tertiair is de rivier de Maas in zijn huidige bedding gaan stromen. Daarvoor stroomde de Maas vanuit België via Heerlen en kwam uit in de westelijker gelegen Rijn. De Rijn schoof verder naar het oosten en de Maas kwam westelijker te liggen in zijn huidige bedding.

Het gebied rond Steyl behoort tot het terrassenlandschap van het Maasdalen. Het is ontstaan door afzettingen van grote hoeveelheden klei, zand en grind van de Maas. Wisselende klimatologische omstandigheden deden de rivier sneller stromen met een diepere, uitgesleten bedding tot gevolg. Dit vond plaats binnen de bestaande bedding en zo ontstonden verschillende terrassen. De steilranden landinwaarts bij de Duitse grens zijn feitelijk de oude oeverwallen van de Maas, tegenwoordig hoogterassen genoemd. Steyl is gelegen op de samenkomst van het laag- en middenterras met in de nabijheid een zandrug, een kleine stuifzandheuvel. Het holocene

Maasdalen tussen Roermond en Arcen is smal en de Maas ligt diep ingesneden in de Peelhorst.

In de omgeving van Steyl monden in de Maas een aantal beken uit, waaronder de Aalsbeek ten zuiden van Steyl en de Engerbeek ten noorden van het plangebied, die het landschap op kleinere schaal hebben gevormd. Aan de westzijde van de Maas, op grondgebied van de gemeente Maasbree, mondt de Kwistbeek ter hoogte van 't Veerhoes uit in de Maas. In de beekdalen werden de nattere gronden gebruikt als weide. De hoger gelegen gronden werden in cultuur gebracht als landbouwgrond, de zogenaamde velden. De hoger gelegen zandrug bestond uit heide en was voor een deel bebost.

Het terrein waar Steyl gelegen is, is sterk geaccidenteerd. Er zijn vele steilranden met soms een grillig verloop. Een goed beeld hiervan biedt het kaartje met steilranden en hoog- en laaggelegen gebieden. Langs de rivier zijn duidelijk waarneembare steilranden die door uitslijting van het rivierwater zijn gevormd. Dit geldt ook voor de diep uitgesleten Aalsbeek die de zuidelijke grens van het plangebied vormt. Het rivierduin met de daarop gevestigde kloosters wordt van het middenterras gescheiden door het dal van de voormalige Steylerbeek. Deze beek lag min of meer ter plaatse van de Maashoek en de Maasstraat. De grillige steilranden op het rivierduin hebben deels te maken met de aanleg van de kloostertuinen. Zo is op het terrein van het Sint Michaëlsklooster de indrukwekkende Heilig Hartheuvel aangelegd, alsmede een verborgen vallei die door de zorgvuldige aanleg de bezoeker het idee van een verstild berglandschap mee geeft.

Bron: Stichting voor Bodemkartering, 1968

Bodemkaart

208x00023-H2-02.cdr

- Holtpodzolgronden:** Y21 (leemarm en zwak lemig fijn zand) en Y23 (lemig fijn zand)
- Kalkloze poldervaaggronden:** Rd10C (lichte zavel)
- Poldervaaggronden:** KRn1 (lichte zavel) en KRn2 (zware zavel)
- Hoge bruine en keerdgronden:** bEZ23 (lemig fijn zand)
- Rooibrikgronden:** BZd24 (zeer sterk lemig fijn zand)
- Duinvaaggronden:** Zd21 (leemarm en zwak lemig fijn zand)
- Vorstvaaggronden:** Zb23 (lemig fijn zand) en Zb30 (grof zand)
- Moerige eerdgronden:** ZWz (zanddek en moerige tussenlaag op zand)

2.2 Bodem

De bodem van Steyl bestaat uit verschillende zandgronden, de zogenaamde zandbrikgronden bestaande uit zeer sterk lemig fijn zand. Zij zijn kenmerkend voor de Maasterrassen. De heuvel waarop de kloostercomplexen liggen, is een stuifzandheuvel en bestaat uit zogenaamde duinvaaggronden. Het is mogelijk dat ter hoogte van de Maashoek en de in het verlengde daarvan liggende Maasstraat oude rivierkleigronden zijn afgezet. Tot circa 1900 heeft hier een beek, de Steylerbeek, gestroomd. Deze beek is ooit onderdeel geweest van het stroombed van de Maas.

Het gedeelte van het grondgebied van de gemeente Maasbree dat gelegen is binnen het beschermd dorpsgezicht bestaat uit rivierkleigronden en leemarm en zwak lemig fijn zand.

De beek die nog in het plangebied aanwezig is, is de benedenloop van de Aalsbeek. Dit gedeelte van de beek is diep in het middenterras uitgesneden. Ten noorden van het plangebied mondt de Engerbeek uit in de Maas. Op de westoever van de Maas stroomt de Kwistbeek die ter hoogte van 't Veerhoes uitmondt in de Maas.

2.3 Conclusie

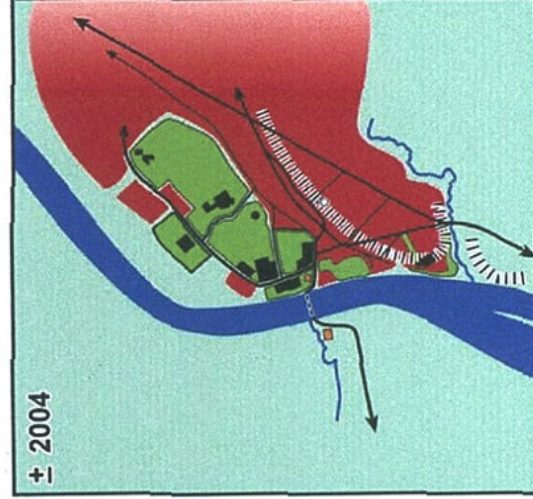
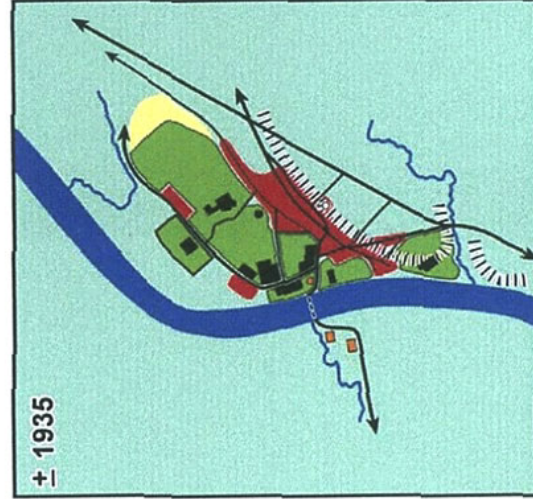
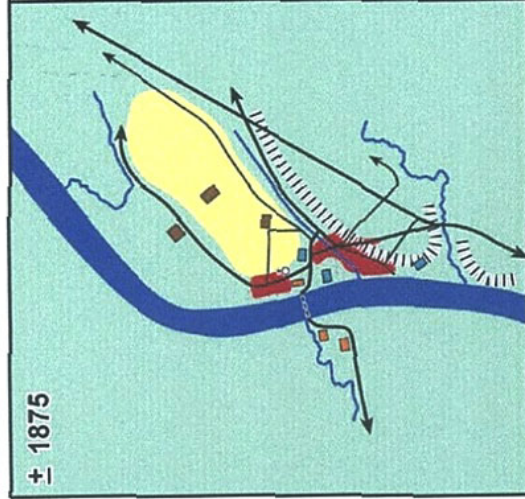
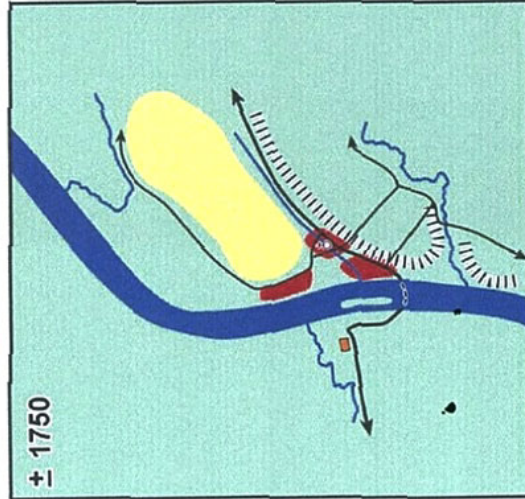
In Steyl laat het aanwezige reliëf heel duidelijk zien hoe het rivierenlandschap van de Maas in de loop der tijd is ontstaan. Het reliëf is nog gaaf, steilranden zijn nog aanwezig. De Steylerbeek is in de eerste helft van de 20^e eeuw verdwenen. De Aalsbeek ligt nu nog enigszins verborgen in ondoordringbaar groen, maar zal wellicht in

de toekomst voor voetgangers en fietsers toegankelijk worden gemaakt. De Engerbeek is in de nieuwbouw van Maasveld opgenomen.

Ontwikkelingskaart Steyl

Legenda

- woongebied
- zandrug / heide
- weide / bouwland
- kloostercomplex
- rivier / beek
- veerhuizen
- steenfabrieken
- landhuizen / handelshuizen
- kloosterbebouwing
- wegen van primair / secundair belang
- veerovergang
- kerk / dorpskapel
- terrasrand

Bron: Beschrijving Beschermd Dorpsgezicht Steyl, Rijksdienst voor de Monumentenzorg

208x00023-H3-01.cdr

Historische ontwikkeling Steyl

3. CULTUURHISTORIE

Vershillende begrippen vallen onder cultuurhistorie en waarden de ruimtelijke aspecten waaruit kloosterdorp Steyl is opgebouwd. Archeologie bestudeert de materiële overblijfselen uit het verleden om zo inzicht te verkrijgen in oude culturen, hun ontwikkeling en hun wederzijdse beïnvloeding. Deze rapportage gaat in op de archeologische verwachtingswaarde; hoe groot is de kans dat de bodem van kloosterdorp Steyl materiaal bezit die van grote archeologische waarde is?

Historische geografie richt zich op de historische transformatie van het natuurlandschap tot een cultuurlandschap door de mens met de nadruk op de morfologie van het landschap.

Bouwhistorie/ monumenten beschrijft de bouwgeschiedenis van de aanwezige bebouwing. De paragraaf beperkt zich tot objecten die een monumentenstatus hebben verkregen of als beeldbepalend zijn bestempeld.

Ecologisch Adviesbureau Maes heeft een beschrijving gemaakt over de cultuurhistorisch waardevolle groenelementen. Deze beschrijving komt aan bod in hoofdstuk 4.

3.1 Archeologie

Steyl ligt op één van de oude doorwaadbare plaatsen in de Maas en had tot ± 1930 naast het rivierwater ook nog de aanvoer van water

uit de Steylerbeek, nu ongeveer de Maashoek – Maastraat. De aanwezigheid van vers water en het naar het westen vooruit geschoven duin waarop nu de kloosters zijn gelegen, zijn indicatoren voor een zeer vroege bewoning van Steyl en omgeving. Op enkele plekken die zijn onderzocht zijn hier ook bewijzen voor gevonden. Uit de periode 800 tot 400 jaar voor Christus is een urn (Nederrijnse grafheuvelcultuur) gevonden en daarnaast een Romeinse pot en kan, waarschijnlijk ook afkomstig uit een grafveld.

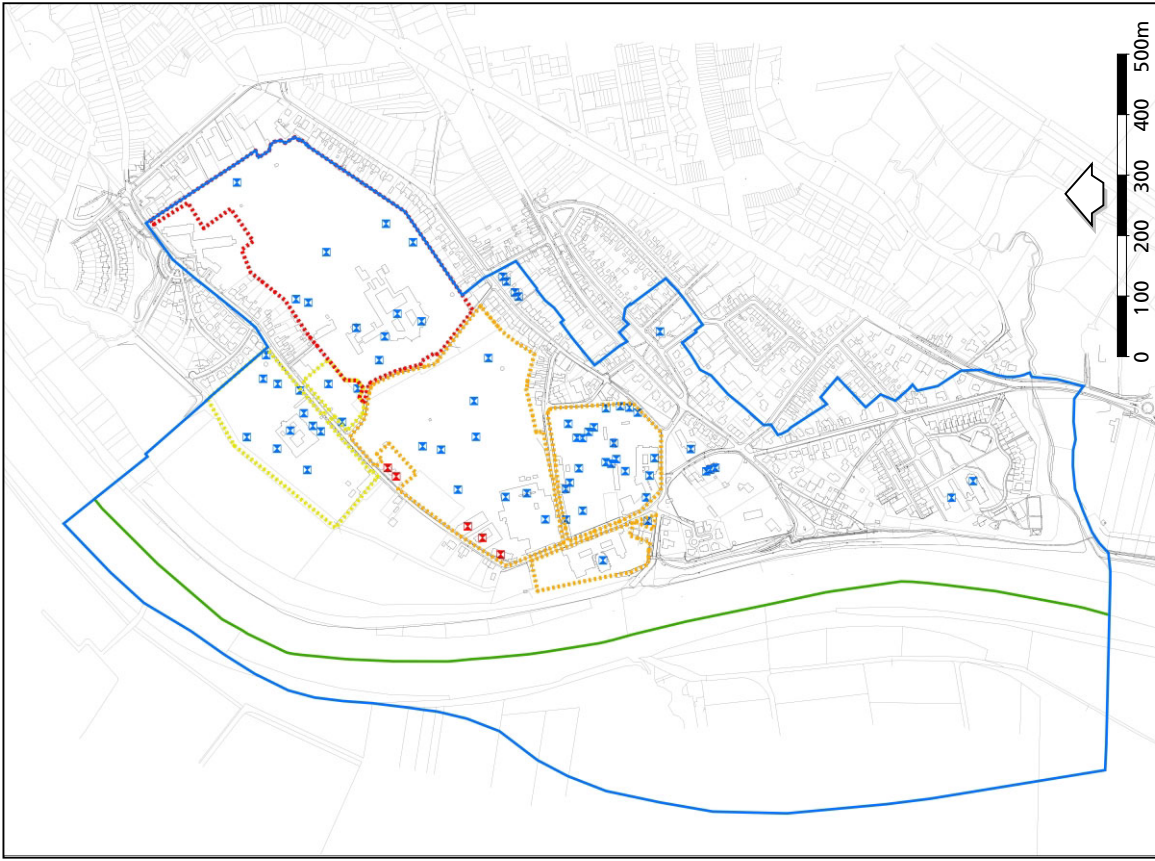
Aandachtspunt is de ligging van de oude Steyler kapel uit 1676 op de vijfsprong Waterloostraat – Maastraat - Sint Michaelstraat - Kenzenstraat. Restanten van deze kapel bevinden zich vermoedelijk nog onder het wegdek.

Aangezien het plangebied slechts beperkt is onderzocht op archeologische waarden en verwachtingen is nader onderzoek en waardestelling van het gehele gebied wenselijk. In de planning van de gemeente Venlo staat dit onderzoek voor het jaar 2006 opgenomen.

3.2 Historische geografie

Ontstaan van Steyl

Waar de ontstaansgeschiedenis van het dorp Steyl begint is moeilijk te bepalen. Het huidige dorp Steyl was van oorsprong een kleine nederzetting, die bestond uit een groepje huizen met een kapel bij een aanlegsteiger en een veerovergang of doorwaadbare plaats. De Maas maakt ter hoogte van Steyl een bocht waardoor de stroomsnelheid van de rivier afneemt. Hierdoor was het een goede locatie

Rijks- en gemeentelijke monumenten

(bijlage 2 monumentenlijst)

- Legenda**
- Plangrens beschermd stads- en dorpsgezicht en beeldkwaliteitsplan
 - Plangrens bestemmingsplan
 - Klooster Heilige Hart
 - Missieklooster
 - Klooster van de Heilige Geest
 - Rijksmonument
 - Gemeentelijk monument

voor een veerpont en aanlegplaats voor schepen. De oorspronkelijke veerovergang lag ter hoogte van de Maashoek. Hier werd in 1676 een kapel gebouwd. Vanwege de verzanding van de Maas is het veer halverwege de 18^e eeuw circa 250 meter naar de huidige locatie, ten noorden van de oorspronkelijke locatie, verlegd.

Handel

In de late Middeleeuwen was Steyl een belangrijke overslagplaats voor mergel. Dit vond plaats tot in de 17^e en 18^e eeuw. Kooplieden en handelaren lieten grote handelshuizen bouwen aan de randen van de steile Maasoever. Hierdoor kreeg Steyl geleidelijk het karakter van een handelsdorp met een chique uitstraling. De koopmansfamilie De Rijk bouwde een aantal statige handels- en landhuizen zoals het landhuis ten noorden van de Maashoek. De wijnkopersfamilie Moubis bouwde in 1810 een groot woon- en verblijfscomplex aan de huidige Veerweg. Een bijna paleisachtig gebouw werd in het open veld tussen de Maashoek en de Aalsbeek gesitueerd, het betrof een statig landhuis aan de Waterloostraat voor de weduwe Moubis-De Rijk.

Met het verdwijnen van de Maashandel na het midden van de 19^e eeuw verlegde het accent zich naar aardeverwerkende industrie. In Steyl bevond zich een groot aantal pottenbakkerijen en aan de randen van de stuifzandberg werden enkele steenfabrieken gebouwd. In 1859 werd een nieuwe kerk gebouwd ter hoogte van de huidige Sint Michaelstraat. Dit was een zogenaamd Waterstaatskerkje, de rectoraatskerk Sint Rochus. De oude kapel aan de Maasstraat werd als tabaksfabriekje in gebruik genomen.

Kultuurkamp

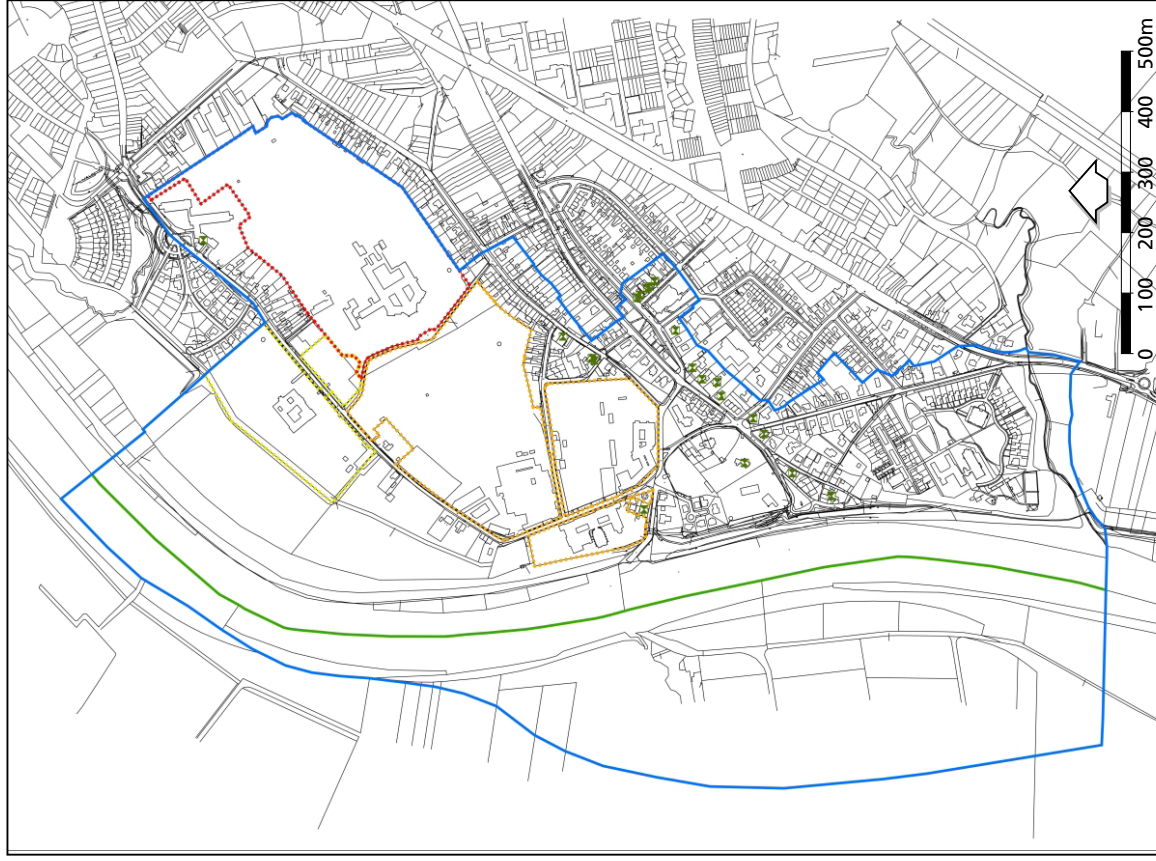
De Duitse Kultuurkamp die tussen 1872 en 1887 woedde en een vijandige reactie was op het 'Syllabus Errorum' van Paus Pius IX leidde ertoe dat als tegenreactie enkele verordeningen werden opgesteld die het de rooms-katholieke kerk verbood op Duits grondgebied kloosters en gronden te bezitten. De Duitse rooms-katholieke orden weken uit naar omringende landen. In Steyl werd zo een groot aantal boerderijen en landhuizen opgekocht en getransformeerd tot grote kloostercomplexen.

3.3 Bouwhistorie - monumenten

Dit is een beschrijving van de beschermde monumenten die binnen de grenzen van het beschermd dorpsgezicht vallen. Dit zijn naast bouwkundige elementen ook de tuinen van de drie bestaande kloostercomplexen. De afbeelding hiernaast laat zien dat het hierbij om een aanzienlijk deel van het plangebied gaat. Naast de panden met een monumentenstatus heeft de gemeente ook een selectie van beeldbepalende panden gemaakt. Zij zijn bijvoorbeeld van belang vanwege hun ensemblewaarde of vanwege het feit dat ze karakteristiek zijn voor de plek.

Rijksmonumenten

De drie nog bestaande kloostercomplexen zijn in 2004 geheel als rijksmonument aangewezen (Slotklooster voor de orde der Dienarissen van de Heilige Geest van Altijd Durende Aanbidding, het complex van de Congregatie van het Goddelijke Woord en Heilig Hart Klooster). De bijbehorende tuinen, begraafplaatsen en parken

Beeldbepalende panden

(bijlage 2 monumentenlijst)

Legenda

- Plangrens beschermd stads- en dorpsgezicht en beeldkwaliteitsplan
- Plangrens bestemmingsplan
- - - Klooster Heilige Hart
- - - Missieklooster
- - - Klooster van de Heilige Geest
- X Beeldbepalend pand

vallen ook onder de rijksbescherming. Dat betekent dat een groot deel van het plangebied te boek staat als rijksmonument.

Op de hoek van de Arnoldus Janssenstraat en de Zustersstraat staan twee panden die onder andere als gastenverblijf voor familie van de paters dienden (huisnummers 27, 29, 31 en 33)¹. Momenteel zijn dit woningen. De panden sluiten aan bij de architectuur van de kloostercomplexen en hebben een duidelijke ensemblewaarde met de kloosterbebouwing in kloosterdorp Steyl.

Op de hoek van de Veerweg en de Sint Michaelstraat staan twee villa's die tezamen met de kloosterbebouwing langs de Veerweg eveneens een zeer hoge ensemblewaarde hebben. Het betreft de rijksmonumenten villa Elise op Sint Michaelstraat nr. 4 en een dubbele villa van architect Rassaerts op Sint Michaelstraat nr. 1, 3 en 3a. Deze dubbele villa heeft ensemblewaarde vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de aan de overzijde van de weg gelegen villa Elise en als onderdeel van de historische bebouwing van de kern kloosterdorp Steyl. Het object is van belang vanwege de zeldzaamheid van diverse architectonische details en de gaafheid van het exterieur in combinatie met enkele bewaard gebleven elementen uit het interieur. Het versterkt de visuele en structurele gaafheid van het op rijksniveau als dorpsgezicht te beschermen deel van Steyl. De villa's laten daarnaast ook zien dat Steyl van oudsher een bloeiend ondernemersklimaat heeft gekend.

3.4 Beeldbepalende panden

De woningen aan de Sint Rochusstraat zijn door de gemeente bijna allemaal als beeldbepalend geïdentificeerd. Deze woningen vormen een fraai voorbeeld van projectmatige woningbouw uit de jaren dertig en sluiten zeer goed aan op de Sint Rochuskerk.

De Sint Rochuskerk heeft daarom naast de status van rijksmonument vanwege de aanwezige houten beelden van de gemeente Venlo ook de classificatie beeldbepalend als kerkgebouw meegekregen.

kloosterdorp Steyl heeft veel beeldbepalende panden. De afbeelding op de voorgaande pagina laat dit zien. De panden die hiertoe behoren zijn bijvoorbeeld het café bij de veerpont, maar ook enkele woningen annex winkels aan de Maasstraat met de huisnummers 47, 49, 53 en 63.

Beeldbepalende panden hebben geen beschermde status in de zin van de Monumentenwet. Door waardevolle panden, die vanwege hun beperktere waarde als object geen status als gemeentelijk of rijksmonument hebben gekregen, de status beeldbepalend te geven, wordt echter wel kenbaar gemaakt dat het hier gaat om gebouwen of objecten met een zekere cultuurhistorische of architectonisch waarde.

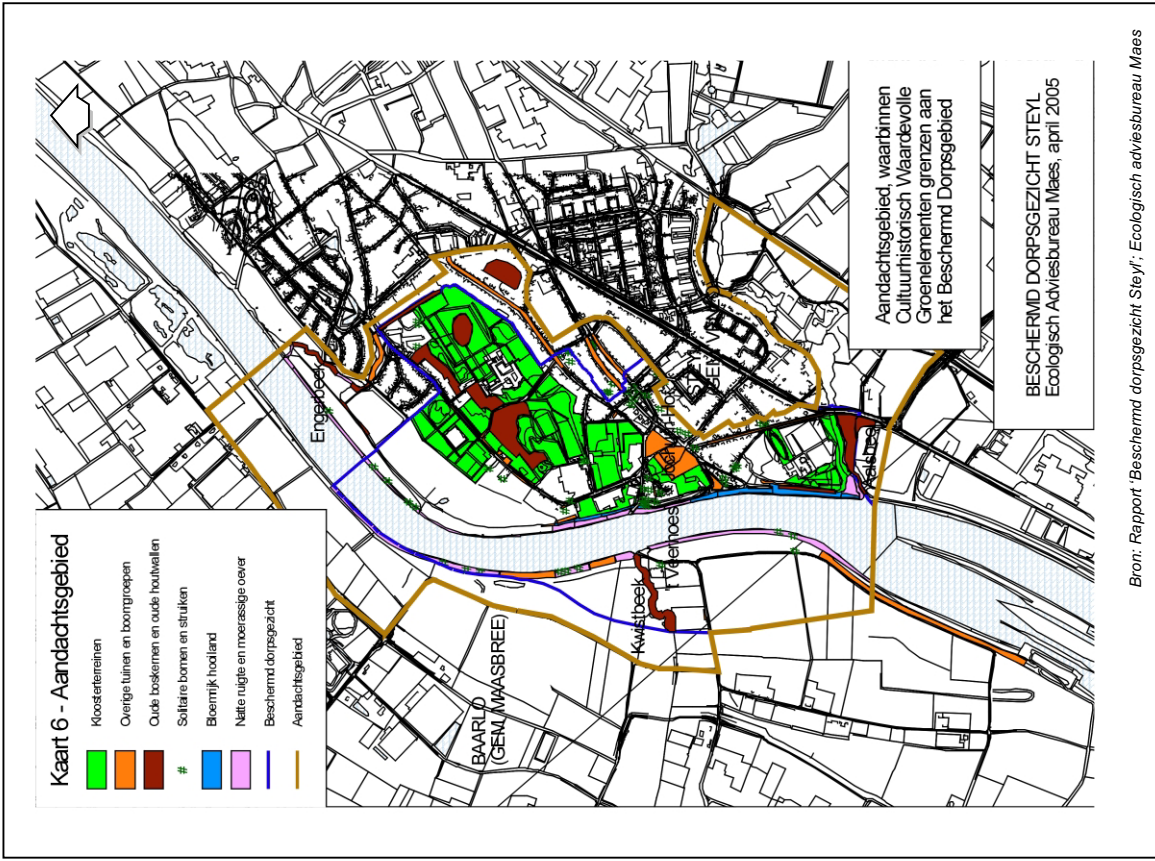
De waarden van deze gebouwen of objecten kunnen worden beschermd door het uitoefenen van een strenger welstandsbeleid of vanwege de ligging in een beschermd stads- en dorpsgezicht.

¹ Literatuurlijst nr. 208x23-22, pag 5

3.5 Conclusie

Dat Steyl een kloosterdorp is, geldt dus pas ruim honderd jaar, na de Kulturkampf. Steyl heeft ook een lange geschiedenis als handelsplaats gekend, en al eeuwen is het een belangrijke oversteek- en pleisterplaats. Deze feiten kunnen ook bouwstenen zijn voor de verdere toekomstontwikkeling van Steyl. Het kloosterdorp heeft in haar geschiedenis bewezen van gezicht te kunnen veranderen.

De relatie van Steyl met het omringende landschap is sterk. Dankzij de ligging aan de Maas, de aanwezigheid van het rivierduin en de oversteekbaarheid van de rivier heeft Steyl haar culturele rijkdom kunnen vergaren. De aanwezigheid van de vele monumenten is eveneens een bewijs van de eerder genoemde culturele rijkdom.

Bron: Rapport 'Bescherm dorpgezicht Steyl'; Ecologisch adviesbureau Maes

Ecologische en groene aandachtsgebieden

4. NATUURWAARDEN

Belangrijk argument dat het toekennen van de status Beschermd Dorpsgezicht Kloosterdorp Steyl ondersteund, is de hoge kwaliteit van het groen in kloosterdorp Steyl, alsmede de landschappelijke structuur en de daaraan gerelateerde natuurwaarden en de cultuurhistorische waarde van de aanleg en structuur van de kloostertuinen. De natuurwaarden van het groen zijn door de aanwezigheid van meerdere kloostertuinen, de Maas en enkele beken, zeer hoog. Kloosterdorp Steyl bestaat voor een groot deel uit groene ruimte. Het Ecologisch Adviesbureau Maes heeft in opdracht van de gemeente een onderzoek naar deze natuurwaarden uitgevoerd. Hieronder volgt een samenvatting van het onderzoeksrapport.

4.1 Onderzoek Ecologisch Adviesbureau Maes

Voor een groot deel van het plangebied zijn de natuurwaarden van het aanwezige groen onderzocht en in kaart gebracht door Ecologisch Adviesbureau Maes². Dit rapport gaat in op de cultuurhistorische waarde van groenelementen, geeft daarnaast een ecologische waardering van de groenelementen³ en geeft adviezen voor herstel van vroegere natuurwaarden en de ontwikkeling van nieuwe groenwaarden, eventueel in relatie tot toerisme en recreatie.

De groene ruimte in kloosterdorp Steyl is door haar langdurige rijkdom van soorten te beschouwen als een belangrijke genenbron en zaadbank. Dit geldt voor de kloosterterreinen en de botanische tuin de Jochum-Hof⁴, maar ook voor de beplantingen van sommige particuliere tuinen, de beekdalen en de oevers van de Maas. Deze oevers zijn kleine bloemrijke stroken met een specifiek eigen stroomdalflora.

De kloostertuinen zijn te beschouwen als een aparte categorie binnen de tuin- en landschapsarchitectuur. Deze tuinen zijn met name bedoeld als gebruiks- en devotietuinen. De kloosters waren vaak tot ver in de 20^e eeuw volledig zelfvoorzienend. Het betekent dat op de terreinen in enkele gevallen nog zeldzame soorten voorkomen. Bijzondere aandacht in de studie van bureau Maes gaat uit naar de oude boskernen en oude houtwallen van vóór de kloostertijd. Op de terreinen van Sint Michaël en het Heilig Hartklooster komen verspreid oude boskernen voor. Zij worden door Maes allen als zeer waardevol geïdentificeerd. Met name de zomereiken die hier voorkomen zijn belangrijke genenbronnen en kunnen in de toekomst nog van pas komen bij de vermeerdering van de soort voor beplanting elders in het land.

De kloostertuinen zijn meer dan 100 jaar oud en een groot aantal bomen op de kloosterterreinen zijn nog ouder en volgroeid. Dit zijn nu monumentale exemplaren. Van de kloosterterreinen is daarom naast de natuurwaarde de cultuurhistorische waarde van belang alsmede de soortenrijkdom van de tuinen. De aanwezigheid van bijvoorbeeld de vele oude kloostermuren (in de meeste gevallen zijn deze muren rijksmonumenten) betekent ook weer een soorten-

² Literatuurlijst nummer 208x23-21

³ Zie voor overzicht cultuurhistorisch waardevolle groenelementen bijlage 3

⁴ Literatuurlijst nummer 208x23-36

rijke muurvegetatie. De sequoia aan de Sequoiahof is bijzonder vanwege de soort en omvang. Een kritische noot in het rapport Maes is het achterstallig onderhoud van delen van de kloosterterreinen. Gewaarschuwd wordt dat het langzaam intredende verval ook afname van de diversiteit zal inhouden.

4.2 Onderzoek bureau SB4

In februari 2006 is het concept rapport "Cultuurhistorische waardering tuinen, Missiehuis Sint Michaël en Sint Gregorklooster"⁵ verschenen. In dit onderzoek, opgesteld door SB4, wordt een waardering gegeven van de kloostertuinen en worden aanbevelingen gedaan voor de toekomst.

De kloostertuinen vormden een integraal onderdeel van het totale kloostercomplex. De tuinen waren enerzijds bedoeld voor de voedselvoorziening, anderzijds uit zich in de tuinen de spiritualiteit van Arnold Janssen, de initiator van de tuinen. Hij zag de natuur als natuurlijke Stad Gods, gemaakt door god als woning voor zijn kinderen. Verantwoordelijk voor de ontwerpen was de als tuinman opgeleide Pater Gerhard Rademan.

Aangegeven wordt dat het vanuit cultuurhistorisch oogpunt van zeer groot belang is om het tuinencomplex in zijn totaliteit, met de kenmerkende combinatie van uiteenlopende functies en met de waardevolle elementen te bewaren. Gezien de teruglopende mankracht voor het tuinonderhoud en het verregaande functieverlies

van de voorzieningen, moet gedacht worden aan een nieuwe strategie voor het opknappen van de bestaande aanleg en moet een overkoepelend concept voor het toekomstig gebruik van alle tuindelen worden uitgewerkt. De volgende uitgangspunten zijn cruciaal:

- de waardevolle en kenmerkende structuren, elementen en materiaalgebruik dienen te worden behouden en versterkt;
- het besloten karakter van de tuinen moet worden bewaard;
- het kenmerkende naast-elkaar-liggen van de verschillende onderdelen in de tuin van het Sint Gregorklooster en in de tuin van het Missiehuis dient behouden te blijven;
- de spirituele achtergrond en context zijn wezenlijk voor de aanleg en moeten daarom herkenbaar gemaakt worden.

In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek voor de afzonderlijke tuinen.

4.3 Conclusie

Ook de groene ruimte van kloosterdorp Steyl is zeer waardevol. Dit betreft zowel de kloostertuinen als de landschappelijke structuur (hooilanden, bomenrijen etc.). De diversiteit van het gebied is groot, en er zijn soorten die kunnen dienen als genenbank. Kloosterdorp Steyl vormt zo een belangrijk bronpunt voor wat betreft het ecologisch netwerk waarvan de Maas als grote verbinder van de natuurgebieden op beide oevers optreedt. Wel dreigt verval op te treden waardoor op termijn de diversiteit en daarmee ook de betekenis als genenbank en bronpunt, zal verminderen.

⁵ Literatuurlijst nummer 208x23-41

5. RELATIE MET ANDERE BELEIDSINSTRUMENTEN

TEN

5.1 Beschermd dorpsgezicht

De Monumentenwet geeft de mogelijkheid tot aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten. Aangezien het beschermen van stads- en dorpsgezichten een zaak is van monumentenzorg en van ruimtelijke ordening, heeft zowel de staatssecretaris van OC&W als de Minister van VROM de bevoegdheid tot aanwijzing.

Bouwen in het beschermde dorpsgezicht kloosterdorp Steyl is aan bepaalde regels gebonden. Deze zijn vervat in een het bestemmingsplan kloosterdorp Steyl dat parallel aan dit beeldkwaliteitsplan is opgesteld. De voorschriften in het bestemmingsplan en de beeldkwaliteitscriteria in dit beeldkwaliteitsplan hebben primair betrekking op het respecteren van de lokale karakteristiek. Het opstellen van het aangepaste bestemmingsplan voor een beschermd stads- en dorpsgezicht gebeurt in nauwe samenspraak met de monumentencommissie en de RDMZ. Daarnaast heeft de gemeente Venlo ervoor gekozen om naast het bestemmingsplan dit beeldkwaliteitsplan op te stellen zodat een zorgvuldige sturing kan worden gegeven aan veranderingsprocessen in het kloosterdorp Steyl inzake beeldkwaliteitsaspecten die niet in het bestemmingsplan kunnen worden geregeld.

5.1 Bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan

De ruimtelijk relevante aspecten kunnen -wanneer wenselijk en noodzakelijk- vertaald worden in het bestemmingsplan. Voor niet-ruimtelijk relevante aspecten is een vertaling in het bestemmingsplan niet mogelijk. Het bestemmingsplan kan alleen kwantitatieve (ruimtelijk relevante) eisen stellen, bijvoorbeeld maximale nok- en goothoogte. Naast het bestemmingsplan biedt het beeldkwaliteitsplan de mogelijkheid om beeldkwaliteit (architectonische en denbouwkundige kwaliteit) vast te leggen in een beeldkwaliteitsplan. Het beeldkwaliteitsplan wordt dan opgesteld in aanvulling op het bestemmingsplan en wordt in het bestemmingsplan van toepassing verklaard (ingeroepen).

5.2 Welstandsnota en het beeldkwaliteitsplan

De wijziging van de Woningwet sinds 2002 heeft onder meer tot doel de welstandsbeoordeling transparanter en objectiever te maken met kortere procedures. Het beleid moet lokaal ontwikkeld worden en bestuurlijk door de gemeenteraad worden vastgesteld. De wet eist voortaan dat gemeenten welstandsbeleid ontwikkelen om een welstandstoets te kunnen blijven uitvoeren. De gemeente Venlo heeft juli 2004 de gemeentelijke welstandsnota vastgesteld. Dit betekent dat bouwplannen aan de voor het gebied geldende criteria getoetst moeten worden. Voor gebieden aangewezen als beschermd dorpsgezicht of gebieden met een planmatige verandering kan voor sturing op het gebied van welstand en beeldkwaliteit

als ondersteuning op het bestemmingsplan een beeldkwaliteitsplan worden opgesteld.

In dit beeldkwaliteitsplan worden specifieke toetsingscriteria voor deze gebieden of voor onderdelen daarvan gegeven, waardoor het beeldkwaliteitsplan de basis vormt voor welstandstoetsing bij bouwvoorvragen in de betreffende gebieden. Een beeldkwaliteitsplan treedt daarmee voor onderhavig gebied in de plaats van de welstandsnota en kan beschouwd worden als een zelfstandige nota.

5.3 Monumentenwet

5.3.1 Rijksmonumenten

De bescherming van het monument zelf is geregeld in de Monumentenwet (1988) of in de gemeentelijke Monumentenverordening. Bouwen en verbouwen aan rijksmonumenten is vastgelegd in de Monumentenwet. Deze wet geeft het Rijk de mogelijkheid om objecten met een leeftijd van 50 jaar of hoger als rijksmonument aan te wijzen. Rijksmonumenten worden wettelijk beschermd via het vergunningstelsel en bij restauratie zijn financiële middelen beschikbaar. Rijksmonumenten zijn in het Monumentenregister ingeschreven door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RD-MZ). Het hele object, of het nu een gebouw of een object in de openbare ruimte betreft, is beschermd. Veranderingen aan rijksmonumenten doorvoeren is niet verboden, maar er moet altijd een vergunning aangevraagd worden. Het is verboden rijksmonumenten te beschadigen of te vernielen. Het is bovendien niet toegestaan een monument zo te herstellen, te gebruiken of te laten ge-

bruiken dat het monument in gevaar wordt gebracht of ontsierd wordt. Een vergunning wordt pas verleend na afweging van alle belangen van zowel de belanghebbende(n) als van het object zelf. Deze afweging wordt gemaakt door de RDMZ en de gemeente. Voorts kan de eigenaar een verzoek indienen bij de rijksoverheid om subsidie te krijgen voor restauratie of, bij bijzondere monumenten, voor onderhoud.

5.3.2 Gemeentelijke monumenten

Net als bij rijksmonumenten dient bij bouwen en verbouwen aan een gemeentelijk monument uitgegaan te worden van een afweging tussen de belangen van de belanghebbende(n) en het object zelf. Bij een bouwvergunning moet de gemeentelijke monumentencommissie verplicht om advies gevraagd worden. Een beslissing wordt genomen door burgemeester en wethouders. Een belangrijk verschil tussen rijksmonumenten enerzijds en gemeentelijke monumenten anderzijds is dat alleen rijksmonumenten vallen onder het regime van de Monumentenwet en dat de ouderdomsnorm van 50 jaar alleen op rijksmonumenten van toepassing is.

6. BEELDKWALITEITSBELEID

Hoewel de beeldkwaliteitscriteria in deel B aan de orde komen worden de uitgangspunten waarmee bouwplannen beoordeeld worden hier alvast genoemd; Alles wat in dit hoofdstuk gezegd wordt over taak en werkwijze van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (gecombineerde welstands- en monumentencommissie) en over de mate van zorg en vrijheid in onderscheiden gebieden, wordt daarmee in het juiste perspectief geplaatst.

6.1 Algemeen criterium

Bij de beoordeling of een bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand worden de volgende vragen gesteld⁶.

1. Past het plan goed in zijn omgeving (esthetisch) en draagt het bij aan de kwaliteit ervan, of doet het daar afbreuk aan.
2. Is het plan helder en begrijpelijk of nodeloos ingewikkeld;
3. Sluit het aan op thema's of kenmerken van de omgeving – of van de opgave zelf.
4. Lijkt het bouwplan op wat het men er normaal gesproken van verwachten mag, gelet op de functie.
5. Is het – gelet op de opgave die de ontwerper zich gesteld ziet - een geslaagd ontwerp qua:
 - materiaalgebruik, textuur en kleur,

- licht- en vlakverdeling,
- compositie van massa's en volumes.
- Heeft de ontwerper hiermee bereikt wat hier nodig was.

Als deze vragen positief beantwoord kunnen worden, voldoet het bouwplan aan redelijke eisen van welstand.

6.2 Meer aandacht waar dat nodig is, meer vrijheid waar dat kan.

In de welstandsnota van Venlo is ervoor gekozen om voor het kloosterdorp Steyl een bijzonder welstandsbeleid te voeren. De volgende argumentatie ligt daaraan ten grondslag.

Niet elk gebied heeft dezelfde zorg nodig. Soms volstaat een set met eenvoudige bepalingen om de ergste uitwassen te voorkomen, soms is een gedetailleerde beschrijving en een intensieve planbegeleiding op zijn plaats.

We onderscheiden:

1. Gebieden met een bijzondere welstandszorg, waaronder ontwikkelingsgebieden;
2. Gebieden met een reguliere welstandszorg,
3. Welstandsluwe gebieden.

⁶ Ontleend aan prof. Ir. Tjeerd Dijkstra *Architectonische kwaliteit* 2002 uitgeverij 010.

kleur	beleid	Inzet	inhoud
rood	bijzonder welstandsbeleid	Behoud	Criteria voor gebieden met een bijzondere welstandszorg: gebieden waar veel aandacht op zijn plaats is
Ontwikkelingsgebied 	bijzonder welstandsbeleid	Ambitie	Nader aan te geven bij het maken van het stedenbouwkundig plan
Geel	regulier welstandsbeleid	Respect	Criteria voor reguliere welstandsgebieden: de gewone gebieden waarin veel vrijheid mogelijk is
Grijs	welstandsluw	Vrijheid	Criteria voor welstandsluwe gebieden; gebieden met genoeg geen beperkingen behoudens enkele bepalingen over kleur en materiaal.

Gebieden met een bijzondere welstandszorg:

1. beschermde dorps- en stadsgezichten;
2. bijzondere gebieden, zoals stadsbeelden of gebieden waarvoor een beeldkwaliteitsplan geldt; bijzondere wijken en buurten en architectonisch waardevolle ensembles;
3. ontwikkelingsgebieden.

Beschermde dorps- en stadsgezichten

Dergelijke delen van de stad vertegenwoordigen een grote culturele waarde. Ze zijn niet alleen van groot belang voor de stad als geheel, maar ook kwetsbaar. Ze verdienen een zorgvuldig beleid dat gericht is op bescherming van de aanwezige waarden. Deze gebieden krijgen een *bijzondere welstandszorg*, met een *beschermend karakter*.

Voor het beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl geldt dat het beschermd dorpsgezicht is beschreven en aanvragen aan die beschrijving worden getoetst. Bij Rijksmonumenten in het kader van de monumentenwet, en bij gemeentelijke gezichten in het kader van het welstandsbeleid en de gemeentelijke monumentenverordening. Daarnaast is voor wijzigingen aan monumenten altijd een monumentenvergunning nodig.

Verder zijn alle bouwwerken, die op grond van de nieuwe woningwet in reguliere situaties vergunningsvrij zijn, in een beschermd dorpsgezicht licht-vergunningplichtig.

Tenslotte geldt dat het rooien van bomen en andere groenopstanden niet is toegestaan voor zover zij voorkomen op de in bijlage 3 opgenomen lijst en kaart,

Een aantal specifieke gebieden zullen in het beschermde dorpsgezicht kloosterdorp Steyl in de toekomst worden aangewezen als ontwikkelingsgebied. Ook op deze gebieden is het bijzondere welstandsbeleid van toepassing, echter het accent zal bij herontwikkeling liggen op de bijzondere ambitie of specifiek opgave in relatie tot het beschermde dorpsgezicht.

Welstandsluwe gebieden.

De gemeente Venlo stelt aan achterkanten weinig welstandseisen stellen. De gemeente legt in haar regelgeving de nadruk op het publiek domein; de achterkanten – vaak niet van invloed op het uiterlijk van de stad – behoren in die visie meer tot het privé domein. De gemeente wil hier niet of nauwelijks welstandseisen stellen. In de welstandsluwe gebieden zal een verantwoord kleur- en materiaalgebruik worden gevraagd.

6.3 Verantwoording voor de keuze van het welstandsregiem

In het kloosterdorp Steyl is gekozen voor het bijzondere welstandsbeleid. De onderbouwing voor deze keuze is terug te vinden in de Welstandsnota Venlo onder Bijzonder welstandsbeleid gebied kloosterdorp Steyl.

Voor dit beeldkwaliteitsplan wordt dit welstandsregiem als uitgangspunt genomen. Alle in dit beeldkwaliteitsplan onderscheiden deelgebieden (zie hoofdstuk 9 en verder) vallen derhalve binnen het bijzondere welstandsbeleid. Binnen dit beleid wordt per deelgebied door middel van een karakteristiekbeschrijving en toetsingscriteria het onderscheid per deelgebied kenbaar gemaakt. Beide (beschrijving en toetsingscriteria) worden gehanteerd bij een welstandsbeoordeling door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

6.4 Beoordelingskader

Verschillende opgaven eenverschillend beoordelingskader. Eenvoudige plannen worden getoetst aan concrete en simpele criteria, grootschaliger plannen aan globaler omschreven beleid. De wetgever heeft onderscheid gemaakt tussen vergunningsvrije werken, licht- vergunningplichtige bouwwerken en regulier vergunningplichtige bouwwerken⁷. Daarnaast heeft de ene aanvraag meer invloed op het stadsbeeld dan de andere: niet alle vergunningplichtige bouwwerken zijn van grote invloed en niet alle regulier vergunningplichtige bouwwerken zijn onbelangrijk. Omdat alle bouwwerken in het beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl minimaal licht-vergunningplichtig zijn worden alle bouwaanvragen getoetst aan redelijke eisen van welstand, liefst via een sneltoets als er loketcriteria voorhanden zijn.

De volgende beoordelingsmaatstaven worden gehanteerd:

- Sneltoets (loketcriteria)
- Gebiedsgericht beoordelingskader

⁷ In de AmvB: Algemene maatregel van bestuur = besluit van de minister waarin aangegeven wordt welke bouwwerken vergunningvrij zijn en welke licht vergunningplichtig.

6.4.1 Sneltoetscriteria

Het grootste deel van de bouwplannen is bescheiden van omvang, maar voor de indieners niet minder belangrijk. Toch vertegenwoordigen ze maar een klein deel van het totale bouwvolume. Het is daarom verstandig om voor de grote hoeveelheid kleine bouwwerken een efficiënte behandeling voorop te stellen door het ontwikkelen van *Sneltoetscriteria*. De sneltoetscriteria zijn zo duidelijk en meetbaar omschreven dat ze eenvoudig ambtelijk kunnen worden getoetst: er is geen interpretatieruimte gelaten. Voldoet het ingediende bouwplan aan de *sneltoets*, dan wordt het niet meer voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, maar direct een positief welstandsadvies gegeven. Voldoet het plan niet aan de sneltoetscriteria dan wordt het verworpen, tenzij er sprake is van een uitzonderlijk kwalitatief hoogwaardig voorstel dat in het beleid niet kon worden voorzien. In dat geval wordt het bouwplan alsnog aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit voorgelegd.

Het beleid bij deze sneltoets is gericht op behoud van het aanwezige karakter en de kwaliteit van de omgeving, het voorkomen van grote aantasting daarvan, en het voorkomen van hinder voor derden.

De sneltoetscriteria zijn opgenomen in hoofdstuk 10.

6.4.2 Gebiedsgericht beoordelingskader

Voor iets grotere ingrepen in bestaand stedelijk (of landelijk) gebied wordt per gebied gewerkt met daartoe geëigende karakteristieken. Enerzijds omdat het niet altijd mogelijk is om deze middelgrote bouwplannen te toetsen aan zeer concrete criteria zoals bij kleinere plannen wel mogelijk is, maar anderzijds ook omdat dit de mogelijkheden voor opdrachtgever en architect teveel zouden be-

perken in plaats van uit te nodigen tot interessante architectuur. Wel zal het beleid, dat wil zeggen het beoogde doel hier duidelijk worden omschreven. Deze plannen worden altijd voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

6.5 Excessen

De gemeente (B&W) zal optreden tegen situaties die in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand. Hoewel in beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl niet van toepassing vallen ook vergunningvrije bouwwerken hieronder: ook daarbij kan de gemeente achteraf ingrijpen wanneer geconstateerd wordt dat deze bouwwerken in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand.

“*in ernstige mate strijdig met redelijke eisen van welstand*” is een begrip dat niet hoeft te worden gedefinieerd. Het betekent in gewoon Nederlands: “*niet om aan te zien*”. Dergelijke situaties zijn voor iedereen duidelijk (direct belanghebbenden kunnen een uitzondering vormen).

Niettemin is het goed om er – voor alle duidelijkheid – een aantal voorbeelden van te geven:

Voorbeelden waarbij het uiterlijk van een bouwwerk in ernstige mate strijdig is met redelijke eisen van welstand:

- door gedeeltelijke afbraak, instorting, verwaarlozing of verandering van een bouwwerk;

- als de detaillering van de gevels in ernstige mate wordt verstoord door bijvoorbeeld installaties;
- wanneer op het bouwwerk graffiti is aangebracht of het op een andere manier is beklad;
- als op het bouwwerk kleuren of schilderingen zijn aangebracht die niet bij het gebouw en/of de omgeving passen;
- bij armoedig materiaalgebruik zoals rietmatten, beddenspiralen, oude deuren, golfplaten, kunststof schroten, zeildoek;
- bij felle, schreeuwerige en sterk contrasterende kleuren;
- als de verflagen aan de buitenzijde zijn afgebladderd;
- indien het bouwwerk aan de buitenzijde geheel of gedeeltematig in ernstige mate is beschadigd;
- wanneer een 'huisstijl' van een onderneming de gevel van een gebouw volslagen domineert.

B

BEELDKWALITEITSKADER

Waarderingskaart Steyl

Legenda

Wereidlijke Steyl

- ☆ St. Rochuskerk
- linbebouwing
- bijzondere bebouwing
- rivier / beek
- wegen
- veerovergang

Geestelijke Steyl

- ★ St. Michaelkerk
- schoorsteen / watertoren
- kloosterbebouwing
- kloostertuin
- sier en devotie
- kleinschalig agrarisch
- botanische tuin
- begraafplaats
- sport
- kloostermuur
- overige afbakening

Samenkomst

- zichtrielaties
- veerplein

Bron: Beschrijving Beschermd Dorpsgezicht Steyl, Rijksdienst voor de Monumentenzorg
208x00023-H7-01.cdr

7. RUIMTELIJKE STRUCTUUR

De ruimtelijke structuur beschrijft de karakteristiek van kloosterdorp Steyl. Aan bod komen de verschillen tussen het wereldlijk- en geestelijk Steyl. De neogotische architectuur van de kloostergebouwen wordt nader toegelicht, alsmede de architectuurstijlen van het wereldlijk Steyl. De landschappelijke structuur plaatst kloosterdorp Steyl in haar omgeving en beschrijft de kenmerken van het dorp zelf. Vervolgens wordt dieper ingegaan op de openbare ruimte en bijzondere elementen.

7.1 Hoofdstructuur

Ruimtelijke karakteristiek

Steyl is ontstaan bij een flauwe bocht in de Maas met de mogelijkheid om met schepen aan/af te meren. Al in de 14^e eeuw wordt melding gemaakt van een veer tussen Baarlo en Steyl. Het veer was een belangrijke schakel tussen het Rijnland en Brabant tot aan Antwerpen. Vanuit Tegelen stroomde de Steylerbeek uit in de Maas. Steyl maakt zo onderdeel uit van een langgerekte situering van bebouwing langs de route Tegelen-Baarlo.

In hoofdlijnen wordt het gebied gekenmerkt door twee structuren, die elkaar op de kruising van de Veerweg en de Sint Michaelstraat kruisen. Enerzijds is dit de oost-west structuur die van Tegelen via

de veerpont richting Baarlo is gevormd. De burgernerzetting Steyl, het wereldlijk Steyl, ligt aan deze oost-west structuur. Evenwijdig aan de Maas ligt de noord-zuid structuur met een aantal kloostercomplexen, het geestelijke Steyl. Daar waar de structuren samenkomen bevindt zich een driehoekig plein, het Veerplein.

Wereldlijk Steyl

Oorspronkelijk ontwikkelde het dorp zich langs de loop van de voormalige Steylerbeek. Het gaat hierbij om de lintbebouwing van de straten Maashoek, Maasstraat en Arnoldus Janssenstraat. De bebouwing aan de Maashoek, die het dichtst bij de Maas is gelegen, is van oorsprong de oudste bebouwing. Dit was ook de oorspronkelijke plaats van het veer naar Baarlo. Later breidde het dorp zich uit in de richting van het nieuwe en huidige veer. De bebouwing van het eerste gedeelte van de Sint Michaelstraat tussen Veerweg en Maasstraat is zo ontstaan. Met de realisatie van de Sint Rochuskerk naar het oosten zijn in de jaren 30 op het middenterras meerdere woonwijken ontstaan. De laatste uitbreiding bevindt zich op het terrein van het Sint Josephklooster, dat tot het Geestelijk Steyl behoorde.

Halverwege de 20^e eeuw is op het terrein van de zusters van het Heilig Hartklooster in de noordelijke punt het verzorgingstehuis Erkenkamp gesticht door en voor de zusters van het klooster.

Geestelijk Steyl

Het geestelijk Steyl wordt gevormd door een gebied met drie Kloostercomplexen in de buitenbocht van de rivier de Maas. In dit gebied zijn hoogteverschillen aanwezig vanwege het beekdal van de Steylerbeek en de noordelijk gelegen zandrug.

Het gebied met kloosterbebouwing heeft daarnaast opvallende elementen die van verre zichtbaar zijn en boven de in veel gevallen eeuwenoude bomen uitsteken. Dit zijn bijvoorbeeld de watertoren en de schoorsteen van de voormalige drukkerij, maar ook de torens van de kapellen en kerken. Met name de twee zeer spitse torens van de dubbelkerk die direct aan de Maas zijn gesitueerd zijn opvallend. Zij zijn samen met de lindebomen (en de sequoia) zeer beeldbepalend en geven kloosterdorp Steyl vanuit het westen gezien een zeer duidelijk silhouet. De uit zes woonlagen bestaande appartementengebouwen in het park Waterloo op het terrein van het voormalige Sint Josephklooster zijn recent aan dit silhouet toegevoegd.

Landschappelijke structuur

De hoofdstructuur van het landschap rondom Steyl wordt bepaald door de terrassen opbouw van het Maasdal. De rivier en een deel van Steyl en Baarlo liggen in het laagterras. De kloosters van Steyl en de Sint Rochuskerk liggen net op het middenterras en op de zandrug. Het Missiehuis van Sint Michaël en het Heilige Geestklooster liggen op de overgang tussen het laagterras en het middenterras. Het hoogterras begint ten oosten van de nieuw aan te leggen A73. De hellingen van de stuifzandrug zijn al lange tijd bebost. Op de heuvel zelf groeide begin 19^e eeuw heide. Dit is al zichtbaar op de Tranchotkaart van omstreeks 1806 (zie hiernaast). De zandrug lag los van het middenterras. Ertussen lag de Steylerbeek die ter hoogte van het lindebomenplein van de Maashoek uitmondde in de Maas.

De landschappelijke structuur van kloosterdorp Steyl wordt grotendeels bepaald door de hoger gelegen kloostercomplexen in het

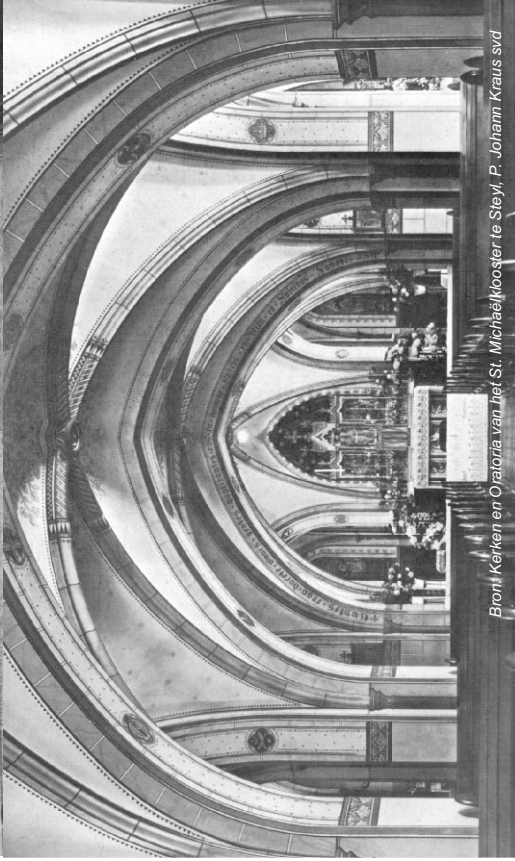
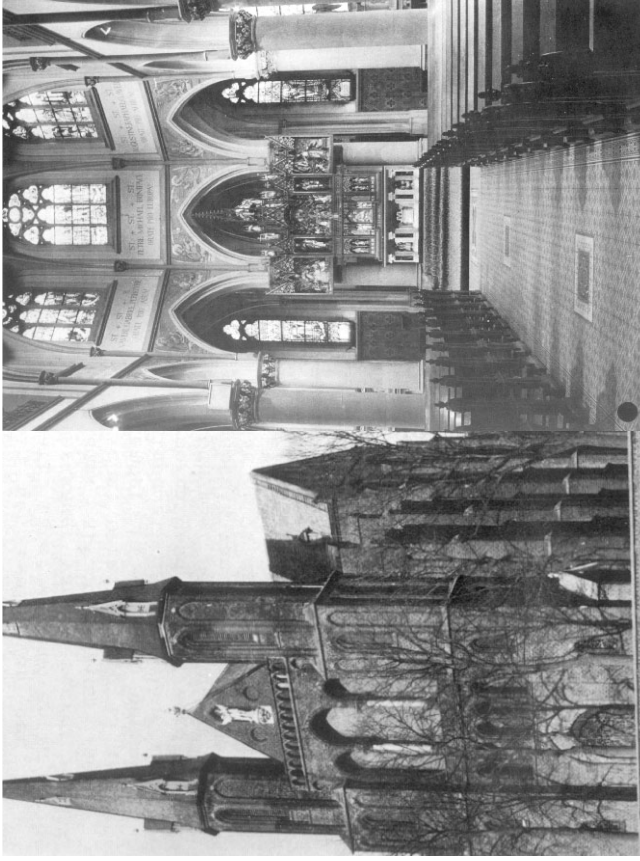
groen met hun volgroeide monumentale beplanting en het dal van de Maas met aan de overzijde het open agrarisch landschap van Baarlo dat vanouds voornamelijk bestaat uit akkerland. Dit is het grootste landschappelijke contrast. Het dal van de Aalsbeek vormt de zuidgrens van het kloosterdorp, de noordzijde is minder duidelijk. De nieuwe woonwijk net ten noorden van het klooster van de slotzusters sluit gelijk op het slotklooster aan. Het contrast dat aan de west- en zuidzijde van het kloosterdorp zo duidelijk is, is aan deze zijde van het dorp een stuk minder waarneembaar.

In het kloosterdorp en op de toegangswegen naar Steyl zijn de lindenanen beeldbepalend. Niet overal zijn ze nog in tact. De Waterloostraat is hier een voorbeeld van. Aan het begin van de straat, bij de vijfsprong, staat nog één oude linde. Dan volgt een verhard profiel waar in de loop der tijd huizen in een lintstructuur zijn bijgebouwd. Het tweede deel van de Waterloostraat, ten hoogte van het Sint Josephklooster, is een gave lindenaan. Overige lindenanen zijn de Kloosterstraat en Sint Michaelstraat en de Arnoldus Janssenstraat net buiten het plangebied. Het deel van de Rozenstraat dat niet tot het plangebied behoort, is een zeer fraaie laan met platanen.

7.2 Architectuur in kloosterdorp Steyl

7.2.1 Architectuur van geestelijk Steyl

Met de Duitse religieuze vluchtelingen kwamen ook de Duitse priester- of paterarchitecten naar Steyl. De vele kloostergebouwen en kerken die eind 19^e en begin 20^e eeuw door hen zijn ontworpen

Brno: Kerken en Oratoria van het St. Michaël klooster te Steyl, P. Johann Kraus svd

Neo-gotiek Steyl

208x00023-H7-03.cdr

en gebouwd, zijn bijna allemaal volgens de neogotiek gebouwd. De neogotiek is de moderne architectuur van de 19^e eeuw met daarin opgenomen gotische stijlkenmerken. Onder neogotiek wordt een 19^e eeuwse stroming in de bouwkunst verstaan die zich geheel heeft laten inspireren door de middeleeuwse gotiek. Het is een reactie op de strakke, koele vormen van het classicisme met haar uitgesproken rationele karakter. De neogotiek vond haar oorsprong in de romantiek met haar belangstelling voor de middeleeuwen. Daarvan meende men dat de gotiek de ultieme uiting was, hoewel deze stijl pas op het einde van de middeleeuwen was ontstaan. Zeer belangrijk was de nieuwe constructiemethode waarbij de massa van de overspanning door middel van externe ribben en zuilen wordt gedragen. De muur verloor hierdoor haar dragende functie en kon van grote ramen worden voorzien. De meest typerende elementen zijn het kruisgewelf en de spitsboog.

Met de neogotiek wilde men de gotische bouwkunst doen herleven. Er zijn twee fasen te onderscheiden:

- Sinds ca. 1740 als begeleidend verschijnsel van de romantische beweging, met name in Engeland.
- Begin 19^e eeuw voortkomende uit de liefde voor het (door het middeleeuwse gildewezen bevorderde) ambacht, echtheid van materiaal en de eerlijkheid in constructie. In Nederland zijn vooral de neogotische kerken bekend, die in de tweede helft van de 19^e eeuw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie zijn gebouwd. Bekende architecten die bouwden in de neogotische stijl zijn P.J.H. Cuypers en A. Tepe.

Kenmerken van de neogotiek:

Neogotiek is een van de neostijlen die voortkwamen uit de drang om kenmerken uit oude stijlen toe te passen op nieuwe voorwerpen, maar vooral bouwwerken. De gotiek suggereert de onmeetbare verte en de onpeilbare hoogte. Ook de neogotiek gaat hiervan uit. Tot de elementen, die kenmerkend zijn voor de gotiek in de bouwkunst behoren: de steunberen, de lichtbogen, de stenen vensterharnassen, uitlopend in het ornamentale spel van de traceringen, de opengewerkte balustraden langs de goten aan de voet van de daken, de fialen of pinakels, de frontons of wimbergen, de hogels en kruisbloemen, de triforia⁸, en de onderdorpels der vensters, die met lichte arcaden de vlakken breken. De neogotiek is een bouwstijl die qua vormgeving terugrijpt naar de gotiek van de middeleeuwen, maar die soms veel mengvormen van stijlen kan bevatten.

De kloosterarchitectuur in kloosterdorp Steyl neemt binnen de neogotiek een bijzondere plaats in, vooral in relatie met de overige Duitse Kulturkampfloosters in Limburg uit de negentiende eeuw. Belangrijk is de voorafgaande ontwikkeling van de kloosterbouw in het Rijnland tussen pakweg 1850 en 1875 en de ontwikkeling van de Duitse neogotiek. De kloosters in kloosterdorp Steyl, gebouwd tussen 1875 en 1914, worden gekenmerkt door een typische, functioneel-relateerde architectuur. Er is sprake van grootschalige complexen met aaneengeschakelde bouwvleugels waarin verschillende functies zijn ondergebracht. De kloosterkerken zijn over het algemeen centraal gepositioneerd. Opmerkelijk is de kamvormige struc-

⁸ Voor verklaringen van begrippen zie bijlage 4.

Klooster Sint Michael

Missie-huis Sint Michael

Veer

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Voormalige drukkerij

Kerk

Veerweg

Missie-museum

Klooster Sint Gregor

Schutterij-museum

St. Gregor

Jochum-Hof

Botanische tuin

Missie-zusters

Bron: Missie-huis Sint Michael

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Kloosters van Steyl

208x00023-H7-04.cdr

B|O

tuur van het Missiehuis van de SVD, waarbij sprake is van één groot kloostergebouw met een duidelijke ruimtelijke scheiding van de diverse bouwvleugels met verschillende functies. Deze opzet is karakteristiek voor Kulturkampkloosters en komt behalve in kloosterdorp Steyl ook in Vaals (Redemptoristenklooster) en in Valkenburg (Jezuïetenklooster) voor.

De RK kerk heeft nooit een bepaalde bouwtrant tot 'huisstijl' verkozen, maar wel haar bouwprogramma's afgestemd op de vormgeving die op dat moment het krachtigst appelleerde aan haar doelgroepen. Ten tijde van de kloosterbouw in kloosterdorp Steyl was dat een eclectische stijl met een sterke neogotische boventoon. Het herkenbare karakter werd mede bepaald door de herinneringswaarde aan een periode waarin de kerk politiek, moreel, artistiek en wetenschappelijk een leidende rol in de samenleving speelde: de Middeleeuwen. Het huidige aanzien van de kloosters van kloosterdorp Steyl getuigen hiervan. De gebouwen worden gekenmerkt door ingetogen proporties en een sobere, ambachtelijke baksteenstijl met eenvoudige neogotische motieven. De kloostercomplexen van kloosterdorp Steyl laten tevens het begin van moderniteit in de katholieke klooster- en gestichtsarchitectuur zien.

In de esthetica van kerkelijke architectuur tussen circa 1875 en 1915 speelde schoonheid in artistieke zin slechts een secundaire rol. Schoonheid werd met name geïnterpreteerd in termen van zeggingskracht en belevingswaarde. Hiermee sloot men aan op de algemene beginselen van de architectuur: aansprekende vormen en een rijke symboliek om de beschouwer te imponeren. Dit 'imponerendrag' komt met name bij de kloosters in kloosterdorp Steyl

sterk tot uitdrukking in de burchtachtige opzet, waarbij optimaal geprofileerd is van landschappelijke kenmerken, zoals de ligging aan de Maas (Missiehuis SVD en St.Josephklooster) en de ligging op de stuifzandheuvels (H.Hartklooster). De burcht in de kloosterarchitectuur vormt met name rond de eeuwwisseling van 1900 een geliefd motief dat naar Duitse begrippen samenhangt met het thema '*ein fester Burg ist unser Gott*'.

De kloostercomplexen worden in hoofdstuk 9 afzonderlijk beknopt beschreven. Voor een gedetailleerde beschrijving wordt verwezen naar het document van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg – de "Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl gemeente Venlo en gemeente Maasbree".

Conclusie

De kloostercomplexen zijn via de rijksmonumentenwet beschermd. Voor Nederland is het daarnaast een uniek gegeven dat kloosterdorp Steyl drie gave kloostercomplexen pal naast elkaar gesitueerd heeft, aansluitend een botanische tuin en verder naar het zuiden het voormalige Sint Josephklooster. Het geheel van deze kloostercomplexen, met aansluitend de botanische tuin de Jochum-Hof, vertegenwoordigd een nog grotere waarde dan de kloostercomplexen afzonderlijk. Middels de status van beschermd dorpsgezicht wordt dit al verwoord. De Jochum-Hof zal een extra status krijgen door het geheel vast te leggen als gemeentelijk monument. Dit zal voor de zomer 2006 geregeld worden.

7.2.1 Architectuur van wereldlijk Steyl

Naast de neo-gotiek van de kloosters komen er in het wereldlijke Steyl een aantal sterke en minder sterke voorbeelden van de architectuurstijlen voor die hun oorsprong vinden in de periode waarin het gebouw of straatdeel werd gerealiseerd.

Kenmerkend voor kloosterdorp Steyl zijn de historische linten met haar historische lintbebouwing. De Waterloostraat, Arnoldus Jansenstraat en Maasstraat maken hiervan onderdeel uit. Langs deze straten treffen we diverse bouwstijlen door elkaar aan zoals traditionalisme en een woningen met kenmerken van de Amsterdamse school.

Naast de diverse gebieden met een op de ontstaansgeschiedenis terug te voeren architectuurbeeld treffen we ook enkele gebieden aan die juist worden gekenmerkt door één bepaalde architectuurstijl doordat zij in een korte periode zijn gerealiseerd of onderdeel uitmaken van één ontwikkelingsgebied. In kloosterdorp Steyl zijn de Sequoiahof en de nieuwbouw op het terrein van het Sint Josephklooster hier sprekende voorbeelden van.

7.3 Openbare ruimte van kloosterdorp Steyl

In het kloosterdorp Steyl is van oudsher gebruik gemaakt van een beperkte set aan materialen voor de inrichting van de openbare ruimte. Er werd gebruik gemaakt van slechts enkele boomsoorten,

met name de lindeboom, de verharding was óf asfalt óf rode klinkers en voor de trottoirs werden 30*30 betontegels gebruikt.

Recente ingrepen in de openbare ruimte vertoebelen dit beeld doordat meer gebruik gemaakt wordt van materialen in allerlei soorten en maten. In nieuwe straatprofielen worden meerdere indelingen gehanteerd en in recent aangelegde plantsoenen komen meerdere oorspronkelijk niet gebruikte plantensoorten voor. Voorbeelden hiervan zijn het plantsoen voor de Sint Rochuskerk, tussen de Rozenstraat en de Maasstraat en de invulling van de overhoeken op de vijfspromg van de Maashoek, Sint Michaelstraat, Maasstraat, Kenzenstraat en Waterloostraat. Het wigvormige lindenpleintje van de Maashoek aan de Maas is eveneens voorzien van meerdere soorten verharding en groen. De lindebomen en de tuinen van de huizen bakenen de ruimten duidelijk af. Voor de invulling van trottoirs en antiparkeerranden is gekozen voor meerdere bijzondere materialen zoals wit grind, granieten zuiltjes, rozenschermen, kruipende heesters, kunstvoorwerpen en een wipkip.

De boomsoort die kenmerkend is voor het kloosterdorp Steyl is de lindeboom. Het huidig beschermd dorpsgezicht wordt mede dankzij deze eeuwenoude bomen gevormd. De lindeboom staat overal, wordt gebruikt als laanboom of om overhoeken bij kruispunten te markeren. Het pleintje van de Veerweg, bij het Missiemuseum is beplant met lindebomen, evenzo het grasplein van de Molenhoek aan de kade van de Maas. Op enkele locaties houdt de boom zich moeilijk staande zoals op de Waterloostraat. Een deel van de laanbeplanting is hier in de loop van tijd verdwenen door moeilijke groeiomstandigheden in het krappe profiel van de Waterloostraat.

Plekken die recent onderhanden zijn genomen, zijn ingeplant met modern groen zoals de ginkgo's voor het Missiemuseum of de bol-esdoorns op de vijfhoek van de Sint Michaelstraat, Maashoek, Maastraat, Kenzenstraat en Waterloostraat. Hier wordt duidelijk gekozen voor een afwijkende beplanting ten opzichte van het bestaande. De vraag is of dat ook nodig is en of dat bijdraagt aan de beeldkwaliteit van kloosterdorp Steyl.

De openbare ruimte bestaat in kloosterdorp Steyl uit straten. Het pleintje op de kruising van de Veerweg en de Sint Michaelstraat is bijvoorbeeld niet duidelijk herkenbaar als een pleintje, hoewel de overhoeken ruimte bieden voor terrassen. De foto's op de linker pagina laten enkele voorbeelden van overhoeken in kloosterdorp Steyl zien. Dat het openbare ruimte is, wordt niet altijd zo ervaren. In de periode 1880-1960 lagen in en om uitgestrekte rozenvelden van de kwekerij van de familie Leenders. De rozenvelden bezorgen Steyl de officiële naam rozendorp. Door verplaatsing van het bedrijf werden de vrijgekomen locaties opgevolgd met woningbouw. Als laatste werd in de jaren negentig het lager gelegen terrein tussen de Arnoldus Janssenstraat, de Maastraat, de Veerweg en de Paterstraat opgevolgd. De rozenstraat en het rozenpaadje herinneren nog aan de rozencultuur ter plaatse.

7.3.2 Muren en poorten

De kloosterterreinen worden veelal geheel omsloten door muren en/of open hekwerken. Het materiaal en kleurgebruik van de metselde muren is gelijk aan het kleurgebruik van de bebouwing. De muren worden onderbroken door muurpoorten, welke toegang verschaffen tot de privéterreinen. Er worden zowel open als gesloten

hekwerken toegepast, soms mede afhankelijk van de geslotenheid van de kloosterorde.

Op enkele plaatsen, met name aan de achterzijde van kloosterterreinen, worden (soms minder fraaie) gaashekwerken gebruikt voor de afscherming van het terrein.

De bestaande muren en hekwerken dienen te worden gehandhaafd. Hierdoor wordt beslotenheid van de terreinen benadrukt. Gaashekwerken kunnen zo mogelijk vervangen worden door of gecombineerd worden met een haag. Bij gesloten poorten heeft het de voorkeur een profilerende haag toe te passen.

7.3.3 Inrichtingselementen

Verlichting

In de openbare ruimte van het beschermd dorpsgezicht kloosterdorp Steyl worden diverse typen lantaarnpalen toegepast. In de omgeving van de Veerweg, een deel van de Sint Michaelstraat en de Maashoek worden klassiek vormgegeven lantaarnpalen toegepast. Hiervan zijn verschillende modellen terug te vinden in het straatbeeld.

In de Waterloostraat, Sebastianusstraat, Sint Rochusstraat, Rozenstraat, Zustersstraat en Sequoiahof wordt een modern type lantaarnpaal gebruikt. Het noordelijke deel van het park Waterloo heeft een eigen type lantaarnpaal. In de overige delen van het beschermd dorpsgezicht wordt een standaard lantaarnpaal toegepast.

In de oudere delen van kloosterdorp Steyl dienen de klassieke lantaarnpalen zoveel mogelijk te worden gehandhaafd. Daar waar mogelijk worden moderne palen vervangen door dit type. In de

overige gebieden van het beschermd dorpsgezicht wordt de standaard lantaarnpaal waar mogelijk vervangen door het moderne type, zodat er een uniform beeld ontstaat.

Verhardingsmaterialen

Er zijn zeker 11 soorten verhardingsmateriaal in de openbare ruimte van kloosterdorp Steyl te vinden, vaak ook nog in uiteenlopende kleuren.

Van natuursteen tot asfalt, van beton tot split, alle gangbare materialen zijn aanwezig. Dat hoeft op zich geen storend straatbeeld op te leveren zolang ze niet in uiteenlopende variaties in het straatprofiel opduiken.

Hagen

Veel voorkomend is de beukenhaag (*fagus sylvatica*) en de haagbeuk (*carpinus betulus*) als haag, zowel als afscheiding op de kloosterterreinen als geplant in de openbare ruimte. Alleen het plantsoen voor de Sint Rochuskerk wijkt af met onder andere taxushaagen. De Rozenstraat heeft een prachtige beukenhaag.

Bijzondere elementen

In het straatbeeld zijn verscheidene bijzondere inrichtingselementen opgenomen zoals rozenschermen, verschillende modellen bloembakken, natuurstenen keien en kunst op het plein van de Maashoek. Ook bij het gebruik van dergelijke elementen is het raadzaam niet teveel te variëren maar een keuze te maken voor één type dat bepalend is voor kloosterdorp Steyl.

De banken met zitting van staaldraad die her en der staan, ook aan de boulevard zijn misschien robuust, zitcomfort hebben ze nauwelijks.

Met bijzondere elementen wordt ook bijzondere beplanting bedoeld dat op allerlei plekken in het gebied maar zo kan opduiken. De Mediterrane beplanting bij de pont naar Baarlo is daar een voorbeeld van.

8. ALGEMENE CRITERIA

Naast de specifieke gebiedsgerichte criteria zijn bij de beoordeling van een bouwwerk ook algemene criteria van kracht. Deze richten zich op de zeggingskracht en het vakmanschap van het architectonisch ontwerp en zijn terug te voeren op universele kwaliteitsprincipes. De algemene criteria liggen ten grondslag aan elke planbeoordeling en bestaan uit een uiteenzetting van algemene architectonische begrippen en aspecten. De algemene architectonische begrippen komen voort uit de notitie die de toenmalige rijksbouwmeester, dhr. Tj. Dijkstra, in 1985 heeft uitgebracht onder de titel '*Architectonische kwaliteit, een notitie over architectuurbeleid*'. Ze vormen het begrippenkader en zijn als het ware het gereedschap van de welstandscommissie bij de argumentatie van het welstandsadvies.

Toepassing algemene criteria

In bijzondere situaties, wanneer de gebiedsgerichte en de sneltoetscriteria ontoereikend zijn, kan het nodig zijn expliciet terug te grijpen op de algemene criteria. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een bouwplan afwijkt van de bestaande of toekomstige omgeving maar door bijzondere schoonheid wél aan redelijke eisen van welstand voldoet. De welstandscommissie kan burgemeester en wethouders in zo'n geval gemotiveerd en schriftelijk adviseren af te wijken van de gebiedsgerichte en sneltoetscriteria. In praktijk betekent dit dat het betreffende plan alleen op grond van de algemene criteria wordt beoordeeld en dat de bijzondere schoonheid van het

plan met deze criteria overtuigend kan worden aangetoond. Het niveau van 'redelijke eisen van welstand' ligt dan uiteraard hoog, het is immers redelijk dat er hogere eisen worden gesteld aan de zeggingskracht en het architectonisch vakmanschap naarmate een bouwwerk zich sterker van zijn omgeving onderscheidt.

Relatie tussen vorm, gebruik en constructie

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat de verschijningsvorm een relatie heeft met het gebruik ervan en de wijze waarop het gemaakt is, terwijl de vormgeving daarnaast ook zijn eigen samenhang en logica heeft.

Een bouwwerk wordt primair gemaakt om te worden gebruikt. Hoewel het welstandstoezicht slechts is gericht op de uiterlijke verschijningsvorm, kan de vorm van het bouwwerk niet los worden gedacht van de eisen vanuit het gebruik en de mogelijkheden die materialen en technieken bieden om een doelmatige constructie te maken. Gebruik en constructie staan aan de wieg van iedere vorm. Daarmee is nog niet gezegd dat de vorm altijd ondergeschikt is aan het gebruik of de constructie. Ook wanneer andere aspecten dan gebruik en constructie de vorm tijdens het ontwerpproces gaan domineren, mag worden verwacht dat de uiteindelijke verschijningsvorm een begrijpelijke relatie houdt met zijn oorsprong. Daarmee is tegelijk gezegd dat de verschijningsvorm méér is dan een rechtstreekse optelsom van gebruik en constructie. Er zijn daarnaast andere factoren die hun invloed kunnen hebben, zoals de omgeving en de associatieve betekenis van de vorm in de sociaal-culturele context. Maar als de vorm in tegenspraak is met het

gebruik en de constructie dan verliest zij daarmee aan begrijpelijkheid en integriteit.

Relatie tussen bouwwerk en omgeving

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat het een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van de openbare (stedelijke of landschappelijke) ruimte. Daarbij worden hogere eisen gesteld naarmate de openbare betekenis van het bouwwerk of van de omgeving groter is.

Bij het oprichten van een gebouw is sprake van het afzonderen en in bezit nemen van een deel van de algemene ruimte voor particulier gebruik. Gevels en volumes vormen zowel de externe begrenzing van de gebouwen als ook de wanden van de openbare ruimte die zij gezamenlijk bepalen. Het gebouw is een particulier object in een openbare context, het bestaansrecht van het gebouw ligt niet in het eigen functioneren alleen, maar ook in de betekenis die het gebouw heeft in zijn stedelijke of landschappelijke omgeving. Ook van een gebouw dat contrasteert met zijn omgeving mag worden verwacht dat het zorgvuldig is ontworpen en de omgeving niet ontkent. Waar het om gaat is dat het gebouw een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van de omgeving en de te verwachten ontwikkeling daarvan.

Over de wijze waarop dat bij voorkeur zou moeten gebeuren, kunnen de gebiedsgerichte criteria duidelijkheid verschaffen.

Volgens de Kadernota ruimtelijke kwaliteit Parkstad moet de plaatsing van een gebouw in de (te verwachten) omgeving voldoen aan de volgende punten:

- de specifieke terreinomstandigheden moeten worden benut (helling van het terrein, specifieke locatie, ligging in het landschap).
- het gebouw moet passen in, zich aanpassen aan of een antwoord geven op de karakteristiek van de bestaande omgeving (straatwand, open/gesloten bebouwing, hoeksituatie, openbare ruimte, stedenbouwkundige context) en/of
- het gebouw moet passen in, zich aanpassen aan of een antwoord geven op de toekomstige omgeving (stedenbouwkundige visie, reeds goedgekeurde belendingen).

Het uiterlijk van het gebouw in relatie tot de (te verwachten) omgeving moet voldoen aan de volgende punten:

- de hoofdvorm en het algemeen karakter van de gevels moeten passen in, zich aanpassen aan of een antwoord geven op de (te verwachten) omgeving zoals vastgelegd in het bestemmingsplan.

Betekenen van vormen in de sociaal-culturele context

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat verwijzingen en associaties zorgvuldig worden gebruikt en uitgewerkt, zodat er concepten en vormen ontstaan die bruikbaar zijn in de bestaande maatschappelijke realiteit.

Voor vormgeving gelden in iedere cultuur bepaalde regels, net zoals als een taal zijn eigen grammaticale regels heeft om zinnen en teksten te maken. Die regels zijn geen wetten en moeten ter discussie kunnen staan. Maar als ze worden verhaspeld of ongeïnspireerd worden gebruikt, wordt een tekst verwarrend of saai. Precies zo

wordt een bouwwerk verwarrend of saai als de regels van de architectonische vormgeving niet bewust worden gehanteerd.

Als vormen regelmatig in een bepaald verband zijn waargenomen krijgen zij een zelfstandige betekenis en roepen zij, los van gebruik en constructie, bepaalde associaties op. Pilasters in classicistische gevels verwijzen bijvoorbeeld naar zuilenstructuren, zuilen en/of pilasters van tempels. Transparante gevels van glas en metaal roepen associaties op met techniek en vooruitgang.

In iedere bouwstijl wordt gebruik gemaakt van verwijzingen en associaties naar wat eerder of elders reeds aanwezig was of naar wat in de toekomst wordt verwacht. De kracht of de kwaliteit van een bouwwerk ligt echter vooral in de wijze waarop die verwijzingen en associaties worden verwerkt en geïnterpreteerd binnen het kader van de actuele culturele ontwikkelingen. Er kunnen dan concepten en vormen ontstaan die bruikbaar zijn in de bestaande maatschappelijke realiteit. Zorgvuldig gebruik van verwijzingen en associaties betekent onder meer dat er een bouwwerk ontstaat dat integer is naar zijn tijd doordat het op grond van zijn uiterlijk in de tijd kan worden geplaatst waarin het werd gebouwd of verbouwd. Bij restauraties is sprake van herstel van elementen uit het verleden, maar bij nieuw- of verbouw in bestaande (monumentale) omgevingen betekent dit dat duidelijk moet zijn wat authentiek is en wat nieuw is toegevoegd. Een ontwerp kan worden geïnspireerd door een bepaalde tijdsperiode, maar dat is iets anders dan het imiteren van stijlen, vormen en detailleringen uit het verleden.

Associatieve betekenissen zijn van groot belang om een omgeving te 'begrijpen' als beeld van de tijd waarin zij is ontstaan, als verhaal

van de geschiedenis, als representant van een stijl. Daarom is het zo belangrijk om ook bij nieuwe bouwplannen zorgvuldig met stijlvormen om te gaan, zij vormen immers de geschiedenis van de toekomst.

Evenwicht tussen helderheid en complexiteit

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat er structuur is aangebracht in het beeld, zonder dat de aantrekkingskracht door eenvoud verloren gaat.

Een belangrijke eis die aan een ontwerp voor een gebouw mag worden gesteld is dat er structuur wordt aangebracht in het beeld. Een heldere structuur biedt houvast voor de waarneming en is bepalend voor het beeld dat men vasthoudt van een gebouw. Symmetrie, ritme, herkenbare maatreksen en materialen maken het voor de gemiddelde waarnemer mogelijk de grote hoeveelheid visuele informatie die de gebouwde omgeving geeft, te reduceren tot een bevattelijk beeld.

Het streven naar helderheid mag echter niet ontaarden in simpelheid. Een bouwwerk moet de waarnemer blijven prikkelen en intrigeren en zijn geheimen niet direct prijsgeven. Er mag best een beheerst beroep op de creativiteit van de voorbijganger worden gedaan. Van oudsher worden helderheid en complexiteit daarom als complementaire begrippen ingebracht bij het ontwerpen van bouwwerken. Complexiteit in de architectonische compositie ontstaat vanuit de stedenbouwkundige eisen en het programma van eisen voor het bouwwerk. Bij een gebouwde omgeving met een hoge belevingswaarde zijn helderheid en complexiteit tegelijk aanwezig in een evenwichtige en spanningsvolle relatie.

Schaal en maatverhoudingen

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat het een samenhangend stelsel van maatverhoudingen heeft dat beheerst wordt toegepast in ruimtes, volumes en vlakverdelingen.

Ieder bouwwerk heeft een schaal die voortkomt uit de grootte of de betekenis van de betreffende bouwopgave. Grote bouwwerken kunnen uiteraard binnen hun eigen grenzen geleed zijn maar worden onherkenbaar en ongelooftwaardig als ze er uitzien alsof ze bestaan uit een verzameling losstaande kleine bouwwerken.

De maatverhoudingen van een bouwwerk zijn van groot belang voor de belevingswaarde ervan, maar vormen tegelijk één van de meest ongrijpbare aspecten bij het beoordelen van ontwerpen. De waarnemer ervaart bewust of onbewust de maatverhoudingen van een bouwwerk, maar wáárom de maatverhoudingen van een bepaalde ruimte aangenamer, evenwichtiger of spannender zijn dan die van een andere, valt nauwelijks vast te stellen.

Duidelijk is dat de kracht van een compositie groter is naarmate de maatverhoudingen een sterkere samenhang en hiërarchie vertonen. Mits bewust toegepast kunnen ook spanning en contrast daarin hun werking hebben.

De afmetingen en verhoudingen van gevelelementen vormen tezamen de compositie van het gevelvlak. Hellende daken vormen een belangrijk element in de totale compositie. Als toegevoegde elementen (zoals een dakkapel, een aanbouw of een zonnecollector) te dominant zijn ten opzichte van de hoofdmassa en/of de vlakverdeling, verstoren zij het beeld niet alleen van het object zelf maar ook van de omgeving waarin dat is geplaatst.

Materiaal, textuur, kleur en licht

Van een bouwwerk dat voldoet aan redelijke eisen van welstand mag worden verwacht dat materiaal, textuur, kleur en licht het karakter van het bouwwerk zelf ondersteunen en de ruimtelijke samenhang met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan duidelijk maken.

Door middel van materialen, kleuren en lichttoetreding krijgt een bouwwerk uiteindelijk zijn visuele en tactiele kracht: het wordt zichtbaar en voelbaar. De keuze van materialen en kleuren is tegenwoordig niet meer beperkt tot wat lokaal aan materiaal en ambachtelijke kennis voorhanden is. Die keuzevrijheid maakt de keuze moeilijker en het risico van een onsamenvattend beeld groot. Als materialen en kleuren teveel los staan van het ontwerp en daarin geen ondersteunende functie hebben, maar slechts worden gekozen op grond van decoratieve werking, wordt de betekenis ervan toevallig en kan de materiaal- en kleurkeuze afbreuk doen aan de zeggingskracht van het bouwwerk. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer het gebruik van materialen en kleuren geen ondersteuning geeft aan de architectonische vormgeving of wanneer het gebruik van materialen en kleuren een juiste interpretatie van de aard en de ontstaansperiode van het bouwwerk in de weg staat. Het materiaal moet verder goed (technisch) toepasbaar zijn voor de gekozen vormgeving en detaillering.

Het uiterlijk van het gebouw op zichzelf moet volgens de Kadernota ruimtelijke kwaliteit Parkstad concreet voldoen aan de volgende punten:

- met betrekking tot de hoofdvormen:
- de massaopbouw moet overeenstemmen met de structuur van de plattegronden.
 - de bouwmassa's moeten harmonieus zijn van vorm, afmetingen en verhoudingen en ze moeten duidelijk samenhang en richting vertonen.
 - de plattegronden moeten duidelijk gestructureerd en harmonieus zijn van vorm, afmetingen en verhoudingen.
 - de dakvorm(en) moet(en) passen bij het ontwerp en aansluiten bij de gekozen (richting van) de plattegrond(en).
- met betrekking tot de gevels:
- het algemeen karakter van alle gevels moet met elkaar overeenstemmen.
 - de vorm, afmetingen en verhoudingen van de gevelelementen (zoals ramen en deuren) moeten in harmonie en verhouding zijn tot het totale gevelvlak.
 - er moet eenheid of verwantschap bestaan tussen de gevelelementen.
 - de plaatsing van de gevelelementen moet relatie vertonen.
 - de vormgevende details moeten in overeenstemming zijn met de stijl van het ontwerp.
- met betrekking tot de daken:
- de dakhelling en het dakvlak moeten in goede verhouding staan tot de gevels.
 - schoorstenen e.d. moeten zoveel mogelijk gestructureerd in het dakvlak worden opgenomen.
- de vorm, afmetingen en verhoudingen van dakkapellen moeten relatie vertonen met en ondergeschikt zijn aan het dakvlak en de totale bouwmassa.
 - de aansluitingen op de gevels dienen zorgvuldig te worden vormgegeven.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

- Kloostercomplexen & Jochum-Hof
- Park Waterloo
- Waterloostr. - Maasstr. - Arnoldus Janssenstr.
- Maashoek
- Woonbebouwing Kloosterstraat
- Plein Veerweg
- Villa's Sint Michaelstraat
- St. Rochuskerk en omgeving
- Sequoiahof
- Maasdal
- Aalsbeek

9. GEBIEDEN

9.1 Deelgebieden

In het beschermd dorpsgezicht van kloosterdorp Steyl worden de volgende deelgebieden onderscheiden:

1. Kloostercomplexen en Jochum-Hof
2. Park Waterloo
3. Waterloostraat – Maasstraat – Arnoldus Janssenstraat
4. Maashoek
5. Woonbebouwing Kloosterstraat
6. Plein Veerweg
7. Villa's Sint Michaelstraat
8. Sint Rochuskerk en omgeving
9. Sequoiahof
10. Maasdal
11. Aalsbeek

De indeling is gebaseerd op de eerdere analyse (hoofdstuk 7) dat er in kloosterdorp Steyl sprake is van het wereldlijke Steyl en het geestelijke Steyl:

In hoofdlijnen wordt het gebied gekenmerkt door twee structuren, die elkaar op de kruising van de Veerweg en de Sint Michaelstraat kruisen. Enerzijds is dit de oostwest structuur die van Tegelen via de veerpont richting Baarlo is gevormd. De burgernederzetting Steyl, het wereldlijke Steyl, ligt aan deze oost-west structuur. Evenwijdig aan de Maas ligt de noordzuid structuur met een aantal kloostercomplexen, het geestelijke Steyl. Daar waar de structuren samenkomen bevindt zich een driehoekig plein, het Veerplein.

Voor de verschillende deelgebieden in het beschermd dorpsgezicht van kloosterdorp Steyl worden richtlijnen gegeven voor de bebouwing en de openbare ruimte en indien van toepassing de klooster-tuin. Beoogd wordt de beeldkwaliteit in het dorpsgezicht te bewaaken, te versterken en de onderlinge samenhang tussen de bouwwerken, kloostertuinen en openbare ruimte te verhogen. Een pand hoeft niet aan alle criteria te voldoen. Het zijn karakteristieken die de beeldkwaliteit verhogen en tevens voor een bepaalde eenheid in het deelgebied en in het beschermd dorpsgezicht van kloosterdorp Steyl zorgen.

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Bebouwing Slotklooster)

208x00023-r19-02.cdr

9.2 Kloostercomplexen en Jochum-Hof (deelgebied 1)

9.2.1 Slotklooster aanbiddingszusters van Steyl of Heilige Geest-klooster

Bebouwing

Het slotklooster van de aanbiddingzusters van Steyl is in 1914 gebouwd en ligt op korte afstand van de Maas. Het klooster is gebouwd op de plek van één van de steenfabrieken die zich hier bevonden.

Het klooster, gebouwd in neogotische stijl, heeft een herkenbare kapel. Het klooster heeft het karakter van een versterkt object in het open landschap langs de Maas.. Dit wordt benadrukt door de ligging van het complex. De terreinen van het slotklooster zijn iets hoger gelegen dan de omringende velden van het Maasveld en zijn daarnaast ook ommuurd met een hoge bakstenen muur. Aan de overzijde van de Kloosterstraat werd een begraafplaats aangelegd, welke via een tunnel is verbonden met het kloosterterrein.

Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Los op het perceel
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • Bouwhoogte: 2 tot 3 lagen met kap • Combinatie van zadeldak, schilddak, plat dak, torentjes
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Rechthoekige vensters • Gevels met veel plasticiteit • Gevels hebben een horizontale geleiding door de hardstenen waterlijsten
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een roodbruine kleur • Dak: leien • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: decoratief metselwerk onder de dakranden, segmentvormige bovenlichten bij de ramen, natuurstenen details, glas-in-lood, louverluikjes (zuidvleugel)
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: hoge bakstenen muur, met lisenen en natuurstenen afdekkingen. Aan de Maaszijde is deze muur vervangen door betonnen segmenten. Smeedijzeren hekwerk.

Richtlijnen voor bebouwing

Kloostertuinen algemeen

Voor alle kloostertuinen neemt het beeldkwaliteitsplan de algemene aanbevelingen over uit het rapport SB4 "Tuinen Missiehuis Sint Michaël en Gregorklooster te Steyl"⁹. "Het is van zeer groot belang om het tuinencomplex, met de kenmerkende combinatie van uiteenlopende functies en met de waardevolle elementen, in zijn toelicht te bewaren." Dat geldt ook voor de tuinen van het Heilige Geestklooster en het Heilig Hartklooster. Kloosterdorp Steyl is juist bijzonder doordat drie grote kloostercomplexen tegen elkaar liggen en zo samen een groot gebied van kloostertuinen vormen. De tuinen verkeren, afgezet tegen andere Nederlandse kloostertuinen, in uitzonderlijk gave staat. Uit de het onderzoek naar de tuinen van de missiepaters komt wel naar voren dat de gaafheid van de tuinen onder druk staan en op termijn een grondige revitalisering noodzakelijk is. SB4 vormt een aantal algemene uitgangspunten die cruciaal zijn voor het voortbestaan van de kloostertuinen en ook voor de beeldkwaliteit van het gehele kloosterdorp Steyl van belang zijn:

- De waardevolle en kenmerkende structuren, elementen en gebruikte materialen dienen te worden behouden en versterkt.
- Het besloten karakter van de tuinen moeten worden bewaard.
- Het kenmerkende naast-elkaar-liggen van de verschillende onderdelen in de tuin van het Sint Gregorklooster en in de tuin van het Missiehuis dient behouden te blijven.
- De spirituele achtergrond en context zijn wezenlijk voor de aanleg en moeten daarom herkenbaar gemaakt worden.

Kenmerkend voor de openbare ruimte zijn de grote eeuwenoude bospercelen die op de heuvel gelegen zijn en zo een belangrijke groene verticale bijdrage leveren aan het beeld van het kloosterdorp. Op groter schaalniveau is het van belang dat deze grote bospercelen die vaak ook een hoge ecologische waarde hebben, behouden blijven. Zij vormen het natuurlijke decor van het kloosterdorp Steyl.

Mogelijke toekomstige ontwikkelingen op de kloosterterreinen van het complex van de Congregatie van het Goddelijk Woord (de tuin van het Missiehuis, Het Grote Park en de tuin van het Sint Gregorklooster zullen getoetst moeten worden aan de aanbevelingen uit de rapportage van SB4. Hierin zijn per tuin specifieke aanbevelingen opgenomen. Voor de andere kloosterterreinen gelden de algemene aanbevelingen die hier eerder zijn genoemd en zou eigenlijk voordat aan herontwikkeling of wijziging van de tuinen wordt begonnen een vergelijkbaar onderzoek met uiteindelijke aanbevelingen verricht moeten worden.

⁹ rapportnummer 208X23-41

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Kloosteruin Slotklooster)

208x00023-19-03.cdr

Kloostertuin Slotklooster aanbiddingszusters van Steyl of Heilige Geestklooster

De tuin van het klooster bestaat uit twee percelen, één rond het klooster, één aan de overzijde van de weg. De tuin rond het klooster is een globaal rechthoekig perceel met ongeveer in het midden het klooster. Deze tuin valt in enkele onderdelen uiteen.

De economietuinen (moestuinen, boomgaarden), beslaan het grootste deel van dit perceel en zijn als een L-vorm rond het klooster gevouwen. Deze tuinen hebben een rastervormige hoofdstructuur bestaande uit onverharde paden en lanen; de hoofdassen worden door bomen benadrukt, al zijn deze niet meer overal aanwezig.

De andere onderdelen van de tuin zijn bedoeld voor recreatie en devotie. Deze delen hebben een meer gardeneske¹⁰ of romantische opbouw. Hier bevinden zich bijvoorbeeld ook een Lourdesgrot en een kruisweg.

Het bijzondere van deze kloostertuinen is de op een tweedeling geënte inrichting: enerzijds een heldere, relatief open rastervormige structuur benadrukt door bomenlanen, anderzijds een besloten park met devotionalia¹¹ en de veelzeggende naam Paradijs.

Richtlijnen voor de kloostertuin	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none">• Hiervoor gelden de algemene uitgangspunten die in de inleiding al zijn beschreven. Verschil is wel dat niet bekend is hoe de tuinen erbij liggen aangezien niet werd toegestaan haar te bezoeken.• De waardevolle en kenmerkende structuren, elementen, gebouwde objecten en gebruikte materialen dienen te worden behouden en versterkt• Het besloten karakter van de tuin moet worden bewaard• De spirituele achtergrond en context zijn wezenlijk voor de aanleg en moeten daarom versterkt worden.• Bij wegvallen van grote boomgroepen uit de tuin dient overlegd te worden over herplaatsing van bomen van de 1^e grootte van hetzelfde soort of een vergelijkbare soort.• Indien nieuwe ontwikkelingen aan de orde zijn is een onderzoek zoals SB4 voor het Missiehuis, Grote Park en de tuinen van Sint Gregor heeft gedaan, zeer wenselijk. Nieuwe ontwikkelingen moeten worden getoetst aan de aanbevelingen die in een dergelijk rapport voor de tuin zijn opgenomen.

¹⁰ een landschappelijke aanleg opgesierd met felgekleurde bloemen, bloemheesters en exotische bomen.

¹¹ voorwerpen waardoor men zijn devotie uitdrukt, zoals rozenkrans en kruisbeeld.

Bron: Ecologisch adviesbureau Maas

208x00023-19-04.cdr

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Slotklooster Openbare ruimte)

Openbare ruimte

Sint Michaelstraat – Kloosterstraat

Dit is één van de structuurlijnen die uitkomt op de centrale plek van Kloosterdorp Steyl en is vanuit Tegelen, met behulp van ANWB borden, de aangeduide route naar kloosterdorp Steyl. De Kloosterstraat heeft voor een deel aan beide zijden lindenbeplanting maar meestal beperkt het zich tot een enkele zijde en bebouwing of een kloostermuur van één van de kloostercomplexen. Achter de kloostermuur is vaak een volgroeid bos aanwezig. Deze toegangsweg tot kloosterdorp Steyl is daarmee zeer groen te noemen. Het gedeelte van de Kloosterstraat tussen het Heilige Geestklooster en de bocht waar de Sint Michaelstraat begint biedt een zeer fraai zicht op de naar beneden glooiende velden, de Maas en het achterliggende landschap.

De weg is circa vijf tot zes meter breed en heeft aan beide zijden een goot van granieten keitjes. Aan deze straten liggen de entrees van het Missiehuis Sint Michaël en het Heilige Geestklooster.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Kloosterstraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt• Trottoir: Indien trottoir gewenst uitvoeren in halfverharding zoals deels langs de Waterloostraat• Parkeren: geen parkeerfaciliteiten• Beplanting: bomen van 1° orde (hoogte 20-30m) Linde in gras, de wegberm• Gebruik van straatmeubilair: zeer terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Sint Michaelstraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt op gedeelte Kloosterstraat – aansluiting Parkstraat; vanaf Parkstraat tot plein Veerweg gebruik maken van gebakken klinkers in paarsrode kleur• Trottoir: Kloosterstraat – aansluiting Parkstraat: indien gewenst en mogelijk: uitvoeren in halfverharding zoals Waterloostraat. Vanaf Parkstraat richting Veerplein: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (halfsteensverband)• Parkeren op eigen terrein of haaks voor bij het Missiehuis. Materiaal is gebakken klinker in paarsrode kleur• Beplanting: bomen van 1° orde (hoogte 20-30m), Linde in gras, de wegberm of in verharding bij het Missiehuis.

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

208x00023-19-05.cdr

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Heilig Hartklooster bebouwing)

9.2.2 Klooster missiezusters van de Heilige Geest of Heilig Hart-klooster

Bebouwing

Het kloostergebouw is georiënteerd op de poort aan de Zustersstraat. Het complex heeft een tweede toegang vanaf de Kloosterstraat. Het Klooster Heilig Hart, een massaal oud kloostergebouw uit 1904, is gebouwd op een stuifzandberg op de plaats van een steenfabriek. Het oudste gedeelte heeft 3 vleugels met een symmetrische schikking van de bouwvolumes. De plattegrond vertoont de vorm van een duif, een symbolische verwijzing naar de achtergronden en intenties van de missiezusters. Het kloostergebouw heeft enkele patio's. Het gebouw staat relatief vrij in de ruimte en de siertuinen zijn naar het gebouw toe gericht, waardoor de tuin en de bebouwing een duidelijke eenheid vormen. Verder zijn er op het perceel een bos, enkele bijgebouwtjes en een begraafplaats aanwezig. Het gehele perceel is ommuurd en daardoor niet toegankelijk voor publiek.

In de tweede helft van de 20^e eeuw is aan de Kloosterstraat het bejaardentehuis de Erkenkamp gesticht door de zusters. De bebouwing behoort tot de wederopbouwarchitectuur. Hierin zijn stijlenmerken van het functionalisme terug te vinden, zoals het gebruik van een betonskelet als deel van het totale ontwerp, grote glasvlakken en een plat dak.

Richtlijnen voor bebouwing	
Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Los op het perceel • Oriëntatie op de Zusterstraat
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • Bouwhoogte: één bouwlaag met kap tot 4 bouwlagen met kap • Combinatie van zadeldak, tentdak, torentjes
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Staande ramen • Gevels met grote plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een grauw-rode kleur • Dak: leien, gesmoorde pannen • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: spitsboogvensters, steunberen, fries en dakrand, dakkapellen, glas-in-loodramen, hardstenen accenten in bruggen, dorpels, topgevels en tuinmuren, beeldnissen en dakranden in helrode baksteen
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: bakstenen muur met smeedijzeren hekwerk en hardstenen accenten

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Heilig Hartklooster Kloosteruin)

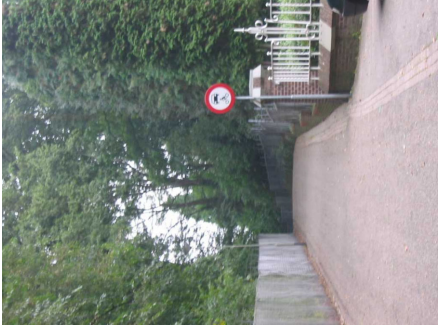
Kloostertuin van de missiezusters van de Heilige Geest of Heilig Hartklooster

Het gebouw staat relatief vrij in de ruimte en de siertuinen zijn naar het gebouw toe gericht, waardoor de tuin en de bebouwing een duidelijke eenheid vormen. Verder zijn er op het perceel een bos, enkele bijgebouwtjes en een begraafplaats aanwezig. Het gehele perceel is ommuurd en daardoor niet toegankelijk voor publiek.

De omvangrijke kloostertuin met -park ligt grotendeels ten oosten van de kloostergebouwen. Aan de oostzijde is een ommuurde begraafplaats gelegen, toegankelijk door een karakteristieke, smeedijzeren poort. De omheinde kloostertuin met -park heeft in het westen en in het noorden een gesloten en parkachtig karakter met sier- en devotie-elementen De overheersende boomsoorten zijn hier acacia, esdoorn en linde. In het zuiden en oosten heeft de tuin een meer open karakter en is ingericht ten behoeve van het kweken van gewassen (bloemen, boomgaarden, fruitteelt). Er is sprake van verschillende bedden voor bloemen, fruit en boomgaarden. In het midden is een ovaal wandel- en recreatiebosje aangeplant met een hoge ecologische waardering¹².

¹² Literatuurlijst nummer 208x23-21

Richtlijnen voor de kloostertuin	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none">• Hiervoor gelden de algemene uitgangspunten die in de inleiding al zijn beschreven. Verschil is wel dat niet bekend is hoe de tuinen erbij liggen aangezien niet werd toegestaan haar te bezoeken.• De waardevolle en kenmerkende structuren, elementen, gebouwde objecten en gebruikte materialen dienen te worden behouden en versterkt• Het besloten karakter van de tuinen moet worden bewaard• De spirituele achtergrond en context zijn wezenlijk voor de aanleg en moeten daarom versterkt worden.• Bij wegvallen van grote boomgroepen uit de tuin dient overlegd te worden over herplaatsing van bomen van de 1^e grootte van hetzelfde soort of een vergelijkbare soort.• Onder geen beding mogen de historische boskernen bij nieuwe ontwikkelingen worden aangetast.• Indien nieuwe ontwikkelingen aan de orde zijn is een onderzoek zoals SB4 voor het Missiehuis, Grote Park en de tuinen van Sint Gregor heeft gedaan, zeer wenselijk. Nieuwe ontwikkelingen moeten worden getoetst aan de aanbevelingen die in een dergelijk rapport voor de tuin zijn opgenomen.

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (Heilig Hartklooster Openbare ruimte)

208x00023-19-07.cdr

Openbare ruimte

Zustersstraat

Deze straat is een zeer fraaie bosweg. Net achter de bebouwing van de Arnoldus Janssenstraat ligt een open veld, oplopend naar de bosranden van het park. Dit open veld behoort van oorsprong tot de tuinen achter het drukkerijcomplex. Kloostertuin en veld vormen dan ook één geheel. Aan de noordzijde rijst het Heilig Hartklooster op. De Zustersstraat draait hier omheen en klimt nog iets verder omhoog. Dan gaat zij in een helling naar beneden richting de Kloosterstraat. Langs het veld staan zuilvormige lindes en is een toegang tot een speelterrein.

Dit beeld zou in stand gehouden moeten worden. De Zusterstraat ontleent haar fraaie karakteristiek aan het reliëf en de omliggende beplanting van de kloosterterreinen. Waar ruimte is in het profiel zijn zuilvormige lindes geplant.

Ter hoogte van de Arnoldus Janssenstraat bevindt zich een onbebouwd perceel dat is ingericht als moestuin. Deze inrichting benadrukt het kleinschalige dorpse karakter van het kloosterdorp Steyl.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Zusterstraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt• Bermen van gras• Parkeren: parkeren verboden of niet van toepassing• Beplanting: bomen in gras; bomen van de 1e orde (hoogte 20-30m) linde.• Gebruik van straatmeubilair: zeer terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (St. Michaeliklooster bebouwing)

208x00023-149-08.cdr

9.2.3 Het complex van de Congregatie van het Goddelijk Woord, Missiehuis Sint Michaël en overige complexonderdelen

Bebouwing

Het Missiehuis Sint Michaël ligt direct langs de Maas op een langgerekt haast volledig bebouwd smal perceel. Het kloostergebouw bevindt zich direct aan de weg. Aan de zijde van de Maas ligt de dubbele kerk, ingesloten door bebouwing van het klooster. Dit forse complex domineert de omgeving van dit deel van het Maasdal. Dit wordt ook versterkt doordat drie van de vier hoekpunten van het gebouw met hoektorens zijn gemarkeerd.

Het grote terrein van de Missiepaters aan de overzijde van de Sint Michaelstraat wordt door de Parkstraat min of meer in twee delen gesplitst.

Tegenover het perceel met het missiehuis, op de hoek van Veerweg en de Sint Michaelstraat, bevindt zich het Sint Gregorcomplex. Aan de zijde van de Parkstraat staan op het terrein twee kleinere gebouwen die in gebruik zijn als pottenbakkersateliers.

Op de hoek van de Sint Michaelstraat en de Parkstraat bevindt zich een grootschalig uniek complex dat zowel een uitstraling van een kloostergebouw heeft als die van een fabriek. Het complex bestaat uit een voormalige drukkerij, een machinehal, een ketelhuis en verschillende werkplaatsen. Fraai is de hoge gemetselde schoorsteen. Het onderstreept het industriële karakter van dit complex.

Richtlijnen voor bebouwing - Algemeen

Situering	<ul style="list-style-type: none"> Oriëntatie op de openbare ruimte Verspringende rooilijn Gesloten bebouwingswand aan straatzijde
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> Erfafscheiding: bakstenen muur met hardstenen accenten en/of afdekkingen en smeedijzeren hekwerk

Richtlijnen voor bebouwing – Missiemuseum / Sint Gregorcomplex	
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> Bestaande bouwworm is uitgangspunt Bouwhoogte: 2 tot 3 bouwlagen met kap Zadeldak, schilddak
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> Voorgevel heeft symmetrische indeling met topgevel in middeendeel Staannde ramen Gevels met grote plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> Gevel: baksteen met accenten in hardsteen Dak: gesmoorde pannen, leien Kozijnen: hout; (gebroken) wit Detailering: rondboogvormige en segmentboogvormige bovenlichten, decoratief metselwerk onder dakrand, hardstenen details zoals dorpels en omlijstingen, dakkapellen met zadeldakje, ramen met roedeverdeling, boogfriezen in topgevel

Richtlijnen voor bebouwing – Kerk en kloostergebouwen	
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • 3 tot 5 bouwlagen met kap of plat dak • zadeldak, schilddak, tentdak, plat dak, torenspitsen
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Enigszins symetrische voorgevel aan straatzijde met topgevel in middendeel en torenachtig bouwvolume aan beide zijden • Staande ramen • Gevels met grote plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Dak: gesmoorde pannen, leien • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: segmentboogvormige en spitsboogvormige vensters, natuurstenen details, boogfriezen, glas-in-lood ramen, steunberen, dakkapellen met zadeldakje, ramen met roedeverdeling

Richtlijnen voor bebouwing – drukkerijcomplex e.o.	
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • Bouwhoogte: 1 tot 3 bouwlagen met kap • Zadeldak, sheddaken, plat dak
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Staande ramen • Gevels met grote plasticiteit • Horizontale gevelgeleding
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevel: grauwrode tot rode baksteen • Dak: gesmoorde pannen, leien • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: segmentboogvormige vensters, toepassing van keramiek in de vensterbanken, muizentand, ramen met roedeverdeling, horizontale gevelaccenten in rode baksteen

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (St. Michaeliklooster kloosteruin)

Kloosterreinen van de Congregatie van het Goddelijk Woord

De kloostertuin is aangelegd in de periode 1875-1900 en wordt globaal begrensd door de Maas in het westen, de Kloosterstraat in het noorden, de Zusterstraat in het noordoosten en de Arnoldus Janssenstraat in het oosten. De Veerweg sluit haaks aan op de Arnoldus Janssenstraat en vormt de grens in het zuiden.

Op hoofdlijnen valt de volgende compartimentering in de kloostertuin te benoemen. Het bordes bevindt zich ten westen van het Missiehuis. Aan deze zijde vormt de verhoogde kademuur met de dubbele rijen lindes een stevig element pal aan de Maas. Ten noorden van het Missiehuis bevindt zich de nieuwe tuin in een romantische aanleg, bedoeld als plek om te verpozen.

In het rapport "Cultuurhistorische waardering tuinen, Missiehuis Sint Michaël en Sint Gregorklooster"¹³ van SB4 wordt vermeld dat de tuin van het Missiehuis een zeer grote tuinhistorische waarde heeft als gaaf en uniek voorbeeld van een bijzonder complexe kloostertuin, waarin nutsgronden, kassen, platte bakken, voormalige werkplaatsen, een houten droogloop (nu garage), sierapecten en devotionele elementen zijn verenigd. Uniek voor Nederland zijn de twee grotten (Zeven Smartengrot en Olijfgrot) en de ongedaardse kapel (Maris Stelligrot). De kruisgroep, de heilige Aloysius, de heilige Anna en de Goede Herder zijn vanwege hun ouderdom en gaafheid van cultuurhistorische waarde. De drie kassen en drie platte bakken zijn eveneens van cultuurhistorisch belang en een ijzeren kas heeft een zeldzaamheidswaarde.

¹³ Literatuurlijst nummer 208-23-41

Door een herziening van de toegangssituatie kan de relatie tussen het park en de Sint Michaelstraat versterkt worden (zonder de algemene beslotenheid van de tuin aan te tasten). De omgeving van de Goede Herder kan zodanig worden ingericht dat er opnieuw een passende context van maatvoering, lijnvoering, bereikbaarheid en gebruik ontstaat.

Tegenover het Missiehuis aan de overzijde van de Sint Michaelstraat is het kleine park gelegen. Het kleine park bestaat uit verschillende tuinen die in de loop van tijd met elkaar versmolten zijn. Delen ervan hebben een nutsfunctie en er zijn enkele fraai gedetailleerde grotten met elk een eigen thema. De tuin kent vele verassende gedeeltes, waaronder het deel van de Sint Gregor tuin.

In het rapport van SB4¹⁴ wordt aangegeven dat de tuin van het Sint Gregorklooster zijn specifieke waarden onder meer ontleend aan het feit dat de oorspronkelijke hoofdopzet waarin nutsgronden, sierapecten en devotie-elementen zijn verenigd, nog zeer duidelijk herkenbaar aanwezig is. Het tuinhuis, het ontspanningsgebouwtje, het Mariabaldakijn en de Verrijzeniskapel zijn door hun ouderdom, gaafheid en zeldzaamheid van cultuurhistorisch belang.

Gestreefd moet worden naar een meer afgewogen situatie in met name de beplanting, waardoor bijvoorbeeld het tuinhuis opnieuw in een passende context wordt geplaatst.

Het grote park heet met recht zo. De padenstructuur biedt mogelijkheden voor een lange wandeling. Het hoogtepunt van de tuin is de Heilig Hart Heuvel. Heel waardevol is de continuïteit in de keuze

¹⁴ Literatuurlijst nummer 208-23-41

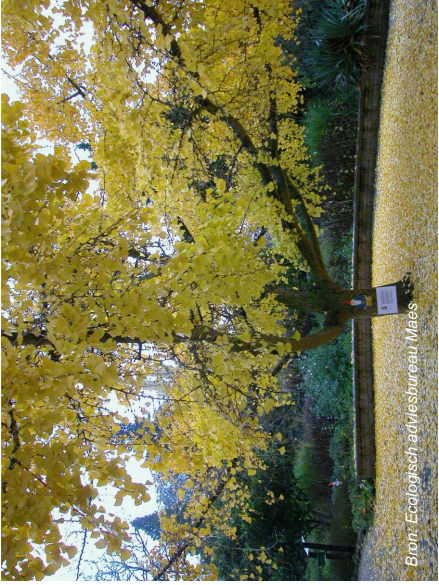
van inrichtingselementen voor dit park. De vele hoogteverschillen worden opgevangen door in variabele patronen gemetselde muurtjes van misbaksels uit de steenfabrieken. De verschillende ruimten van het park sluiten echter architectonisch niet geheel op elkaar aan en er is geen sprake van een bij uitstek voorname entree. Het park ligt enigszins verstopt achter bijgebouwtjes van het drukkerij-complex. Het is ook nooit de opzet geweest van het de paters een "mooi" park te maken. Het terrein moest zo worden ingericht dat er verschillende plekken voor devotie en verpozing ontstonden. In die opzet is men zeer geslaagd.

De waarde van het park ligt volgens SB4¹⁵ in de integratie van sportvoorzieningen, nutsvoorzieningen, devotieobjecten, begraafplaats en wandelpark. De verschillende functies zijn harmonisch geïntegreerd, de opzet van het padenstelsel is kunstig en er is gebruik gemaakt van het aanwezige en plaatselijk kunstmatig versterkte reliëf. De begraafplaats heeft een bijzondere zeggingskracht en uitstraling. Bijzondere elementen zijn verder de Heilig Hartheuvel met karakteristiek mozaïekperk, de Lourdesgrot, een rotstuintje en een eenvoudig tuinprieel. Van groot belang is het om de massa-ruimte verhouding in evenwicht te brengen. Dit betreft met name het herstel van de centrale open ruimte. Verder is het wenselijk om het park te voorzien van een waardige ingang die niet visueel wordt belemmerd door gebouwen of bouwwerken en, waarbij de relatie tussen deze ingang en het Heilig Hartheuvel bijzondere aandacht vereist.

¹⁵ Literatuurlijst nummer 208-23-41

Richtlijnen voor de kloostertuin	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> • Hiervoor gelden de algemene uitgangspunten die in de inleiding al zijn beschreven. • De waardevolle structuren, elementen, gebouwde objecten en materialen dienen te worden behouden en versterkt. • Het besloten karakter van de tuin moeten worden bewaard. • Het kenmerkende naast-elkaar-liggen van de verschillende onderdelen in de tuin van het Sint Gregorklooster en in de tuin van het Missiehuis dient behouden te blijven. • De spirituele achtergrond en context zijn wezenlijk voor de aanleg en moeten daarom versterkt worden. • Bij wegvallen van grote boomgroepen uit de tuin dient overlegd te worden over herplaatsing van bomen van de 1^e grootte van hetzelfde soort of een vergelijkbare soort.
Missiehuis	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeer grote tuinhistorische waarde van deze tuin waarin zonder toetsing aan de aanbevelingen van SB4 geen veranderingen mogelijk zijn. *
Grote Park	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeer grote tuinhistorische waarde van deze tuin of park waarin zonder toetsing aan de aanbevelingen van SB4 geen veranderingen mogelijk zijn. * • Onder geen beding mogen de historische boskernen bij nieuwe ontwikkelingen worden aangetast.
Tuinen van Sint Gregorklooster	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft tuinhistorische waarde. Toetsing aan de aanbevelingen van SB4 zijn bij nieuwe ontwikkelingen noodzakelijk.*

* zie aanbevelingen rapport SB4, par 5.2.

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Deelgebied 1: Jochum-Hof (botanische tuin)

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

9.2.4 Botanische tuin Jochum-Hof

De Jochum-Hof is een botanische tuin die in aanleg deel uitmaakte van het Missiehuis Sint Michaël¹⁶. In het hof en in de nabij gelegen Sequoiahof (dat vroeger ook deel uitmaakte van de botanische tuin) zijn nu nog enkele oude bomen uit de kloostertuin aanwezig. In de periode 1933 tot heden is een aantal levende plantencollecties opgebouwd, zowel buiten als binnen het kasmilieu. De botanische tuin heeft een aantal specifieke regionale aspecten, zoals de heemtuinperken met Noord-Limburgse flora en vegetatie en een tuin met planten uit het Tiglien. De Jochum-Hof is sinds 1980 afgestoten door het Missiehuis en in eigendom gekomen van de Stichting Botanische Tuin van Steyl Jochum-Hof.

Richtlijnen voor de tuin	
algemeen	<ul style="list-style-type: none">Het is van belang dat de Jochum-Hof zijn functie van botanische tuin behoudt. De collectie is waardevol en bevat unieke soorten waardoor de Jochum-Hof ook een rol als zaadenbank heeft. Beeldbepalend zijn de grote bomen die bijdragen aan het zeer groene karakter van het kloosterdorp. Het is van belang dat een vergelijkbare hoeveelheid bomen van een dergelijke grootte op het terrein wordt behouden voor de toekomst.

¹⁶ Literatuurlijst nummer 208x23-36

Deelgebied 1: Kloostercomplexen (St. Michaeliklooster openbare ruimte)

208x00023-19-11.cdr

Openbare ruimte

Parkstraat

Dit is samen met de Zustersstraat een zeer groen straatje die de kloosterterreinen kruist. Het eerste deel van de Parkstraat is aan beide zijden bebouwd. Dit gedeelte behoort toe aan deelgebied 9. Vanaf de Tuinstraat tot aan de Sint Michaelstraat wordt de Parkstraat door het groen van het sint Michaëlklooster omzoomd en begeleiden manshoge kloostermuren de straat. Op enkele plekken staan de kenmerkende grote lindes.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Parkstraat Tussen de kloostertuinen	<i>Materialisatie en kleurgebruik</i> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt• Trottoir: Niet van toepassing, wegberm• Parkeren: niet parkeren, parkeren dient plaats te vinden op op eigen terrein• Beplanting: bomen in de berm, alleen ten hoogte van de Sint Michaelstraat; bomen 1^e orde (hoogte 20-30m), Alleen linde toegestaan

Deelgebied 2: Park Waterloo (bebouwing)

208x00023-49-12.cdr

9.3 Park Waterloo (voormalig Sint Josephklooster) (deelgebied 2)

Bebouwing

Het park Waterloo is gerealiseerd op het terrein van het voormalig Sint Josephklooster. Er is sprake van een besloten en naar binnen gericht semi-openbaar gebied dat omsloten wordt door een muur en hekwerken. Door de interne gerichtheid van het complex, de architectuur en het eenduidige kleur- en materiaalgebruik van bebouwing en openbare ruimte is er sprake van een grote ensemblewaarde.

Park Waterloo bestaat uit twee deelgebieden: het noordelijk deel met een hofachtige structuur en het zuidelijke parkachtige deel. In het zuidelijke deel bevinden zich het 19^e eeuwse landhuis van mevrouw Moubis-De Rijk en een groot bouwencomplex met kapel uit 1901.

Het landhuis van Moubis-De Rijk heeft een H-vormige plattegrond, waarbij de middenvleugel is voorzien van een schilddak en de zijvleugels van een mansardedak. Het gebouw kent een zeer afwijkende bouwstijl ten opzichte van latere (klooster)uitbreidingen. De kloosterkapel is gebouwd in een neogotische stijl en is met een verbindingsvleugel verbonden met het landhuis.

De nieuwe woningen hebben kenmerken van de "jaren 30 bebouwing" en kunnen geschaard worden onder de stijl historiserend bouwen. Het neotraditionalisme is goed te herkennen aan het ouderwetse, maar toch moderne uiterlijk. Er wordt gebruik gemaakt van strakke lijnen zodat het toch modern aandoet. Kenmerkend

zijn ook de klassieke bouwelementen, zoals de brede dakranden van de woningen. Verder is gebruik gemaakt van betonnen detaileringen op constructief belangrijke posities.

Richtlijnen voor bebouwing	
Situering	<p><i>Hof</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rechte rooilijn • Oriëntatie op de openbare ruimte • Gesloten bebouwingwand met verspringende rooilijn (garages), appartementen als los blok <p><i>Park</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebogen rooilijn • Woningen: Oriëntatie op de centrale open ruimte • Appartementen: los bouwblok in de openbare ruimte • Gesloten bebouwingwand met verspringende rooilijn (garages) en enkele open plekken bij de hoekpanden
Bouwworm	<p><i>Woningen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte: 2 lagen met kap, m.u.v. grondgebonden hoekwoningen in park waar de goothoogte gedeeltelijk is verlaagd. • Schilddak - nokrichting evenwijdig aan de straat, tentdak bij hoekwoningen in park <p><i>Appartementen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte: 4 lagen met kap • Schilddak, nokrichting afwisselend
Gevelbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels met veel plasticiteit • Gevels hebben een horizontale geleiding

Richtlijnen voor woonbebouwing Park Waterloo	
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een roodbruine kleur, horizontale antracietkleurige accenten • Dak: geglaazuurde antracietkleurige pannen • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: Horizontale betonnen accenten onder en boven de raampartijen, kozijnen met roedeverdeling
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: aan voorzijde n.v.t., aan achterzijde muur in een roodbruine kleur of haag, in zijdelingse perceelsgrens vrij • Erfbeplanting: vrij • Oprit woning: antracietkleurig grind (park), gebakken klinkers in een paarsrode kleur (hof)

Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: haag • Buitenruimte behoort tot kloostertuin
--------------	---

Bebouwingskenmerken Sint Josephklooster	
Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Los element in het park
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • Bouwhoogte: 3 bouwlagen (en souterrainverdieping) met kap, deels 4 bouwlagen • Zaddeldak, afgeknot schilddak
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels met grote plasticiteit • Staande ramen
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen • Dak: leien • Kozijnen: hout, (gebroken) wit • Detaillering: speklagen in gele baksteen, waterlijsten in natuursteen, vensteromlijstingen met rode baksteen, keramische decoraties, dakkapellen met schilddak, rondboogvormige en spitsboogvormige vensters, smeedijzeren details, natuurstenen details, decoratief metselwerk, glas-in-loodvensters, ramen met roedeverdeling
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Behoort tot kloostertuin

Bebouwingskenmerken landhuis Moubis –de Rijk	
Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Los element in het park
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande bouwworm is uitgangspunt • Bouwhoogte: 1 tot 2 bouwlagen met kap • Schilddak, mansardekap • Wisselende nokrichting
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels met veel plasticiteit • Symmetrische gevelopbouw met fronton en pilastergeleding • Staande ramen
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen, wit gepleisterd • Dak: gesmoorde pannen, leien • Kozijnen: hout, wit • Detaillering: kroonlijsten, kozijnen met roedeverdeling, hardstenen details

Deelgebied 2: Park Waterloo (openbare ruimte, niet openbaar)

208x00023-19-13.cdr

Voormalige kloostertuin (niet openbaar)

Na de komst van woningbouw op dit terrein zijn enkele delen van de voormalige kloostertuin behouden, zoals de voormalige landhuisstuin van landhuis Moubis-De Rijk, de devotietuin aan de zuidzijde van het terrein en de overige steilranden naar de Maas. Het uitzicht vanuit de devotietuin is prachtig. Er zijn zichten op de Aalsbeek en de Maas met de sluizen. Dit parkje is geterrasseerd aangelegd. De paden slingeren hier doorheen en worden begeleid door de kenmerkende misbaksels van bakstenen en vuursteenknollen.

Langs de westelijke helling is een Mariatempeltje aanwezig. De plateaurand is hier aangezet met een taxushaag en een rij monumentale zomer- en Hollandse lindes. De gekozen afscheiding met de Maas past niet geheel bij de aanwezige sfeer. Dit is een hoog hekwerk van gaas, afgezoomd met prikkeldraad.

De voormalige kloostertuin bepaald voor een belangrijk deel de uitstraling van het park Waterloo. Alle woningen zijn met de voorgevel direct aan de openruimte van de kloostertuin gelegen, waardoor er geen voortuinen aan de kloostertuin gelegen zijn. In het noordelijke deel van het park Waterloo liggen de woningen als in een hof direct aan de straat. Een strook in de centrale as van de buurt is voorzien van halfverharding waarin platanen zijn geplant. Ter behoeve van de appartementen is een parkeerplaats aangelegd, die buiten het zicht van de centrale as is gelegen.

In het zuidelijke deel liggen de woningen in een parkachtige setting. Het park loopt door tot aan de voorgevel van de woningen. De ontsluitingsweg slingert door het park. De openbare ruimte is geheel vrij van parkeerplaatsen. Parkeren vindt plaats op het eigen terrein van de woningen en onder de appartementen.

Richtlijnen voor de voormalige kloostertuin	
Hof	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) Trottoir: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) Parkeren: parkeren op eigen terrein van de woningen en dwarsparkeren t.b.v. appartementen Beplanting: bomen in een halfverharding Gebruik van straatmeubilair: Op het terrein van het Sint Josephklooster heeft een eigen stijlkeuze de voorkeur, afwijkend van de rest van kloosterdorp Steyl, dan wel voor het gehele terrein één stijlkeuze zoals voor overig kloosterdorp Steyl één stijl de voorkeur heeft.
Park	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: donker asfalt Trottoir: gebakken klinkers in een gele kleur (halfsteensverband) Pad: halfverharding/ grind in een gele kleur Parkeren op eigen terrein en onder de appartementen Beplanting: gras met bomen, solitairen en bomen in groepen Gebruik van straatmeubilair: zie bij "Hof" hierboven
Bomen van Waterloo	<ul style="list-style-type: none"> Vorm: rond/bolvormig Grootte: 1° orde (20-30 m) Boomsorten: variabel, indien mogelijk bomen met een parkachtig karakter.

Deelgebied 3: Waterloostraat - Maasstraat (bebouwing)

208x00023-19-14.cdr

9.4 Waterloostraat – Maasstraat – Arnoldus Janssen- straat (deelgebied 3)

Bebouwing

De oudste bebouwing van rond 1900 is te vinden nabij de kruising Arnoldus Janssenstraat met de Paterstraat en op enkele plaatsen langs de Waterloostraat. De bebouwing bestaat voornamelijk uit lage arbeiderswoningen in één laag met kap. Tevens bevinden zich hier enkele bijzondere panden, zoals de feestzaal Vriendenkring en een café. De bebouwing kan geschaard worden onder historische lintbebouwing. Deze bebouwing wordt gekenmerkt door zowel vrijstaande als geschakelde woningen in 1 bouwlaag met kap. De bebouwing is over het algemeen eenvoudig uitgevoerd, maar er is ook siermetselwerk toegepast. Er is gebruik gemaakt van donkere baksteen met soms horizontale accenten in een afwijkende kleur. De woningen zijn voorzien van zadeldaken of mansardekappen.

Tussen de historische bebouwing zijn her en der woningen van een latere datum te vinden. Aan de noordkant van de Arnoldus Janssenstraat is bebouwing te vinden die geschaard kan worden onder het traditionalisme. Ook is er her en der bebouwing uit de jaren '70, '80 en '90 van de vorige eeuw te vinden. De woningen zijn voornamelijk uitgevoerd in twee bouwlagen met kap.

Aan de Maasstraat zijn vrijstaande woningen gelegen, waarvan enkele woningen de laatste jaren ontwikkeld zijn. De variatie in architectuur is hier groot. Opvallend is het gebruik van een lichte steenkleur/ wit geverfde stenen.

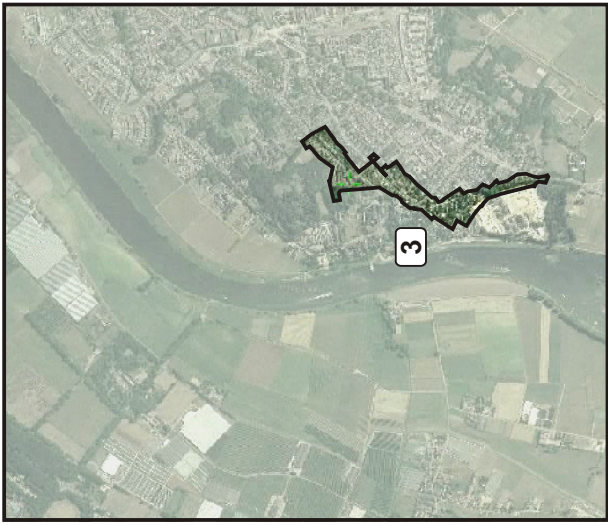
In het noordelijke deel van dit deelgebied bevinden zich enkele bijzondere woongebouwen, welke zijn aangewezen als Rijksmonument. Het betreft een voormalig dubbel hospitium van het Misiehuis Sint Michaël. Het hospitium uit 1901 is opgetrokken in de stijl van de kloosters (neogotiek). Kenmerkend zijn de Duitse stijlelementen gecombineerd met destijds moderne bouwmaterialen uit de regionale grofkeramische industrie.

Deelgebied 3: Arnoldus Janssenstraat - Maasstraat (bebouwing)

Richtlijnen voor de bebouwing	
Situering	<p><i>Historische lintbebouwing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Situering direct aan de straat • Halfopen bebouwingwand <p><i>Overig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oriëntatie op de openbare ruimte • Halfopen tot open bebouwingwand
Bouwworm	<p><i>Historische lintbebouwing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte 1 tot 2 bouwlagen met kap • Zadel- en mansardekap, gecombin. dakvlakken mogelijk • Nokrichting overwegend evenwijdig aan de straat <p><i>Traditionalisme en neogotiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte 2 bouwlagen met kap • Zadeldak • Nokrichting evenwijdig aan de straat <p><i>Overig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte: 1 tot 2 bouwlagen met of zonder kap • Wisselende kapvorm • Wisselende nokrichting
Gevelopbouw	<p><i>Historische lintbebouwing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels met weinig plasticiteit • Staande gevelopeningen <p><i>Neogotiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asymmetrische voorgevel met symmetrisch ingedeelde kopgevels en topgevels, diverse soorten vensters <p><i>Overig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels met weinig plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<p><i>Historische lintbebouwing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels: donkere baksteen, eventueel gestuukt/gepleisterd • Dak: gebakken pannen, rode of donkere kleur • Kozijnen: hout, contrasterend met gevelkleur

	<ul style="list-style-type: none"> • Detaillering: hardstenen of keramische vensterbanken, trasraam en siermetselwerk in een afwijkende steen en/of materiaal kleur <p><i>Neogotiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels: donkerrode baksteen • Dak: blauwgesmoorde muldenpannen • Kozijnen: hout in gebroken wit • Detaillering: omlopende gecementeerde plint, profielstenen cordonlijst, speklagen, siervlechtingen en uitbundig siermetselwerk onder de dakrand met blokrandlijsten en rondboogfriezen in licht rode verblendsteen, ramen met decoratieve boogvelden met siermetselwerk van polychrome, deels verglaasde sierstenen, beeldnis met heiligenbeeld centraal in de voorgevel <p><i>Traditionalisme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een (rood)bruine kleur • Dak: gebakken pannen <p><i>Overig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een gedekte kleur of wit geveerd • Dak: donkere of rode pannen, riet • Kozijnen: vrij
Buitenruimte	<p><i>Neogotiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzijde: kniehoge bakstenen ezelsrugmuurtjes, passend bij de bebouwing • Achterzijde manshoge ezelsrugmuur • Erfbeplanting: vrij <p><i>Overig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: aan voorzijde haag of bakstenen muurtje passend bij de bebouwing, in zijdelingse perceelsgrens vrij • Erfbeplanting: vrij

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

208x00023-19-16.cdr

Deelgebied 3: Waterloostraat - Maasstraat (openbare ruimte)

Openbare ruimte

Vijfsprong (Sint Michaelstraat, Maasstraat¹⁷, Kenzenstraat, Waterloostraat, Maashoek)

Een bijzonder punt in het stratennet van kloosterdorp Steyl is deze vijfsprong. De Steylerbeek liep hier door de tuinen van de huidige villa's aan de noordzijde van de Maasstraat – Maashoek. De rijwegen zijn eenduidig aangelegd. De vijfsprong zelf bestaat uit gebakken materiaal. Straten als de Waterloostraat en de Maasstraat hebben na enkele meters een asfaltlaag in plaats van gebakken materiaal. De overgang wordt gemarkeerd door een strook van basaltblokken.

Waterloostraat

De Waterloostraat bestaat uit twee gedeelten. Het gedeelte van de Roermondseweg tot aan het kruispunt met de Pastoor Windhausenlaan en de entree van het park Waterloo op de terreinen van het voormalige Sint Josephklooster, worden aan twee zijden begeleid door volwassen lindenvormen. De straat heeft asfaltverharding. Tussen de muur van Sint Joseph en de rij lindenvormen is een ruimte van circa drie meter waar een schelpenpaadje is aangelegd. Na de kruising tot aan de vijfsprong wordt het profiel van de Waterloostraat smaller en is de weg aan beide zijden verhard. De meeste lindenvormen zijn hier uit het straatbeeld verdwenen, een laatste staat nog bij de vijfsprong.

Rozenstraat

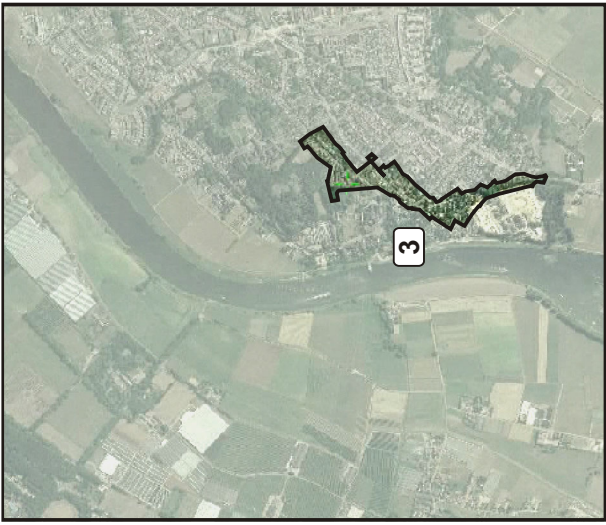
Deze geasfalteerde straat loopt langzaam omhoog tot een hoogteverschil van circa drie meter met de Maasstraat. De zijde met de Maasstraat wordt begeleid door een fraaie manshoge en oude beukenhaag. De Sint Rochuskerk heeft haar voorzijde op de Rozenstraat gericht. Twee zeer grote lindenvormen staan voor de kerk in het plantsoen tussen de Rozenstraat en de Maasstraat. Het gedeelte van de Rozenstraat dat niet tot het plangebied behoort heeft een zeer fraaie laanstructuur van plataanbomen.

Maasstraat

De Maasstraat volgt min of meer de zuidzijde van het dal van de voormalige Steylerbeek en is een eenvoudige straat van asfalt met hoofdzakelijk grijs betonnen trottoir aan beide zijden, al wordt dit ook weer onderbroken door delen met klinkerbestrating. In de laatste decennia zijn ter plaatse van de vroegere beek huizen gebouwd.

Bijzonder is de overhoek naar de Rozenstraat waar een aantal forse zuilvormige lindenvormen op rij staan. Vanaf de kruising met de Patersstraat is zicht op het kleine park van het Sint Michaëlklooster en op het plantsoen voor de Rozenstraat met de Sint Rochuskerk. Ook dit plantsoen bezit veel plantensoorten, waaronder twee taxusblokken.

¹⁷ De openbare ruimte van de Maasstraat wordt beschreven bij deelgebied 9

Deelgebied 3: Arnoldus Janssenstraat - Maasstraat (openbare ruimte)

208x00023-19-17.cdr

Arnoldus Janssenstraat

Dit is één van de oudere straten van Steyl. In het verlengde van deze straat liggen de Steylerstraat, Bergstraat en Posthuisstraat die naar het Wilhelmínaplein leiden, het hart van Tegelen. De verharding van deze straat bestaat voor een deel uit grijze betonklinkers, eventuele trottoirs zijn van hetzelfde materiaal. Sommige stukken zijn geasfalteerd, met trottoirs van grijze betonklinkers.

De Arnoldus Janssenstraat begint bij de Veerweg, vanwaar deze straat een wat onduidelijk gebied is met parkeerplaatsen en bol-acacia's. Vanaf de Paterstraat is de straat aan beide zijden bebouwd en loopt zij iets op in hoogte. Het profiel is nauw en er staan slechts enkele lindebomen. Verderop, na de Parkstraat, wordt het profiel breder en is de oostzijde van de straat geflankeerd door lindebomen. Vanaf de kruising met de Zustersstraat, net buiten het plangebied, wordt de straat zeer mooi, aan beide zijden staan volwassen zuilvormige lindebomen.

Het eerste gedeelte vanaf de Veerweg biedt de ruimte voor een dubbele rij lindes in grasvlak met voorname uitstraling. Het gedeelte vanaf de Paterstraat is nu bestraat met betonklinkers. Bij herbestrating hebben gebakken klinkers van een paarsrode kleur de voorkeur.

Paterstraat, Tuinstraat

Dit zijn de kleine straatjes die beide uitkomen op de Arnoldus Janssenstraat. Zij zijn geasfalteerd en hebben op sommige delen trottoir van betontegels. Aan zowel de Paterstraat als de Tuinstraat bevinden zich slechts enkele woningen. Een deel van de Tuinstraat grenst

aan het kleine park van het Sint Michaëlklooster en de Tuinstraat wordt door de bomen in het park volledig "overkapt".

Ook in deze straatjes heeft gebakken materiaal de voorkeur. Het sluit veel meer aan bij de kleinschaligheid van deze straatjes.

Parkstraat (Arnoldus Janssenstraat – Tuinstraat)

De Parkstraat is net als de Tuinstraat een de Zusterstraat een zeer groen straatje. Deze straat kruist de kloosterreinen van Sint Michaël en eindigt op de Sint Michaelstraat. Het eerste deel van de Parkstraat is aan beide zijden bebouwd. De bomen van het Grote Park van het Sint Michaëlklooster bepalen ook in dit deel de achtergrond van het beeld. Het profiel van de Parkstraat bestaat hier uit een asfalt en rijweg met trottoir, opstelplaatsen voor auto's uitgevoerd in grijze betonklinkers (vergelijkbaar met delen van de Arnoldus Janssenstraat). Vanaf de Tuinstraat tot aan de Sint Michaelstraat wordt de Parkstraat door het groen van het Sint Michaëlklooster omzoomd en begeleid door manshoge kloostermuren de straat. Op enkele plekken staan lindes.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Vijfsprong	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband); overgang naar asfalt: basaltblokken Trottoir (overhoeken): gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) Beplanting: bomen 1° orde (hoogte 20-30m), Hollandse linde of vergelijkbaar; beperkt gebruik van plantenbakken Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Waterloostraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: donker asfalt, overgang naar asfalt middels basaltblokken Trottoir: tegels 30*30 betongrijs Wandelpad: halfverharding lichte kleur Parkeren: betonklinkers grijs (als Sint Rochusstraat) Beplanting: gras met bomen, of bomen in verharding: bomen 1° orde (hoogte 20-30m), Hollandse linde, bomen alleen gebruiken om laan te herstellen. Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Rozenstraat	<ul style="list-style-type: none"> Rijweg: donker asfalt, zoveel mogelijk hemelwater oppervlakkig afvoeren. Trottoir: tegels 30*30 betongrijs Parkeren: betonklinkers grijs (als Sint Rochusstraat) Beplanting: aan zijde Maasstraat beukenhaag (fagus sylvatica); aan overzijde eventueel bomen, dan 1° orde (hoogte 20-30m) als laan: Plataan, zoals tweede deel Rozenstraat Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-

Arnoldus Janssen-straat	<p>terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur.</p> <p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) overgang naar asfalt d.m.v. strook van basaltkeien. Trottoir: idem als rijbaan Goot: natuursteen, grijs Parkeren: eventueel langsparkeren Beplanting: waar mogelijk bomen van 1° orde (hoogte 20-30m), zuilvormige lindes zoals geplant in de A. Janssenstr. Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Maastraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: donker asfalt overgang naar klinkers middels strook basalt blokken Trottoir: 30*30 betontegels grijs Parkeren op rijweg Beplanting: op overhoeken enkele accenten zoals bij Rozenstraat: bomen van de 1° orde (hoogte 20-30m) linde Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Paterstraat en Tuinstraat	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) overgang naar asfalt dmv strook van basaltkeien. Trottoir: idem als rijbaan Goot: natuursteen, grijs Parkeren: eventueel langsparkeren Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloos-terdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur

9-16 wordt 9-18

Deelgebied 4: Maashoek (bebouwing)

208x00023-19-18.cdr

9.5 Maashoek (deelgebied 4)

Bebouwing

De Maashoek betreft een historisch bebouwingslint en is het oudste bebouwingscluster van kloosterdorp Steyl. De bebouwing in de Maashoek wordt voornamelijk gekenmerkt door woningen in één laag met kap, welke met de nokrichting evenwijdig aan de straat zijn gelegen. De bebouwing bevindt zich merendeels direct aan de straat.

Aan de zijde van de Maas is een cluster van geschakelde bebouwing te vinden, waarbij sprake is van een onduidelijke voor- en achterkantsituatie.

Kenmerkend zijn de overwegend witte gevels en trasramen in een afwijkende kleur of structuur. Hier en daar worden muurankers toegepast en is er sprake siermetselwerk in een afwijkende steen en/of materiaalkleur. De gevels zijn gestuct of uitgevoerd in baksteen. Enkele woningen zijn uitgevoerd in een donkere kleur baksteen.

De oorspronkelijke bebouwing concentreert zich langs de weg naar de voormalige veerovergang. Het naar binnen gekeerde karakter is echter geleidelijk verdwenen door de heroriëntatie van het dorp naar het water.

Op de plek waar de Steylerbeek in de Maas uitmondde bevindt zich tegenwoordig een brede groenstrook die eindigt bij de Maas. Kenmerkend voor de positie ten opzichte van de voormalige beek zijn de achterzijden met tuinen van de bebouwing van de Maashoek.

Richtlijnen voor de bebouwing	
Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Direct aan de straat • Halfopen bebouwingswand
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte: 1 bouwlaag met kap • Mansardekap, zadeldak • Nokrichting evenwijdig aan de straat
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels met weinig plasticiteit • Staande gevelopeningen
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none"> • Gevels: baksteen in een donkere kleur, eventueel wit geverfd. • Dak: gebakken pannen, rode of donkere kleur • Kozijnen: hout, contrasterend met gevelkleur • Detaillering: hardstenen of keramische vensterbanken, trasraam en siermetselwerk in een afwijkende steen en/of materiaalkleur
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: haag • Erfbeplanting: vrij

Deelgebied 4: Maashoek (openbare ruimte)

Openbare ruimte

De Maashoek beslaat verschillende straatjes en weggetjes. Het is het oudste gedeelte van kloosterdorp Steyl. De inrichting van de Maashoek is wisselend en afhankelijk van de breedte. De oude huizen aan de Maas grenzen met de gevels aan de straatruimte. Op de plek waar voorheen de Steylerbeek in de Maas uitmondde bevindt zich nu het driehoekige lindenpleintje. Het gedeelte ten zuiden daarvan is een nauw straatje tussen de bebouwing door. Het laatste deel, toebehorend aan de Maashoek, is het weggetje dat het middenteras weer opgaat richting de Waterloostraat. Dit is de oude middeleeuwse verbinding tussen Steyl en de buurtschap Nabben. Er is sprake van een relatief smal profiel. Een deel van dit weggetje grenst aan het park Waterloo op de terreinen van het voormalige Sint Josephklooster.

De huidige verharding bestaat uit grijze betonklinkers, asfalt en bij het lindenpleintje is ook gebruik gemaakt van grind en natuurstenen blokken. Bij een toekomstige herinrichting zou het aantrekkelijk zijn het asfalt en de grijze betonklinkers te vervangen voor materialen die aansluiten bij wat er op het plein van de Veerweg ligt: gebakken klinkers in een paarsrode kleur en voor sommige accenten losse verharding. Dan is juist dit gedeelte van kloosterdorp Steyl de aangewezen plek om zoveel mogelijk het hemelwater oppervlakkig over straat af te voeren, zoals dat bijvoorbeeld in het heringerichte deel van de Sint Michaelstraat. Zeker het weggetje dat van het middenteras afdaalt richting de Maas leent zich uitstekend voor dergelijke details.

Het plantvak met een bodembedekkende den zou bij het niet aanslaan van de planten vervangen kunnen worden voor simpel gras. De omgeving is qua bijzondere detaillering al rijk genoeg.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Weggetje naar Waterloostraat	<ul style="list-style-type: none">• Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur, keperverband• Loopstrook indien er ruimte voor is: klinkers halfsteensverband in een roodbruine kleur• Goot: natuurstenen keitjes• Gebruik van straatmeubilair: zeer terughoudend en voor kloosterdorp Steyl één stijlkeuze maken
Lindenpleintje	<ul style="list-style-type: none">• Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur, keperverband• Gras voor het middenterrein• Bomen: Linde van de 1e orde (hoogte 20-30m)• Gebruik van straatmeubilair: op het lindenpleintje is meer mogelijk dan in de straten, wel geldt dat voor kloosterdorp Steyl één stijl de voorkeur heeft.
Overige straatjes, overhoeken	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur, keperverband• Loopstrook: gebakken klinkers in een roodbruine kleur• Goot: natuursteen in een grijze kleur• Gras voor de overhoeken• Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur

Deelgebied 5: Woonbebouwing Kloosterstraat (bebouwing)

208x00023-19-20.cdr

9.6 Woonbebouwing Kloosterstraat (deelgebied 5)

Bebouwing

De bebouwing aan de Kloosterstraat bestaat uit een lintbebouwing uit verschillende periodes. Aan de straat bevindt zich vrijstaande en geschakelde bebouwing, variërend van 1 tot 2 bouwlagen met kap. De nokrichting is uitsluitend evenwijdig aan de straat. De gevels van de woningen zijn uitgevoerd in verschillende kleuren baksteen en enkele gevels zijn gestuct. De dakpannen hebben een donkere kleur.

Afwijkend element in het bebouwingslint is het kerstpakkettenbedrijf. De bebouwing is niet bijzonder fraai.

Situering	<ul style="list-style-type: none">• Oriëntatie op de openbare ruimte• Verspringende rooilijn• Halfopen bebouwingswand
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none">• Bouwhoogte: 1 tot 2 bouwlagen met kap• Zadel dak• Nokrichting evenwijdig aan de straat
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none">• Gevels met weinig plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<p><i>Materialisatie</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Gevels: baksteen, evt. gestuct, gedekte kleuren• Dak: dakpannen in een donkere kleur• Kozijnen: hout, contrasterend met gevelkleur
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none">• Erfafscheiding: aan voorzijde lage muur of haag passend bij het gebouw en de omgeving, in zijdelingse perceelsgrens vrij• Erfbeplanting: vrij

Richtlijnen voor de bebouwing

Deelgebied 5: Woonbebouwing Kloosterstraat (openbare ruimte)

Openbare ruimte

Tot de openbare ruimte behoort slechts een klein gedeelte van de Kloosterstraat. De weg is circa 5 tot 6 meter breed en heeft een parkeerstrook van grijze klinkers aan de zijde van de woningen van het bebouwingslint. Aan de zijde van het bebouwingslint zijn in het wegprofiel nu geen bomen geplant. In de tuinen van de woningen staan diverse soorten. Achter de woningen staan de grote bomen van het park van de Heilig Hart Zusters. Deze zijn beeldbepalend voor dit stukje Kloosterstraat.

Aan de andere zijde van de straat bevinden zich nieuwbouwwoningen die buiten het beschermd dorpsgezicht vallen.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Rijweg	<ul style="list-style-type: none">• Rijweg: asfalt• Parkeer-/loopstrook: betonklinkers halfsteensverband• Goot: in betonklinkers• Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur.
Bomen	<ul style="list-style-type: none">• N.v.t.

Deelgebied 6: Plein veerweg (bebouwing)

9.7 Plein Veerweg (deelgebied 6)

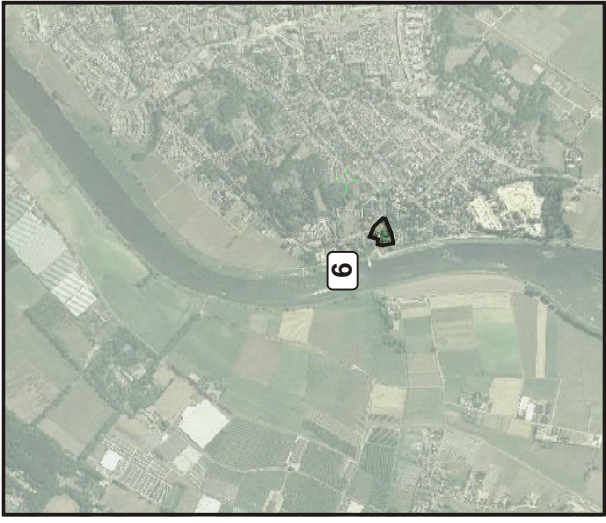
Bebouwing

De bebouwing aan het plein is zeer afwisselend, zowel qua architectuur, schaal als bebouwingsstructuur en situering. Aan de westzijde van het plein bevindt zich historische bebouwing, welke een gesloten gevelwand vormt aan het plein. Kenmerkend zijn de witte gevels en staande ramen met vakverdeling. De goothoogte van de bebouwing verschilt sterk.

Ten zuiden van het plein bevinden zich twee vrijstaande woningen. Eén van de woningen is georiënteerd op het plein. Aan de zijde van de Maas bevindt zich een woning die georiënteerd is op de Maas. Omdat de Veerweg hier naar beneden loopt is hier sprake van een aanzienlijk hoogteverschil.

Het Missiemuseum bevindt zich aan de overzijde van het plein aan de Sint Michaelstraat. Het gebouw vormt een lange wand aan het plein en is zeer bepalend voor de beleving van het plein. Het Missiemuseum behoort tot deelgebied 1: Kloostercomplexen.

Richtlijnen voor de bebouwing	
Situering	<ul style="list-style-type: none">• Orientatie op de openbare ruimte• Rechte rooilijn• Gesloten bebouwingwand oostzijde plein, open bebouwingwand Veerweg
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none">• Bouwhoogte: 1 tot 2 bouwlagen met kap• Zadel dak, mansardekap, gecombineerde dakvlakken mogelijk• Nokrichting overwegend evenwijdig aan de straat
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none">• Gevels met weinig plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<p><i>Materialisatie</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Gevels: baksteen• Dak: gebakken pannen• Kozijnen: hout <p><i>Kleur</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Gevels: donkere kleur of wit geverfde steen• Dak donkere of rode pannen• Kozijnen: contrasterend met gevelkleur
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none">• Erfafscheiding: haag• Erfbeplanting: vrij

Deelgebied 6: Plein Veenweg (openbare ruimte)

Openbare ruimte

Dit gedeelte van de Veerweg loopt vanaf het pleintje af naar de Maas. Het is vanaf het plein een erg fraaie doorkijk naar de rivier. Aan de zijde van de veerpont wordt de weg door muurtjes geflankeerd. Mediterrane beplanting siert de voet van de muur van het Sint Michaëlklooster.

Pleintje Sint Michaelstraat - Veerweg

De centrale plek van kloosterdorp Steyl is de kruising tussen de Veerweg en de Sint Michaelstraat. Hier staat ook het standbeeld van de Goddelijke Zaaier en bevindt zich het Missiemuseum. Vanaf deze plek is er zicht naar beneden op de Maas met de pont, zijn er enkele parkeerplaatsen en horecagelegenheden. Achter de Kiosk rijst de beplanting van de Jochum-Hof hoog op en vormt een groene wand aan het plein.

De bestrating van rijweg en plein bestaan uit gebakken klinkers in verschillende kleuren en patronen. De beplanting bestaat uit de lindes rondom het standbeeld, enkele tamme kastanjes richting de Sequoiahof en Ginkgo's langs de gevel van het Missiemuseum. Er zijn zeer lage haagjes geplant, plantenbakken en banken van draadmetaal.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Plein	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband)• Trottoir: gebakken klinkers in een paarsrode of bruinrode kleur• Parkeren: dwarsparkeren• Beplanting: bomen van de 1e orde (hoogte 20-30m) Linde, andere soorten mogelijk als bijzondere solitair geplant.• Gebruik van straatmeubilair: Op het plein is meer mogelijk dan in de straten, wel geldt dat voor kloosterdorp Steyl één stijl de voorkeur heeft.
Veerweg naar de pont	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband)• Keermuren: gebakken klinkers in een paarsrode kleur• Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur

Deelgebied 7: Villa's Michaelstraat (bebouwing)

208x00023-19-24.cdr

9.8 Villa's Sint Michaelstraat (deelgebied 7)

Bebouwing

Villa Elise en de dubbele villa aan de overzijde van de straat werden in 1905-1906 gebouwd in opdracht van Petrus Kreykamp naar ontwerpen van architect P. Rassaerts in een Overgangsarchitectuur met invloeden van de Art Nouveau, Neo-Renaissance en het traditionele bouwen.

De gevels van beide panden het met rode verblendsteen in kruisverband opgetrokken pand worden onder andere geleed en verlevendigd door de toepassing van gecementeerde verticale tandlijsten op de hoeken, klimmende lijsten in topgevels, speklagen in met name de bel-étage en deels geprofileerde hardstenen cordonlijsten, dorpels en afdekstenen.

Er is gebruik gemaakt van verschillende dakvormen, waaronder torenspitsen. Oorspronkelijk werd gebruik gemaakt van gesmoorde muldenpannen en lei.

Opvallend is het gebruik van verschillende vensterpartijen, waarbij onder meer gebruik is gemaakt van gecementeerde afzaten, dito aanzetstenen en bakstenen ontlastings- en koordbogen met in het midden een decoratieve sluitsteen.

Detaileringen bestaan onder meer uit glas-in-loodramen, smeedijzeren ballustrades en hardstenen dorpels en treden.

De percelen worden aan de straatzijde begrensd door een (smeedijzeren) hekwerk met hekpeilers in rode verblendsteen. De tuinen zijn vormgegeven als open siertuinen met gazon, solitaire bomen en kiezelverharding.

Richtlijnen voor de bebouwing	
Situering	<ul style="list-style-type: none"> • Los op het perceel • Open bebouwingwand
Bouwworm	<p><i>Villa's architect P. Rassaerts</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouwhoogte: 3 tot 4 bouwlagen met kap • Zadeldak, schilddak, plat dak, tentdak, gecombineerde dakvlakken • Wisselende nokrichting • Wisselende goothoogte
Gevelbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Asymmetrische gevelopbouw • Grote plasticiteit in gevel
Materialisatie en detaillering	<p><i>Villa's architect P. Rassaerts</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevels: rode verblendsteen • Dak: gesmoorde muldenpannen, verbeterde Hollandse pannen, blok- en schubvormige shingles • Kozijnen: hout in gebroken wit • Detaillering: verticale gecementeerde tandlijsten, speklagen, hardstenen dorpels/cordonstenen/afdekstenen, glas in loodramen, geglazuurde stenen, smeedijzeren of gecementeerde balustrade
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Erfafscheiding: bakstenen hekpeilers in rode verblendsteen met smeedijzeren hek, passend bij de bebouwing • Kiezelpaden • Erfbeplanting: open siertuin met gazon en enkele monumentale solitaire

Deelgebied 7: Villa's Michaelstraat (openbare ruimte)

208x00023-149-25.cdr

Openbare ruimte

Sint Michaelstraat (tussen Veerweg – vijfsprong)

Dit is de voornaamste straat van het dorp. Vanaf de Veerweg is de Sint Michaelstraat afgesloten voor autoverkeer. De straat heeft een nieuw profiel gekregen. Eén zijde van de straat is met rozengeleiders opgesierd. De trottoirs zijn in halfverharding uitgevoerd van een licht grijze kleur split.

Op de hoek met de Veerweg bevindt zich een overhoek die ingericht is als plantsoen. Er groeien hier veel verschillende planten en monumentale bomen. Ook al is dit onderdeel van de openbare ruimte, de suggestie lijkt te worden gewekt dat het hoort bij de kantoorvilla aan de Sint Michaelstraat. In het midden van de straat is een brede goot opgenomen waar hemelwater door wordt afgevoerd. Het principe van het zoveel mogelijk zichtbaar maken van water in de straten is hier op geslaagde wijze gerealiseerd. Dit profiel kan als voorbeeld dienen voor weggedeelten elders in het plangebied waar sprake is van een heiling.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Rijweg	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Rijweg: gebakken klinkers in een paarsrode kleur (keperverband) Trottoir: halfverharding in een licht grijze kleur split Bepanting: Indien de weelderige rijkdom in de aangrenzende tuinen aan bomen van behoorlijke grootte verdwijnt is het planten van bomen in het straatprofiel aan te bevelen. Dan bomen van 1° orde (hoogte 20-30m), linde. Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur
Park	<p><i>Materialisatie en kleurgebruik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het idee deze openbare ruimte visueel te laten horen bij de kantoorvilla is aantrekkelijk. Wel biedt deze tuin of dit parkje nog veel meer mogelijkheden om aantrekkelijker in te richten. Voor wat betreft de onderbegroeiing is een eenvoudiger selectie van soorten aanbevelenswaardig die ook op de lange termijn beter te onderhouden is. Indien gekozen wordt voor de huidige rijke selectie planten dan is een intensiever onderhoud van het groen vereist. Zou de invulling van de borders meer natuurlijker zijn, dan kan dit parkje een belangrijke schakel worden voor plant en dier tussen de Jochum-Hof en de Maas en de tuinen Sint Michael. Gebruik van straatmeubilair: Binnen het park is meer mogelijk dan in de straten, wel geldt ook hier dat voor kloosterdorp Steyl één stijl de voorkeur heeft.

Deelgebied 8: St. Rochuskerk en omgeving (bebouwing)

9.9 Sint Rochuskerk en omgeving (deelgebied 8)

Bebouwing

Deelgebied 8 is gelegen op een terras, waardoor een duidelijk hoogteverschil waarneembaar is met het noordwestelijke deel van kloosterdorp Steyl. De bebouwing in deelgebied 8 heeft kenmerken van de Amsterdamse school, het traditionalisme en de 30-er jaren-stijl. De bebouwing is direct aan de straat gesitueerd. Er is overwegend sprake van een gesloten bebouwingstructuur, maar er zijn ook vrijstaande woningen te vinden.

De bebouwing is overwegend uitgevoerd in donkere kleuren baksteen. Kenmerkend zijn de steile kappen met de wisselende nokrichting. De entrees van woningen zijn veelal verbijzonderd.

De Sint Rochuskerk is in dezelfde tijd gebouwd als de woonbebouwing aan de Rozenstraat. De kerk is aangewezen als Rijksmonument. De Sint Rochuskerk is een driebeukige kerk met vierkante toren in de linkerhoek van de frontgevel. De architectuur van de kerk is het beste als traditioneel te beschrijven. Bij de kerkenbouw nam men de vroegmiddeleeuwse architectuur als uitgangspunt. De monumentale uitstraling van de kerk benadrukt de functie.

Situering	<ul style="list-style-type: none">• Direct aan de openbare ruimte• Halfopen bebouwingswand• Verspringende rooilijn
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none">• Bouwhoogte: 2 bouwlagen met kap tot 3 bouwlagen• Zadel dak (steil), eventueel gecombineerd met gedeeltelijk plat dak• Wisselende nokrichting• Wisselende goothoogte
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none">• Gevels met veel plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none">• Gevels: baksteen, roodbruine of donkere kleur• Dak: dak pannen in een rode of donkere kleur• Kozijnen: hout, gebroken wit• Detaillering: brede daklijsten/ bakgoten, gebruik van natuursteen/ beton op constructief belangrijke plaatsen
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none">• Erfafscheiding: n.v.t.• Erfbeplanting: vrij

Richtlijnen voor de bebouwing

Deelgebied 8: St. Rochuskerk en omgeving (openbare ruimte)

Openbare ruimte

Omgeving Sint Rochuskerk

Tot het plangebied behoort ook het grondgebied van de kerk en de geasfalteerde straatjes rondom de kerk. Het gaat om de Sint Rochusstraat en de Sint Sebastianusstraat. De Sint Rochusstraat is recent heringericht. Haagbeuken zijn hier als laanbeplanting gebruikt. Langs de Sint Sebastianusstraat staan rode esdoorns.

De herinrichting van de Sint Rochusstraat is een fraai voorbeeld van een basisinrichting voor meer straten in het plangebied waar gekozen wordt voor het gebruik van asfalt en betontegels. De Sint Sebastianusstraat zou op termijn een dergelijke inrichting kunnen krijgen. Wellicht dat de rode esdoorns in dat profiel dan behouden kunnen blijven.

Het plantsoen voor de Sint Rochuskerk helt af naar de Maasstraat. Ook hier staan weer veel plantensoorten dicht op elkaar. Hiervoor geldt hetzelfde als het parkje in deelgebied 7: Het is aan te bevelen terug te gaan naar een eenvoudiger en uitbalancerende collectie planten in dit plantsoen zodat het geheel makkelijker te onderhouden is. Dat hoeft overigens niet te betekenen dat het er saaiër op wordt.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Sint Rochusstraat	<i>Materialisatie en kleurgebruik</i> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt• Trottoir: 30*30 betontegels grijs• Parkeren: langspaarkeervakken uitgevoerd in grijze betonklinkers.• Beplanting: bomen die een laan vormen, voor de Sint Rochusstraat zijn dit haagbeuken van 1e grootte.• Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur.
Sint Sebastianusstraat	<i>Materialisatie en kleurgebruik</i> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: donker asfalt• Trottoir: 30*30 betontegels grijs• Parkeren: langspaarkeervakken uitgevoerd in grijze betonklinkers.• Beplanting: bomen die een laan vormen, voor de Sint Sebastianusstraat zijn dit rode esdoorns van 1e grootte.• Gebruik van straatmeubilair: terughoudend en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur.
plantsoen	<ul style="list-style-type: none">• Voor wat betreft de beplanting zou een eenvoudiger selectie van soorten aanbevelenswaardig zijn die ook op de lange termijn beter te onderhouden is. Indien gekozen wordt voor de huidige rijke selectie planten dan is een intensiever onderhoud van het groen vereist. Zou de invulling van de borders meer natuurrijker zijn, dan kan dit parkje een belangrijke voedingsbron worden voor plant en dier.• De beplanting in het plantsoen moet laagblijvend zijn zodat het zicht op de Sint Rochuskerk vanaf de Patersstraat – Tuinstraat behouden blijft.

Deelgebied 9: Sequoiahof (bebouwing)

208x00023-149-28.cdr

9.10 Sequoiahof (deelgebied 9)

Algemeen beeld

De Sequoiahof is een besloten woongebiedje ten oosten van de villabebouwning aan de Sint Michaelstraat. De woonbuurt wordt gekenmerkt door enkele vrijstaande woningen welke gegroepeerd zijn rondom een centrale openbare ruimte, waarin zich een grote sequoiaboorn bevindt.

De woningen worden aan de noordzijde, aan de zijde van de Jochum-Hof, ontsloten op de Veerweg. Door de bocht in de weg en de besloten ligging met groene randen heeft het buurtje geen directe invloed op de beleving van het beschermd dorpsgezicht.

Bebouwing

Er is sprake van een gevarieerde bebouwing, zowel qua architectuur, materiaal- als het kleurgebruik. De bouwhoogte varieert van 1 tot 2 bouwlagen met kap en er is sprake van een afwisselende situering. De tuinen van de woningen hebben eveneens een gevarieerde inrichting. Aan de voorzijde is uitsluitend gebruik gemaakt van een natuurlijke erfafscheiding.

Richtlijnen voor de bebouwing	
Situering	<ul style="list-style-type: none">• Oriëntatie op de centrale open ruimte• Open bebouwingwand
Bouwworm	<ul style="list-style-type: none">• Bouwhoogte: 1 tot 2 bouwlagen met kap• Schilddak, tentdak, zadeldak, combinaties van kapvormen mogelijk• Wisselende nokrichting
Gevelopbouw	<ul style="list-style-type: none">• Gevels met weinig plasticiteit
Materialisatie en detaillering	<ul style="list-style-type: none">• Gevels: baksteen en/of hout• Dak: dakpannen• Kozijnen: hout
Buitenruimte	<ul style="list-style-type: none">• Erfafscheiding: haag• Erfbeplanting: vrij

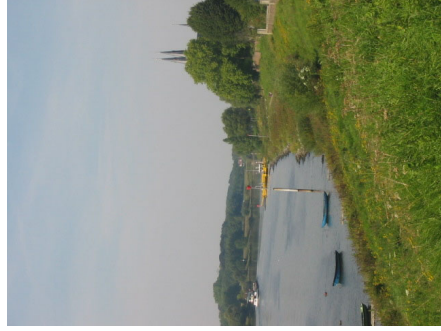
Deelgebied 9: Sequoiahof (openbare ruimte)

208x00023-19-29.cdr

Openbare ruimte

Dit is een nieuwe uitbreiding op een voormalig terrein waar ook de Jochum-Hof deel van uit maakte. De straat is genoemd naar het zeer gave exemplaar van een Sequoia – een boom die in het Westen van de V.S. hoger dan 100 meter kan worden. Deze boom is in alle opzichten het hoogtepunt van de straat. De overige openbare ruimte is minimaal gehouden, qua maatvoering en materialisering. Er is gebruik gemaakt van betonklinkers grijs. Voor dit hof is dit materiaal afdoende. De boom is het levende monument. Mocht de Sequoia ooit aan vervanging toe zijn dan zal hier weer een sequoia geplant moeten worden.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Rijweg	<ul style="list-style-type: none">• Rijweg en parkeren: betonklinkers grijs, keperverband• Parkeren: op rijweg, eigen terrein of haaks• Bomen: Alleen de Sequoia.• Gebruik van straatmeubilair: terughouden en voor kloosterdorp Steyl heeft één stijl de voorkeur.

Deelgebied 10: Maasdalen (openbare ruimte)

208x00023-19-30.cdr

9.11 Maasoever (deelgebied 10)

Openbare ruimte

Het Maasdal dat tot het beschermd dorpsgezicht behoort is een onderdeel van een veel groter landschap. Voor het dorpsgezicht is een deel van het Maasdal aangegeven dat in ieder geval visueel sterk onder invloed staat van de bebouwing van kloosterdorp Steyl. Het zicht op kloosterdorp Steyl is hier vandaan zeer bijzonder te noemen.

De Maasoever is ook bij kloosterdorp Steyl op verschillende plaatsen van een versterkte kade voorzien. Bij deze aanpassingen is ook een wandel-/ fietsroute aangelegd. Het ontsluit de meest fraaie zijde van het kloosterdorp. De wandel/fietsroute is een zandpad dat slingert door de strook die vanuit ecologisch oogpunt zeer waardevol is. Het wordt aangeduid als een soortenrijk stroomdal flora. Op enkele plekken staat een solitaire boom, met name in het noordelijk gedeelte, in de buurt van de Engerbeek.

Ook een gedeelte van de overzijde van de Maas hoort toe tot het beschermd dorpsgezicht. Dit gedeelte is onderdeel van de gemeente Maasbree. Hier bevindt zich een café restaurant 't Veerhoes en de weg naar de pont. Ten noorden van 't Veerhoes mondt de Boschbeek uit in de Maas.

Over beeldkwaliteit valt hier te stellen dat het open karakter van de velden niet tenietgedaan wordt zodat het zicht op kloosterdorp Steyl en de relatie van kloosterdorp Steyl tot de rivier in stand wordt gehouden. De toegankelijkheid van de Steylse kant voor

fiets- en voetgangers is voldoende, meer dan een zandpad hoeft deze route langs de rivier niet te zijn, en dat past ook bij de soortenrijke flora die langs dit pad groeit. Ook de doorkijk vanaf de Kloosterstraat op de Maas net na het Slotklooster van de aanbiddingszusters van Steyl of Heilige Geestklooster is van belang voor het kunnen plaatsen van kloosterdorp Steyl in haar omgeving. De begroeiing in dit gebied is natuurlijk van karakter, zowel voor wat betreft de hoog opgaande beplanting als de onderbegroeiing. Ook zijn er nog enkele agrarische percelen in gebruik. Mochten deze buiten bedrijf geraken dan kunnen deze langzaam verruigen en veranderen in velden met een meer natuurlijke extensieve vorm van beheer.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Maasdal	<i>Materialisatie en kleurgebruik</i> <ul style="list-style-type: none">• Rijweg: Aan Steylse zijde gebakken klinkers in paarsrode kleur; Aan de zijde van Baarlo kan dat asfalt zijn.• Boulevard bij Maashoek: in één hand mee ontwerpen met het lindenpleintje, daarop materiaalkeuze afstemmen.• Paden: Zandpaden
Maasdal karakteristiek beplanting	<ul style="list-style-type: none">• Het Maasdal kent een natuurlijke begroeiing die door de eeuwen heen is ontstaan. Dit natuurlijke karakter zal in stand moeten worden gehouden. Agrarische percelen die uit bedrijf worden genomen kunnen langzaam verwilderen tot velden met een meer natuurlijk extensief onderhoud.

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Bron: Ecologisch adviesbureau Maes

Deelgebied 11: Aalsbeek (openbare ruimte)

9.12 Aalsbeek (deelgebied 11)

Openbare ruimte

Het dal van de Aalsbeek is momenteel niet door paden ontsloten. Dat zal in de toekomst wellicht gebeuren. Daarvoor is nog nadere studie gewenst in hoeverre de natuurwaarden (met name de fauna) een samenhang hebben met de huidige geslotenheid en welke toegangseffecten toegangspaden hierop hebben.

Het dal is met bos begroeid en wordt in het rapport Maes¹⁸ als oude boskern omschreven en daarom zeer waardevol. De beek snijdt in het plangebied diep door het middenterras. De monding van deze beek geldt als één van de meest intacte beekmondingen langs de Zandmaas. Ook de watervegetatie van de Aalsbeek is bijzonder vanwege de ecologische betekenis als genenbron. Dankzij het schone water en de hoge stroomsnelheid komen hier watervegetaties met soorten als drijvend fonteinkruid en stomphoekig sterrenkroos.

Voor de beeldkwaliteit valt weinig toe te voegen dan dat het huidige karakter niet verloren mag gaan. Een eventuele verbinding voor fietsers of voetgangers moet een zo klein mogelijke impact op het landschap hebben. De voorkeur gaat uit naar een pad in zand of halfverharding dat qua karakter aansluit op de paden elders in het Maasdal.

Richtlijnen voor de inrichting van de openbare ruimte	
Aalsbeek	<ul style="list-style-type: none">• Eventueel pad in zand of halfverharding

¹⁸ Literatuurlijst nr. 208x23-21

10. SNELTOETSCRITERIA

Voor de beoordeling van licht-vergunningsplichtige bouwwerken worden sneltoetscriteria gehanteerd die een snelle beoordeling van de bouwwaanvraag mogelijk maken.

Onderstaande criteria zijn ontleend aan die van de gemeentelijke welstandsnota en waar nodig aangevuld en nader specifiek gemaakt.¹⁹

10.1 Welstandsluwe gebieden

Achterkanten zijn naar hun aard of ligging niet van wezenlijke invloed op het beeld of ruimtelijke kwaliteit van Kloosterdorp Steyl. Binnen het bestemmingsplan kan in veel gevallen voldoende worden geregeld om de kwaliteit in voldoende mate te waarborgen door situering van het bouwwerk op het perceel.

Voor de achterkanten in Kloosterdorp Steyl geldt een welstandsluw beleid. Dit houdt in dat er geen andere eisen worden gesteld dan een bescheiden en verantwoord kleur- en materiaalgebruik, dat niet hinderlijk of storend is, op grote afstand opvallend zichtbaar is en derhalve niet als een exces (zie hoofdstuk X) kan worden beschouwd..

¹⁹ Ontleend aan de welstandsnota versie 2004, medio augustus 2006 verschijnt een nieuwe versie, waarmee tevens de sneltoetscriteria zullen wijzigen.

Sneltoetscriteria kleurgebruik:

De kleur voldoet in ieder geval aan redelijke eisen van welstand in onderstaande gevallen:

Wit	Zwart
Gebroken wit	Bordeaux
Beige	Pruisch blauw
Lichtgrijs	Naturel gebeitst hout
Donkergroen	Aluminium
Antraciet	

Zie bijlage voor RAL-nummers

Sneltoets materiaalgebruik:

Het materiaal voldoet in ieder geval aan redelijke eisen van welstand in onderstaande gevallen:

Hout	Stalen golfplaat
Steen	Damwandprofiel
Stuc	Melamine gebonden plaatmateriaal (Trespa)
Aluminium golfplaat	

PM:

Sneltoetscriteria zullen worden toegevoegd na actualisering van de welstandsnota medio september 2006. Voor diverse bouwstijlen zullen de sneltoetscriteria voor Kloosterdorp Steyl specifiek worden gemaakt.

Bijlage 1

Literatuurlijst

Archiefnr	Achternaam	Voorletters	Jaar	Titel	Uitgever	Plaats
208x23-01	Kraus	J.	1985	Steyl - Kerken en Oratoria van het Sint. Michaëlklooster te Steyl	Heemkundige Kring Tegelen	Tegelen
208x23-02				Kloosterdorp Steyl - kleurplattegrond missiepaters niet op schaal		
208x23-03			2006	Michaëlskalender - 2006	Steyler Missionare	Nettetal
208x23-04				Een beschrijving van de cultuurhistorische waardevolle groenelementen; Ecologisch adviesbureau Maes		
208x23-05				Rapport Maes, Natuurhistorie + Arcview bestanden		
208x23-06			2005	Bescherm dorpgezicht Steyl; Stads- en dorpsgezichten ex art. 35 Monumentenwet 1998, Maasbree en Venlo	Gemeente Venlo	Venlo
208x23-07				Bescherm dorpgezicht Steyl		
208x23-08				Internetgegevens overzichtlijst adresgegevens monumenten en archeologie gemeente Venlo		
208x23-09	Royal Haskoning		2005	Intergrale gebiedsvisie en inrichtingsplan dal Aalsbeek Royal Haskoning	Gemeente Venlo, BLSOEN en Waterschap Peel en Maasvallei	Venlo
208x23-10	Wijlick van	P.	2005	Verslag en raadsbijlage vergadering Externe Klambordgroep GVVP 11 mei 2005	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-11	Royal Haskoning		2005	Hoofdnota gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-12	Royal Haskoning		2005	Hoofdnota Samenvatting Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-13	Royal Haskoning		2005	Deelnota: Parkeren Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-14	Royal Haskoning		2005	Deelnota: Fiets Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-15	Royal Haskoning		2005	Deelnota: Verkeersveiligheid Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2005-2015	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-16	Wilhelm/Kerstens	C.F.F./M.C.J.	2004	Steyl in Stijl, Toekomstvisie Kloosterdorp Steyl	Bestuur&Management Consultants	Leusden
208x23-17	Fontanari/ Philipsenburg/ Partale/Neuhaus	M./I./K./N.	2004	Zukunftsconcept Steyl	Europaisches Tourismus Institut GmbH	Trier
208x23-18	Derks/Meerbeek	A./H.	2002	Venlose Kloosters	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-19	Vegchel van	D.	2004	Inventarisatie rapport Kloosterdorp Steyl Venlo 2de concept	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-20	Vegchel van	D.	2005	Startnotitie actualisatie bestemmingsplan Kloosterdorp Steyl	Gemeente Venlo, BLSOEN	Venlo
208x23-21	Dool v.d./Maes	E./B.	2005	Een beschrijving van de cultuurhistorische waardevolle groenelementen	Ecologisch adviesbureau Maes	

Archiefnr	Achternaam	Voorletters	Jaar	Titel	Uitgever	Plaats
208x23-22			2004	Toelichting bij het besluit tot aanwijzing vh beschermd dorpsgezicht Steyl	Rijksdienst voor de Monument-tenzorg	Zeist
208x23-23			1997	Bestemmingsplan Steyl - Sequoiahof	Haegens en Hoebens BV	Tegelen
208x23-24			1999	partiële herziening bestemmingsplan Steyl - Sequoiahof ex artikel 30 WRO	Hoebens BRO	Tegelen
208x23-25			1997	Bestemmingsplan Steyl Veerweg-Maasstraat	Haegens en Hoebens BV	Tegelen
208x23-26			1998	partiële herziening bestemmingsplan Steyl - Klooster van het Heilig Hart	Haegens en Hoebens BV	Tegelen
208x23-27			2000	partiële herziening van het bestemmingsplan "Steyl" Bouwen langs de Maas	Gemeente Tegelen	Tegelen
208x23-28				Bestemmingsplan "Steyl"		
208x23-29			2005	open monumentendag, religieus erfgoed	St. Open Monumentendag	Amsterdam
208x23-30			2000	Ruimtelijke Verkenningen	BRO	Vught
208x23-31				Besluit ontwikkeling van landschappen		
208x23-32			2002	Bescherming van stads- en dorpsgezichten, info wet- en regelgeving	Rijksdienst voor de Monument-tenzorg	Zeist
208x23-33	Kooij	B.H.J.N.	2003	RDMZ Expertiserapport, kassen in de Kloostertuin te Steyl	RDMZ	
208x23-34				Weistandnota, (gemeente Venlo)		
208x23-35			1996	Structuurvisie Gemeente Tegelen	Kuiper Compagnons	
208x23-36	Denes- sen/Kluck/Maes	R/B/B	2005	Jochum-Hof Steyl	Adviesgroep voor Cultuurhistorie en Welstand Roermond/Ecologisch Adviesbureau Maes Utrecht/Bart Kluck Steyl	Venlo
208x23-37	Geurts	B.	2003	Inventarisatie beleidsnota's en projecten Kloosterdorp Steyl	Gemeente Venlo, BLEEZ	Venlo
208x23-38			2004	Programmabegroting 2005 (gemeente Venlo)	Gemeente Venlo	Venlo
208x23-39	Donners/Hendrix	P.W.H./K.M .T.	2005	Rapportage Luchtkwaliteit Gemeente Venlo	DGMR	Maastricht
208x23-40			2001	Toeristische Visie Maasduinen; Het goede leven aan de Limburgse Maas	ZKA Markt en beleid	Breda
208x23-41			2006	Cultuurhistorische waardering tuinen, Missiehuis Sint Michaël en Sint Gregor-klooster	SB4	Wageningen

Bijlage 2 Monumentenlijst

MonID	StatusNaam	Straatnaam	Situering	Huisnr	Toevoeging	MonumentNr	MonumentType	Monument oorsprong
37	Rijksmonument	Arnoldus Janssenstraat		27,29		526549	woning	1850 - 1940
38	Rijksmonument	Arnoldus Janssenstraat		31,33		526551	Klooster	1850 - 1940
1494	Beeldbepalend	Arnoldus Janssenstraat		66			Concertzaal	1850 - 1940
1479	Beeldbepalend	Arnoldus Janssenstraat		76,78			Woonhuis	1850 - 1940
1472	Beeldbepalend	Kloosterstraat		5,7			Woonhuis	1850 - 1940
135	Gemeentelijk Monument	Kloosterstraat		6,6 - ,a			Woonhuis	1850 - 1940
136	Rijksmonument	Kloosterstraat		19		524669	Kloostercomplex (12 onderdelen)	1850 - 1940
2006	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528341	Kloostertuin (complexonderdeel 2-12)	1850 - 1940
2035	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		524670	Slotklooster (complexonderdeel 1-12)	1850 - 1940
2036	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528342	Ommuring (complexonderdeel 3-12)	1850 - 1940
2037	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528343	Beeld van Maria op sokkel (complexonderdeel 4-12)	1850 - 1940
2038	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528344	Beeld van Jozef (complexonderdeel 5-12)	1850 - 1940
2039	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528345	Uitbeelding v.d. H. Geest (complexonderdeel 6-12)	1850 - 1940
2040	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528346	Beeld vd Engelbewaarder (complexonderdeel 7-12)	1850 - 1940
2041	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528347	Heilig Hart van Jezus (complexonderdeel 8-12)	1850 - 1940
2042	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528348	Grot (complexonderdeel 9-12)	1850 - 1940
2043	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528349	Uitbeeld. van de kruisweg (complexonderdeel 10-12)	1850 - 1940
2044	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528350	Borstbeeld van A. Janssen (complexonderdeel 11-12)	1850 - 1940
2045	Rijksmonument	Kloosterstraat	BIJ	19		528351	Calvarie (complexonderdeel 12-12)	1850 - 1940
2564	Beeldbepalend	Kloosterstraat	-	30 -			-	> 1940
1468	Beeldbepalend	Maashoek		1			Woonhuis	1850 - 1940
1466	Beeldbepalend	Maashoek		2			Woonhuis	1850 - 1940
1465	Beeldbepalend	Maashoek		2,2 - ,a			Woonhuis-horeca	1850 - 1940
1467	Beeldbepalend	Maashoek		16			Woonhuis	1850 - 1940
1469	Beeldbepalend	Maasstraat		43			Woonhuis	1850 - 1940

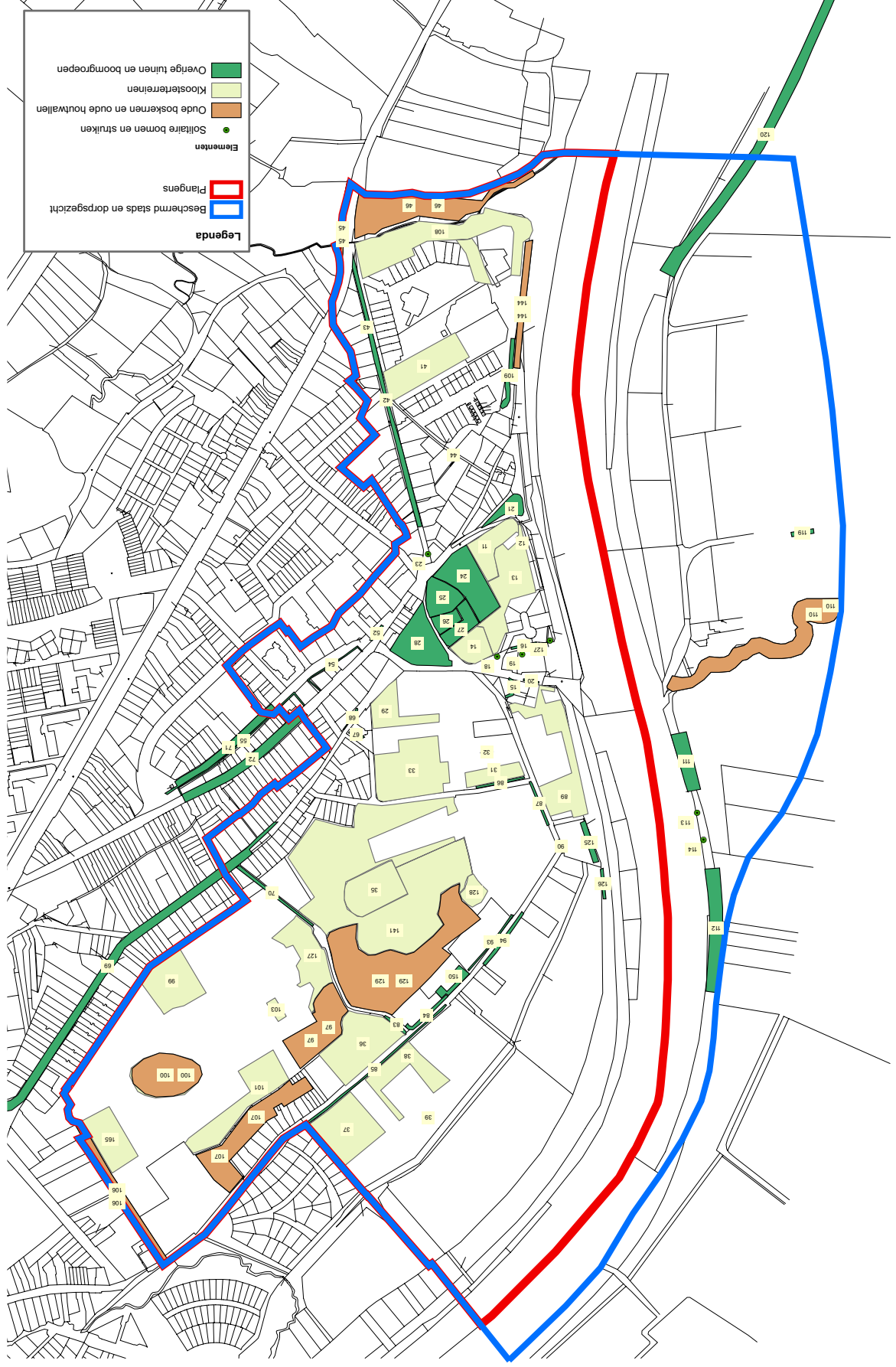
MonID	StatusNaam	Straatnaam	Situering	Huisnr	Toevoeging	MonumentNr	MonumentType	Monument oorsprong
1404	Beeldbepalend	Maastraat		47			Woonhuis-winkel	1850 - 1940
1464	Beeldbepalend	Maastraat		49			Onbekend	1850 - 1940
1396	Beeldbepalend	Maastraat		53			Woonhuis met hulppostkantoor	1850 - 1940
1410	Beeldbepalend	Maastraat		63			Woonhuis	1850 - 1940
1403	Beeldbepalend	Rozenstraat		16			Kerk	1850 - 1940
204	Rijksmonument	Rozenstraat		18		34985	kerk	1850 - 1940
1389	Beeldbepalend	Sint Michaelstraat		3			Woonhuis	1850 - 1940
243	Rijksmonument	Sint Michaelstraat		4		524674	Villa	1850 - 1940
244	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528356	Kloosterdrukkerij (complexdeel 6/32)	1850 - 1940
245	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		524675	kloostercomplex (32 onderdelen)	1850 - 1940
260	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528357	Machinehal met Keteihuis (complexdeel 7/32)	1850 - 1940
261	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		524676	Landhuis (complexdeel 1/32)	< 1850
262	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528352	Kerk en Kloostergebouwen (complexdeel 2/32)	1850 - 1940
263	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528354	Missiemuseum (complexdeel 4/32)	1850 - 1940
305	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528359	Kloostertuin (complexonderdeel 9/32)	1850 - 1940
1390	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528358	Schoorsteen (complexonderdeel 8/32)	1850 - 1940
1392	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528355	Beeld van Christus (complexonderdeel 5/32)	1850 - 1940
1982	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528360	Heilig hartheuvel (complexdeel 10/32)	1850 - 1940
1983	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528362	Houten prieeltje (complexdeel 12/32)	1850 - 1940
1984	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528363	Begraafplaats (complexdeel 13/32)	1850 - 1940
1985	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528364	Watertoren (complexdeel 14/32)	1850 - 1940
1986	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528365	Beeld van Christus (complexdeel 15/32)	1850 - 1940
1987	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528366	Houten droogloop of loods (complexdeel 16/32)	1850 - 1940
1988	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528367	Kas (complexdeel 17/32)	1850 - 1940
1989	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528368	Kas (complexdeel 18/32)	1850 - 1940
1990	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528369	Koude Bakken (complexdeel 19/32)	1850 - 1940

MonID	StatusNaam	Straatnaam	Situering	Huisnr	Toevoeging	MonumentNr	MonumentType	Monument oorsprong
1991	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528370	Houten tuinhuis (complexdeel 20\32)	1850 - 1940
1992	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528371	Ontspanningsgebouwtje (complexdeel 21\32)	1850 - 1940
1993	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528372	Beeld van Christus (complexdeel 22\32)	1850 - 1940
1994	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528373	Staties (complexdeel 23\32)	1850 - 1940
1995	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528374	Baldakijn met beeld (complexdeel 24\32)	1850 - 1940
1996	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528375	Vrijzeniskapel (complexdeel 25\32)	1850 - 1940
1997	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528376	Beeld (complexdeel 26\32)	1850 - 1940
1998	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528377	Mariagrotten (complexdeel 27\32)	1850 - 1940
1999	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528378	Kruis- of calvariegroep (complexdeel 28\32)	1850 - 1940
2000	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528379	Grot (complexdeel 29\32)	1850 - 1940
2001	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528380	Beeld van Maria en Anna (complexdeel 30\32)	1850 - 1940
2002	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528381	Kas (complexdeel 31\32)	1850 - 1940
2003	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528382	Muurkas (complexdeel 32\32)	1850 - 1940
2004	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528353	Kapel (complexdeel 3\32)	1850 - 1940
2005	Rijksmonument	Sint Michaelstraat	BIJ	7		528361	Lourdesgrot (complexdeel 11\32)	1850 - 1940
2929	Gemeentelijk monument	Sint Michaelstraat	BIJ	7			Werkplaatsen bij drukkerij	1850 - 1940
242	Rijksmonument	Sint Michaelstraat		1,3,3	r,r,a	524673	Villa	1850 - 1940
1502	Beeldbepalend	Sint Rochusstraat		38,40			Woonhuis met werkplaats	1850 - 1940
1505	Beeldbepalend	Sint Rochusstraat		42,44			Woonhuis en woonhuis-winkel	1850 - 1940
1513	Beeldbepalend	Sint Rochusstraat		48,50			Woonhuis	1850 - 1940
2589	Beeldbepalend	Veerweg	-	18			Woonhuis/Café	1850 - 1940
284	Rijksmonument	Waterlostraat	BIJ	28		524699	Kapel	1850 - 1940
283	Rijksmonument	Waterlostraat		28		34984	Voormalig landhuis/klooster	< 1850
304	Rijksmonument	Zustersstraat		20		524681	Kloostercomplex (10 onderdelen)	1850 - 1940
1578	Rijksmonument	Zustersstraat		20		528332	Kloosteruin met -park (complexdeel 2/10)	1850 - 1940
1579	Rijksmonument	Zustersstraat		20		524682	Klooster (complexdeel 1/10)	1850 - 1940

MonID	StatusNaam	Straatnaam	Situering	Huisnr	Toevoeging	MonumentNr	MonumentType	Monument oorsprong
1580	Rijksmonument	Zustersstraat		20		528333	Beeld van Christus (complexdeel 3/10)	1850 - 1940
2007	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528334	Begraafplaats (complexdeel 4/10)	1850 - 1940
2008	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528335	Mariabeeld (complexdeel 5/10)	1850 - 1940
2009	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528336	Kruiswegstaties (complexdeel 6/10)	1850 - 1940
2010	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528337	Lourdesgrot (complexdeel 7/10)	1850 - 1940
2011	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528338	Timmerwerkplaats met woonhuis (complexdeel 8/10)	1850 - 1940
2012	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528339	Borstbeeld (complexdeel 9/10)	1850 - 1940
2013	Rijksmonument	Zustersstraat	BIJ	20		528340	Tuinhuis (complexdeel 10/10)	1850 - 1940

Bijlage 3

Overzicht cultuurhistorisch waardevolle groenelementen

Kloosterterreinen

DEELGEBIED BKP	LOCNR	ADRES	NR	BOOMGROEP	HOOFDSOORT	CHW	EW	GBW
1 en 4 en 7	11	Maashoek	2b	kloostertuin/botanische tuin	n.v.t.	A	B	
1	12	Maashoek	2b	kloostertuin/botanische tuin	n.v.t.	A	C	
1 en 7 en 9	13	Maashoek	2b	kloostertuin/botanische tuin	n.v.t.	B	B	
1	14	Maashoek	2b	kloostertuin/botanische tuin	n.v.t.	A	B	
1	29	St. Michaelstraat	4 a-c	kloostertuin	n.v.t.	A	B	
1	31	St. Michaelstraat	4 a-c	kloostertuin	linde	A	C	C
1	32	St. Michaelstraat	4 a-c	kloostertuin	n.v.t.	A	C	
1 en 3	33	St. Michaelstraat	4 a-c	kloostertuin	n.v.t.	A	B	
1	35	St. Michaelstraat	4 a-c	kloostertuin/begraafplaats	n.v.t.	A	C	
1 en 5	36	Zusterstraat	1	kloostertuin/begraafplaats	n.v.t.	A	B	C
1	37	Kloosterstraat	19	kloostertuin	n.v.t.	A	B	C
1	38	Kloosterstraat	19	kloostertuin	n.v.t.	A	C	C
1	39	Kloosterstraat	19	kloostertuin	Blauwe regen	A	C	
2 en 3	41	Waterlostraat	28	kloostertuin	n.v.t.	A	B/C	
1	89	St. Michaelstraat	7	kloostertuin	linde	A	C	C
1	97	Zusterstraat	1	kloostertuin	Zomereik	A	B	A
1	99	Zusterstraat	1	kloostertuin	n.v.t.	A	B	C
1	100	Zusterstraat	1	kloostertuin	Zomereik	A	B	
1	101	Zusterstraat	1	kloostertuin	n.v.t.	A	B	C
1	103	Zusterstraat	1	kloostertuin	Taxus	A	C	
2 en 3 en 10 en 11	108	Waterlostraat	28	kloostertuin	n.v.t.	A	B	C
1	127	Zusterstraat	1	kloostertuin	n.v.t.	A	C	
1	128	St. Michaelstraat	8	kloostertuin	n.v.t.	A	C	
1	129	St. Michaelstraat	8	kloostertuin	Zomereik	A	B	A
1 en 3	141	St. Michaelstraat	8	kloostertuin	n.v.t.	A	B	C
1	165	Zusterstraat	1	kloostertuin/begraafplaats	n.v.t.	A	C	

Solitaire bomen en boomgroepen

DEELGEBIED BKP	LOCNR	ADRESSEN	NR	BOOMTYPE	BOOMSOORT	CHW	EW	GBW
6	18	Sequoiahof		solitair	Witte esdoorn	A	C	
6	19	Veerweg	5	solitair	Tulpenboom	A	C	
3	23	Waterloostraat	bij 2	straatboom	linde	B/C	C	B/C
10	113	Legioenweg		solitair	Kraakwilg	B	C	B
10	114	Legioenweg		solitair	Kraakwilg	B	C	B
10	127	Sequoiahof		solitair	Gewone plataan	A	C	

Oude boskernen en houtwallen

DEELGEBIED BKP	LOCNR	ADRES	NR	OBK	BOOMGROEP	HOOFDSOORT	CHW	EW	GBW
3 en 11	45	Roermondseweg		x	houtwal	Zomereik	B	B	C
10 en 11	46	Roermondseweg		x	houtwal	Zomereik/populier	B	B	B
1	97	Zusterstraat	1	x	kloostertuin	Zomereik	A	B	A
1	100	Zusterstraat	1	x	kloostertuin	Zomereik	A	B	C
1	106	Erkenkamp		x	bomenrij	Robinia/Zomereik	B	B	B
1 en 5	107	Kloosterstraat 10-28	10-28	x	tuinen	Robinia/Zomereik	B	B	C
10	110	Legioenweg		x	houtwal	wilgen	A	A	A
1	129	St. Michaelstraat	8	x	kloostertuin	Zomereik	A	B	A
2 en 10	144	Waterloostraat	28	x	houtwal/struweel	Zomereik	A	B	B

Overige tuinen en boomgroepen

DEELGEBIED BKP	LOCNR	ADRES	NR	OBK	BOOMGROEP	HOOFDSOORT	CHW	EW	GBW
6	15	Veerweg/St. Michaelstraat			bomenrij	linde	B	C	C
6	16	Sequoiahof			bomenrij	linde	B	C	C
6	20	St. Michaelstraat	16		bomenrij	linde	B	C	C
4	21	Maashoek			bomenrij	linde	B	B/C	C
7	24	Maashoek	2		villatuin	n.v.t.	B	B	C

3 en 7	25	St. Michaelstraat	1		villatuin	n.v.t.	C	C
7	26	St. Michaelstraat	3		villatuin	n.v.t.	C	C
7	27	St. Michaelstraat	5-5a		villatuin	n.v.t.	C	C
3 en 7	28	St. Michaelstraat	4 a-c		villatuin	n.v.t.	B	C
2 en 3	42	Waterloostraat			bomenrij	linde	B	C
3	43	Waterloostraat	37		haag	Haagbeuk	B	C
3	44	Maashoek	21		haag	Taxus	C	C
3 en 11	45	Roermondseweg		x	houtwal	Zomereik	B	C
3	46	Roermondseweg		x	houtwal	Zomereik/populier	B	B
3 en 8	52	Maasstraat	t.o. 45		bomenrij	linde	B	C
8	54	Rozenstraat			haag	Beuk	A	C
3	55	Rozenstraat			haag	Beuk	A	C
3	67	Arnoldus Janssen-straat	80		tuin	taxus	B	C
3	68	Arnoldus Janssen-straat	t.o. 80		haag	Haagbeuk	A	B
1 en 3	69	Arnoldus Janssen-straat			bomenrij	linde	A	C
8	70	Zusterstraat			bomenrij	linde	A	C
3	71	Maasstraat			bomenrij	plataan	C	C
1	72	Maasstraat			bomenrij	linde	C	C
1	83	Zusterstraat			bomenrij	linde	B	C
1	84	Kloosterstraat			haag	Haagbeuk	B	C
1	85	Kloosterstraat			bomenrij	linde	B	C
1	86	Parkstraat			bomenrij	linde	B	C
1	87	St. Michaelstraat			bomenrij	linde	B	C
1	90	St. Michaelstraat	1		bomenrij	linde	B	C
1 en 10	93	Kloosterstraat			haag	Haagbeuk	A	C

1	94	Kloosterstraat						linde	A	C	
1	106	Erkenkamp		x			bomenrij	Robinia/Zomereik	B	B	B
2 en 10	107	Kloosterstraat 10-28	10-28	x			tuinen	Robinia/Zomereik	B	B	C
2 en 10	109	Waterloostraat					bomenrij	linde	A	B	C
10 en 11	110	Legioenweg		x			houtwal	wilgen	A	A	A
10	111	Legioenweg					struweel	wilgen	B	C	C
10	112	Legioenweg					struweel	wilgen	B	C	C
10	119	Legioenweg					houtwal	Es	C	C	
10	120	Legioenweg					bomenrij/struweel	Grauwe abeel	C	C	
10	125	Maasover/St. Michae- elstr.					bomenrij	linde	B	C	C
1	126	Maasoe- ver/Kloosterstraat					haag	Haagbeuk	B	C	C
10	144	Waterloostraat	28	x			houtwal/struweel	Zomereik	A	B	B
1	150	Kloosterstraat	6				villatuin	n.v.t.	B	C	C

Toelichting

• CHW = Cultuurhistorische Waarde	• A = Zeer waardevol	33
• EW = ecologische Waarde	• B = Waardevol	
• GBW = Genenbron Waarde	• C = Vrij waardevol	
•	• D = Beeldondersteunend	

Bijlage 4 Straatnamenregister

- 1** Kloostercomplexen & Jochum-Hof
- 2** Park Waterloo
- 3** Waterloostr. - Maasstr. - Arnoldus Janssenstr.
- 4** Maashoek
- 5** Woonbebouwing Kloosterstraat
- 6** Plein Veerweg
- 7** Villa's Sint Michaelstraat
- 8** St. Rochuskerk en omgeving
- 9** Sequoiahof
- 10** Maasdal
- 11** Aalsbeek

Deelgebied	Naam	Straatnaam	Huisnr.	Deelgebied	Naam	Straatnaam	Huisnr.
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Kloosterstraat	30	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Patersstraat	2 - 6
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Kloosterstraat	1 - 9	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Roermondseweg	180 - 182
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Kloosterstraat	15 - 19	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Rozenstraat	12 - 16
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Kloosterstraat	6 - 6A	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Sint Michaelstraat	2 - 2A
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Kloosterstraat	8A, B, C	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Tuinstraat	7
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Maashoek	2	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Tuinstraat	2 - 4
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Parkstraat	11B - 13	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Veerweg	1 - 1A
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Sint Michaelstraat	7	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Waterloostraat	2 - 24
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Sint Michaelstraat	4A - 6	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Waterloostraat	5 - 35
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Veerweg	24	3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Zustersstraat	18
1	Kloostercomplexen & Jochum-Hof	Zustersstraat	20	4	Maashoek	Maashoek	11 - 15
2	Park Waterloo	Maashoek	31	4	Maashoek	Maashoek	2A - 18
2	Park Waterloo	Waterloostraat	28 - 216	4	Maashoek	Maashoek	35 - 37
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Arnoldus Janssenstraat	27 - 45	5	Woonbebouwing Kloosterstraat	Kloosterstraat	8 - 28A, B, C
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Arnoldus Janssenstraat	28 - 82	6	Plein Veerweg	Veerweg	12 - 18
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Kenzenstraat	40	6	Plein Veerweg	Veerweg	3 - 5
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Kenzenstraat	51	7	Villa's Sint Michaelstraat	Maashoek	2
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Maashoek	1 - 9	7	Villa's Sint Michaelstraat	Sint Michaelstraat	4
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Maashoek	19 - 27	7	Villa's Sint Michaelstraat	Sint Michaelstraat	1 - 5A
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Maasstraat	104 - 210	8	Sint Rochuskerk en omgeving	Pacellilaan	1
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Maasstraat	31 - 63	8	Sint Rochuskerk en omgeving	Rozenstraat	18 - 22
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Parkstraat	2 - 18	8	Sint Rochuskerk en omgeving	Sint Rochusstraat	11
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Parkstraat	5 - 11A	8	Sint Rochuskerk en omgeving	Sint Rochusstraat	24 - 50
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Pastoor Windhausenlaan	2	9	Sequoiahof	Sequoiahof	1 - 7
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Pastoor Windhausenlaan	1	9	Sequoiahof	Sequoiahof	2 - 6
3	Waterloostr.-Maasstr.-A. Janssenstr.	Patersstraat	1	10	Maasdal	Vergelt (gem. Baarlo)	21

Bijlage 5

Begrippenlijst

Fiaal of Pinakel:

Torenvormige bekroning, boven en naast vensters en portalen, op steunberen en op borstweringen.

Fronton of Wimberg:

Een driehoekig gevelelement boven vensters en portalen uitgevoerd in natuursteen en vaak rijk versierd.

Hogel:

Een gebeeldhouwd Gotisch ornament in de vorm van een bloem, knop of omgekruld blad, ter versiering van pinakels, daklijsten e.d.

Triforium:

Venstergang: Een galerij in de dikke muur, ter hoogte van de vensters, met zicht op de grote binnenruimte. Het licht van de vensters wordt via het triforium door de boogopeningen naar de kerkruijnte doorgegeven. Het komt ook wel eens voor dat het triforium zelf ramen heeft om het licht van buiten door te geven.